

Ще не вмерла Україна і Слава і Воля,
Ще нам Братя молоді усміхнеться доля...

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЧАСОПИС ДЛЯ ДІТЕЙ

виходить два рази в місяці, кожного 1-ого і 15-ого.

Ціна числа 5 марок.

Краєвий Союз Кредитовий

у Львові, Ринок, 10.

Оден членський уділ виносить 50 К. Кождий член може мати необмежену скількість уділів. При виплаті першого уділу належить зложити вписове 2 К на резервний фонд.

Молодіж повинна навикати до ощадності і по приміру західних країв складати в Краєвім Союзі Кредитовім і найдрібнішу квоту від 1 К почавши, на свої вкладки книжечки, котрі на імя кожного вкладника виставляють ся. Вкладки складають і нечлени.

уділяє своїм союзним стоваришенням і иншим членам дешевого кредиту. Вкладки до обороту приймає в довільній висоті, опроцентуючи їх на 2½% і вище.

„ВІДБУДОВА“

Промислово-торговельна Спілка з огр. пор.
У Львові, вул. Костюшка, ч. 3.

Поручає П. Т. Спілкам, Повітовим Гуртівням, Кругам,
Громадам, Купцям і поодиноким Господарям.

I. В будівлянім відділі: Дахівку палену і цементову,
гонті, цемент, вапно, папу дахову і ізоляційну, цеглу ша-
мотову, пеларські плити шамотові, кіпо, цвяхи, окута др.
дверий і вікон, замки, нухонні плити, печі, рури і дверці.

II. В різнитім відділі: Господарські машини і зна-
ряди: Січкарні, машини, плуги, борони, молотильні, сї-
варки, косарки, живарки, моторові плуги і льокомотиві,
вози, ваги для худоби і т. п. Господарські артикули:
Коси, серпи, греблі, сокири, вила, рикали, підкови,
цвяхи до підков, ланцюхи для корів і коней, сани, шатків-
ниці, оси до возів, ліхтарні, упряж, посторонки і т. п.
Господарські масини: Конюшини, пашних бураків, мор-
кви, люцерни, тимотки, трав, всякої городовини і цвітів.

III. В відділі домашнього господарства: Кухонне на-
чиння поливане, бляшане і залізне, кухонне ула-
дження, ложки, ножі, виделки, тарелі, ваги, огнетревалі каси.

IV. В промислово-технічній відділі: Ремісничі
знаряди всякого рода: ковальські, ліпосарські, сто-
лярські, ковала, шрубштакі, бормашини, кліщі, молоти,
пилі, сверли, пили, пилки, долота, греблі, цирклі,
метри, фабричні машини, а саме улаження для це-
ментових дахівкарень, для тартаків, мотори, праси,
токальні і т. п.

Власний залізний склеп у Львові, вул. Трибунаська, ч. 1.

Висилка товарів на провінцію і дрібна продаж.

„ВІДБУДОВА“, Промисл.-торгов. Спілка з о. п.
у Львові, вул. Костюшка, ч. 3.

(Дім „Сільського Господаря“).

ОБРАЗИ

першорядних артистів,

Образи Святих, Гатілки, Гість із Запорожа в рамах
і без рам, рами до образів і шибі до вікон,

продає найдешевше

Михайло Самосій, Львів, ул. Руська, 18.

Одинокий український готель,
каварня і реставрація

„НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ“

у Львові, вул. Костюшка, ч. 1.

Станція трамваєва К. Д. Гол. Почта.

Товариство приймає гроші на кни-
жочки вкладкові до опроцентованя.
Членський уділ виносить К. 20.

„УНІЯ“ артистично-графічне заведення
у Львові, ул. Сикстуська, ч. 10

виконує всякого рода кліші до друку, в міді і цинку,
а особинно кліші черткові, літкові та многобарвні.

Поручаєся П. Т. Публиці

майстерню обуви
І. ЯРЕМИ,

Львів, ул. Фредри, ч. 9.

МАШИНИ ДО ШИТЯ

всіляких системів і складові ча-
сти машин, як також всі приряди
електротехнічні

поручає фірма

Віолін і Тісер

Львів, ул. Бернштайна, ч. 1.

Поручаємо П. Т. Публиці

Українську цукорню
МИКОЛИ СНИГУРА

у Львові, ул. Льва Саніги, ч. 47 а.

КНИГАРНЯ

Наукового Товариства імені Шевченка
у Львові, Ринок, 10

має на складі отсі книжечки:

1. М. Костомарів: Історія України в життєписах ви-
значніших її діячів. Ціна 20 М.
2. Василь Шурат: На дєсвіту нової доби. Ціна 10 М.
3. Котляревський: Вірші Енеїда. Ціна 8 М.
4. Оскар Уайльд: Зоряний хлопчина. Ціна 7 М.

Хто їде до Львова,

нехай памятає, що одинока

УКРАЇНЬСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ
і взірцева МОЛОЧАРНЯ враз з яринною кухнею

ІВАНА ВОВКА

є на розі улиць: Зибличкевича і Миколая.

Цінник оголошень рекламних у
„СВІТІ ДИТИНИ“:

Ціна сторінки 700 Марок — піс шпальти 475 Марок,
одна шпальта 350 Марок, — чверть шпальти 90 Марок,
вісімка шпальти 45 Марок.

Христос Воскрес!

ПАВЛО РУБЕНС.

ВОСКРЕСЕНІЄ ХРИСТОВЕ.

Великдень.

„Великдень, Великдень!“ — радіють скрізь дзвони,
„Христос воскрес!“ — радість летить до небес.
І кривди і горе і стони й проклони
Затихли, забулись в се свято чудес.

Уся Україна велика Родина —
Куди не піди ти, лиш сестри й брати!
Усюди Любов лиш розцвила єдина
І Згода обходить Вкраїни хати...

Колиб то так було день в день в Україні,
Булаб Україна вільна та сильна,
Не бутиб між нами Неволі й Руїні,
Царила би Воля і доля й Краса!

О, діти, моліте в велике се свято,
В сей день Воскресення хай шлеться молюба:
Любов хай і Згода не кидають хати,
Красується ними Вкраїна уся.

І в серденьках ваших в великі години
Зложіте ви, діти, великий обіт:
Для Волі Народу, для Долі Родини
Плекати Любови та Згоди все цвіт.

Хай кривди і горе і стони й проклони
Затихнуть, замовкнуть на вічні часи,
„Великдень, Великдень!“ — хай все дзвонять дзвони
„Воскресла Вкраїна, край Волі й Краси!“

Я. Вільшенко.

Петрусьів Великдень.

Малий Петрусь спав іще зовсім смачно, як до нього підійшла ненечка й торкнула ся його легко та закликала:

— Вставай, Петрусю, їдемо до церкви. Петрусь розплющив оченята й став протирати їх руками. Відтак підвів ся й сів на постелі. Ненечка присіла ся біля нього та помагала йому зодягати ся. Петрусь, хоч був іще зовсім маленький, ще й повних шість літ не мав, то звичайно сам зодягав ся. Батечко його все говорив: „Нехай уже з малечку привикає сам собі радити, бо як виросте, не дасть собі ради в житю. Житє не жарт!“ — І Петрусь був гордий на се, що сам умів уже зодягати ся.

Та тепер треба скоро зодягнути ся, бо коні вже запряжені й до церкви аж на третє село — далеко! Треба спішити, щоб не припізнити ся. А зрештою й батько не побачить сього. Батька нема, прийшли якісь умундуровані пани й батько поїхав із ними — казала ненечка — далеко, дуже далеко. Тому то вони мусять їхати аж на третє село, бо були би на богослуженю в своїй церкві й батько відправляв би богослуженє. І в сусідньому селі нема священника — помер на тиф.

— Мамцю, а хто правитиме? — питав він, коли мати помагала йому застягати черевички. — Дідусь?

— Дідусь, сину!

— А дідусь давно вернув відтам, „від татка“?

— Давно вже — місяць тому — відповіла мати зодягаючи Петруся в теплий плащик.

Відтак наловила йому на голову теплу шапочку й шалик дала на шию, бо хоч то вже не зима, та досвітками ще таки позимно на дворі.

За хвилию всі були готові в дорогу: ненечка, Петрусь і старша від нього чотирма роками се-

стричка Нуся. Посідали на візок. Візник Максим обгорнув ненечку, Нусю й Петруся в бараницю й сів сам на кізлі, луснув із батога й коні шпарко рушили вперед.

Скоро переїхали село, якого хатки свіжо вибілені мило виглядали з ясної зелені садків, і виїхали на поле, що вже зеленіло озиминою, а тут то там уже й ярина починала рунити ся. Відтак виїхали в ліс. Тут розбудив Петруся, якому вже очі наново почали клеїти ся до сну, голосний щебет птичок. Раз у раз у переїзді торкали ся його рум'яного личка галузки придорожних дерев, цілували його холодним листячком.

Друге село переїхали тільки краєм і виїхали в третє. Люде старі й молоді, жінки й чоловіки йшли зодягнені чистенько з клунками на плечах, а за ними підбігали діти, теж часто з маленькими клуночками. Йшли скорою ходою, поважно, мовчки. Все прямувало до церкви.

За хвилию були перед приходством. Брама була відчинена й вони відразу виїхали на подвірє й заїхали перед рундук. Із буди вибіг кудлатий Жельман та почав лаяти, але в мить затих і почав ласити ся коло воза й приязно вити.

— Пізнав, що свої! — сказав Максим випрягаючи коні, щоб повести їх у стайню.

На Жельманів лай вийшла спершу наймичка, а за нею й бабуся.

— Йой, біднятка мої, та ви так раненько мусіли вставати? — звернула ся бабуся до дітей, коли наймичка познимала їх із візка. — Померзли десь дуже? Ходіть скорше в хату та загірєте ся трошки, — говорила старенька їмость, витаючи ся з Петрусевою та Нусиною мамою.

— А татко вже в церкві? — спитала ненечка.

— Що тільки пішов! Ще вспієте, ходіть ходіть у хату. Настю, — звернула ся до наймички, — загрій дітям молока, а ти, Олю, напещь ся кави. Правдива, старий привіз із міста на свята — говорила бабуса звертаючи ся до дочки.

Війшли до покою. Петрусь хотів від разу скидати плащик та мати сказала:

— Зажди, не роздягай ся з плащика, аж оگریєш ся, тут за горячо, а ми з холоду прийшли.

— Ми старі, потребуємо більше тепла, палимо ще — говорила старенька їмость, неначе виправдувала ся.

За хвилию Настя внесла на підносі-імбрички з кавою та сметанкою й горнятко з пареним молоком.

Ненечка сама взяла ся наливати дітям горячого молока, щоб виручити свою стареньку маму. Відтак пороздягала дітей із плащиків і засіла з мамою до стола та взяла ся пити каву,

— Чи давно писав тобі Володко „відтам“? — питала бабуса в дочки.

— Передучора дістала я лист.

— Щож пише, як йому там?

— Щож він може написати, як йому там? Та про се й не потрібує мені писати. Наоповідав ся досить, як по „першім разі“ пустили його були. Писав, що не має надії, щоби скоро пустили.

„Небезпечний“ видко — сказала сумно бабуса. — Та не нарікаймо. Все те за Україну.

— Ой треба, доню, треба — сказала мати — се завдаток на красшу будуччину, сеж наше золото чистить ся в огні.

Малий Петрусь слухав уважно, про що бабуса розмовляє з ненечкою, та не мішав ся до розмови, бо хоч який ще маленький був, а знав, що не слід дітям мішати ся в розмову старших.

По сніданку мати знов позадягала дітей у плащики й пішла за ними до церкви. Бабуса остала дома, на господарстві.

Перейшли зільником, на якому на гарних грядочках уже цвили різні цвіти, а відтак стежкою поміж сади просто до церкви. Церква не була так, як у їх селі мурована, тільки старенька деревляна, почорніла вже з верху. Тільки золотистий хрест яснів у проміню сходячого сонця. Перед церквою півколом стояли люде, переважно жінки біля розгорнутих клунків, із яких виглядали більші й менші паски, сир, масло, яйця, а подекуди й м'ясиво. Тут десь узяв ся й Максим і заговорив до Петрусевої мами:

— Гей, гей, не таке то було „свячене“ перед війною. Бувало аж за очі хапає, як поглянеш по скатертях. А тепер? А все таки — додав усміхаючи ся — як би „пани з міста“ побачили те все добро, то очі зривалиб і зависть хопила би їх.

Війшли в церковний притвор. Люди розступали ся, щоб легше було їм пройти й вони за

хвилию опинили ся без труда на переді й зайняли місце в лавочках.

Відправа вже була почала ся. Пан-отець, Петрусів дідусь, сивий-сивенький як голуб, стояв перед престолом у ясному фелоні й дріжучим голосом співав. На крилосі співали дяки, а на хорах співаки, а й з поміж людей багато підтягало за співаками.

Петрусь цікаво розглядав ся по церкві. Та найбільше зайняв його образ в іконостасі Архистратига Михаїла. Він раз у раз поглядав на нього, на його лискучий панцир, на так само лискучий шолом і хрещатий щит, а час від часу звертав тривожний зір на діавола, що вив ся у ніг Архангела й пильно стежив зором за рухом меча, що його Архангел підняв високо в гору. По євангелії старенький пан-отець вийшов на камінь перед царськими воротами й виголосив до народу коротку проповідь.

Петрусь відвернув зір від образу, а звернув на дідуса й вслухував ся пильно в се, що дідусь говорив. А дідусь говорив про велике свято Воскресення, яке єдинить увесь християнський світ і яке розбуджує в людях надію на красші часи. Як Ісуса Христа поховали вже були, а вороги запечатали камінь, що прикривав гріб та ще й сторожу поставили, так і наш нарід хотіли-б вороги вкласти в могилу, та каменем привалити й припечатати, щоб він більше не підняв ся. Однак усе те даремна робота. Христос воскрес у третій день не вважаючи на печати та сторожу. Правди не вбє ніхто в світі. Не допоможуть ніякі печати, ні сторожа ніяка. Царська Росія наложила була печать на наше рідне слово. Заборонила друкувати щонебудь в українській мові, а російські уряди й поліція добре сторожили, щоб се українське слово не воскресло. Та все дарма. Правда побідила. Російський царат упав, а наш народ скинув кайдани. Правда дорого приходить ся йому отся Воля, отся Свобода! Багато мук і терпіня зазнав він, багато найкрасших синів народу зложило свої буйні голови за Волю народу. І може, може се все за мало?! Може ще більше жертв прийдеть ся нам зложити в обороні Волі, Свободи Рідного Народу й Рідного Краю, може вороги наші вжикуть усіх сил, щоб не допустити до того, щоб наш Нарід став господарем у своїй хаті. Та даремні їх зусилля, даремні! Ми мусимо досягнути нашу ціль, бо за нами правда. Так, ми мусимо побідити, тільки треба, щоб усі ми вірили в нашу святую справу, в її побіду — треба, щоб не було між нами невірних Томів. Як Архистратиг Михаїл, патрон нашого Народу, поборов діавольські сили, поборов тому, що за ним була Правда, так і ми в кінці вийдемо побідниками. Сею вірою кріпим ся й нехай се свято Воскресення Христового говорить нам про близький уже день повного й світлого воскресення Свободи нашого Народу.

Згадка про Архистратига Михайла звернула знов зір малого Петруся на образ його. Та тепер бачив він уже не образ, ні! Перед ним стояв живий Архистратиг. Петрусеви здавалося, що Архистратигова рука рухається й ось-ось рубоне діавола, що вився у Архистратигових ніг. І здавалося чомусь маленькому Петрусеви, що се не діавола побиває Архистратиг, а ворогів України. І його дрібні уста стали шептати тиху-тихесеньку молитву — просьбу: „Св. Михайле, побори ворогів України, щоб Україна стала вольна, щоб мій татко вернув до мене й до мамі та до Нусі. Я обіцяю тобі, що як виросту, буду так як ти боронити Україну... шептали уста маленького Петруся.

В тім Служба Божа скінчила ся, люде стали розбирати між себе свічки й запалювати їх, а молодь брала хоругви й відтак лавою рушили всі з церкви. Коли в церкві прорідилося, ненечка взяла Петруся за руку й вивела з церкви. На дворі уже святив дідусь паски. Пісня „Христос воскрес“ несла ся голосним відгомоном понад головами зібраного народу, а дзвони дзвонили й дзвонили. На лицах людей сіяла радість.

Посвятили. Люде скоро збирали свої скатерті зі свяченим і спішили до хат. Стежками й городами росипалися вони кожде на своє обістя, до своєї хати. Процесія вернула в церкву.

— Підемо й ми до дому! — сказала мати.

Пішли. Коли прийшли в хату, бабуся стояла вже при столі, заставленім свяченим. Небаром надійшов і дідусь із дяками. Освятили й дідусь став ділити ся з усіма свяченим яечком. Петрусева ненечка, а за нею й бабуся розплакалися при тім, та дідусь успокоїв їх:

— Чого плачете, в такий радісний день не яло ся плакати. Ми повинні радіти, тішити ся, що дожили таких часів, що нам судила доля кувати Волю України. Жертви, вони мусять бути. Ті жертви скріплюють віру в нашу справу. Коли віра в справедливість нашої справи тверда — то ми мусимо побідити.

— Мамцю, — не плач — сказав Петрусь — як я виросту, я піду бити ся за Україну, я висвободжу татка.

— Ой синку, довго прийшло би ся ще ждати аж ти визволив би — сказала мати та втерла слези, й усміхнула ся й поцілувала сина.

— Ось і бачиш, — сказав дідусь — не плакати нам, а радіти, не пропаде наша справа, коли такі малі діти думають уже про неї. Кажу, се вже час воскресення Свободи нашого Народу й ніякі темні сили не в силі повалити її.

Говорив се старий сивий дідусь, але очі його палали при тім таким молодечим жаром, таким палким огнем, що всі неначе молоділи від його слів, а віра їх кріпшала.

— Панотченьку, — сказав дяк — ви святу правду сказали. Всі терпіня, всі жертви тільки сталять наш нарід, роблять його завзятійшим. Навіть хто був найтемніший доси, знає вже, що без вільної України не жити українському Народови.

А Петрусь усьому тому прислухував ся.

За забавами на гаївці неначе забув він про се все, та коли вечером пішов спати, снило ся йому, що він уже великий і бється з ворогами України. А св. Михайло помагає йому золотистим мечем.

А. Тоцький.

Маленькі борці.

(Присвята Оркови, Богданкови та Івасеві Сабатам).

Питають ся у мамі
Ті діточки дрібні:
„Чом личенько слезами
Вмиваєш ночі й дні?

„Веселість чом не грає
На личеньку блідім,
Чом усміх не витає,
Лиш біль усе на ній?

На Орка глянь й Богданка,
Завели гру нову,
Будують кріпость з ранка,
Я в бій стрільців веду.

І увільню край рідний,
А ворог утече:
Народ буде свободний
І татко наш прийде.

Поверне із неволі
Наш татко в рідний край,
И кінець буде недолі,
Тож, мамцю, не ридай“.

Так, так, Івасю, сину,
Вкраїні труд ти дай,
Побач ти вільну днину
І воленьки розмай.

А я ридати мушу,
Бо болю повна груди,
Бо горе давить душу,
Терпіня все гнетуть“.

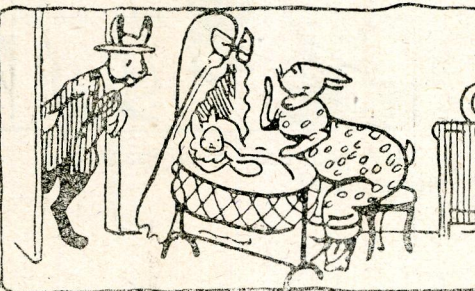
О. С.

Записки Івася Крілика.

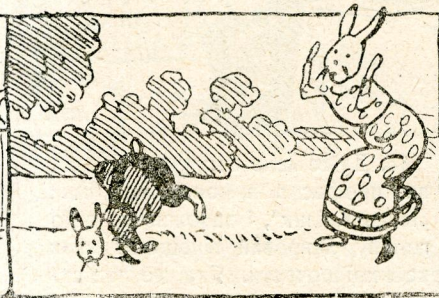
З французького переробила С. Ол.

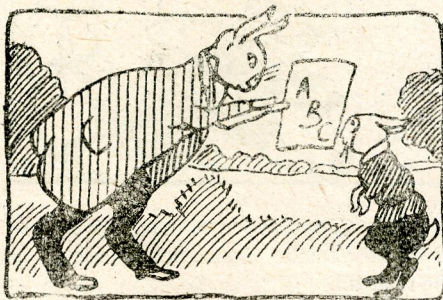
1. Коли я був маленький, показувала мене мати всім знакомим, а кождий говорив: „Який се гарний кріличок!“

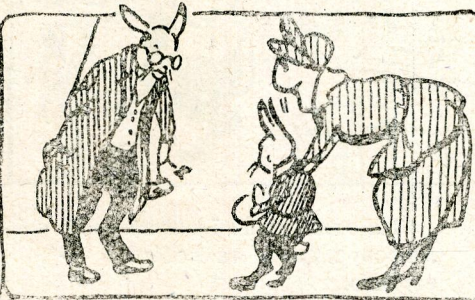
2. В перших днях свого життя я по найбільшій частині їв і спав, а мама сиділа коло мене й пестила.

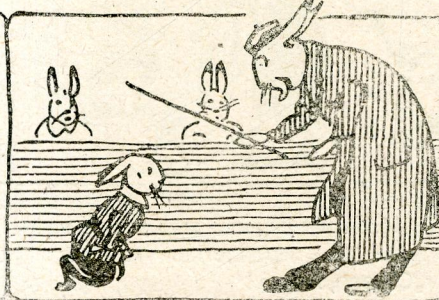
3. Згодом почув я в ногах силу та почав ставити перші кроки.

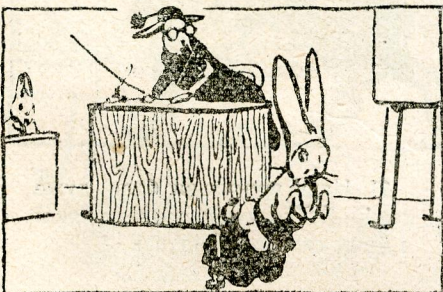
4. Ще й не оглянувшись добре, як став невеличким хлопчиком та почув від батька, що мене мають учити азбуки.

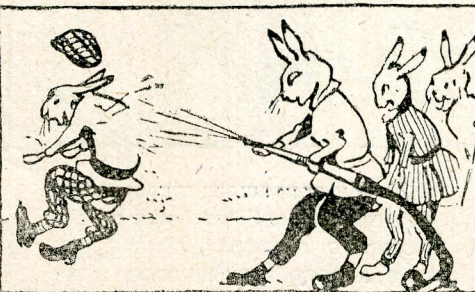
5. Завели мене до „Школи для кріликів“ і віддали під опіку дуже строгого й дуже ученого професора.

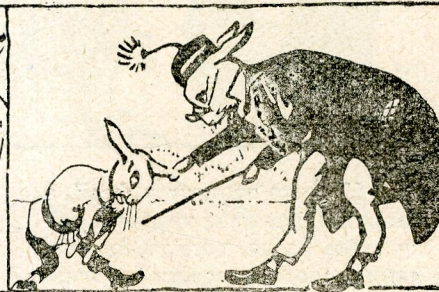
6. Дуже швидко познакомився з різкою, а мій професор усе казав, що пишу так, як кітка. Говорив також нерідко, що я осел.

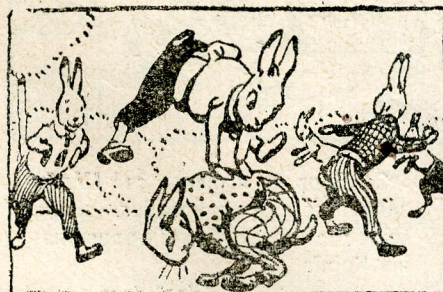
7. Одного дня вбрав мене в осліячу уха і заявив, що з мене нічого не буде. Він мабуть помилився, бо я не відчуваю себе таким дурним, як йому здається.

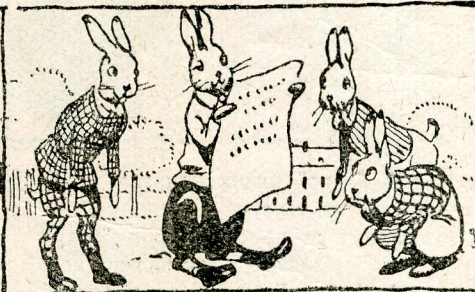
8. Наймиліші були для мене перерви, на яких ми забавлялися з товаришами.

9. Але й за це тягнули деколи за уха та доводилося вислухувати закидів, що мої жарти зовсім невідповідні.

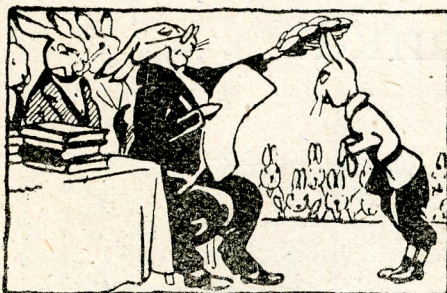
10. Такі маленькі непорозуміння не спиняли мене в любих забавах.

11. Дивна річ, що не вважаючи на все те, я почав небагато дуже гарно читати.

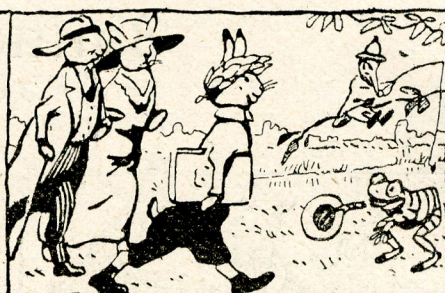
12. З кінцем року був у нас іспит і я ждав нетерпеливо, кому пан інспектор визначить першу нагороду.

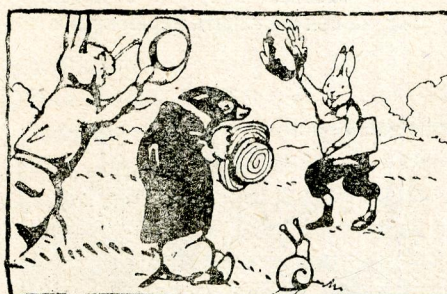
13. Дуже мене зворушило, коли пан професор вимовив моє ім'я: „Івась Крілик“, і заложив на мою голову лавровий вінець на знак великої почеси. Яка се радість стати першим учеником!

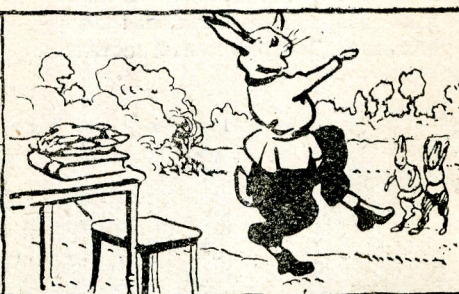
14. А родичі які горді й задоволені з мене!

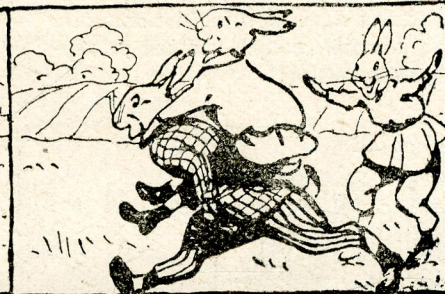
15. З великою втіхою вертали ми всі троє додому, при чім у моїх руках видніла з далеку золота книга.

16. Мої товариші ждали вже на мене та заздальгидь кликали: „Славно, Івасю!“

17. В одній хвилині кинув я свою лаврову корону та побіг до товаришів.

18. Скоро забув я школу і свої гарні успіхи. Слава не приносить щастя!

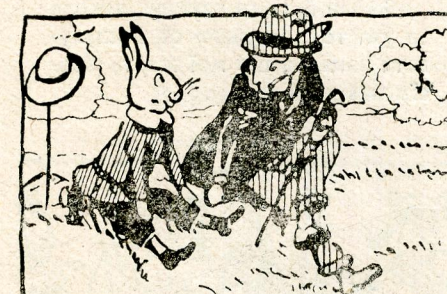
19. Швидко проминули ферії, а батько віддав мене тепер під опіку вуйка Заяця, досвідченого педагога, що мав заняти ся моєю дальшою освітою.

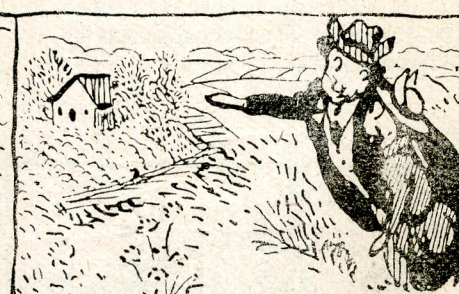
20. Ми попросили щиро любих родичів, що побажали нам щастя і скорого повороту, та вибрали ся в дорогу і вуйко став мене зараз поучати.

21. Наші прогульки були дуже гарні. Вуйко курич лютьку, якої я йому сильно зазидував.

22. Нераз ми спочивали серед поля і я довідував ся, що ми крілики творимо гарний і славний нарід, та на жаль богато нас гине через те, що ми дуже лагідні і добрі на печеню.

23. Одної днини показав мені вуйко гарну хатку з городом. — „Бережи ся!“ — сказав при сїм до мене. — Сього городу пильнує недобрий пан Брисько, не зближай ся до нього!“

24. Бррр, як я злякав ся! Щоби забути се неміле вражінє, пішли ми в гостину до чесної родини панів Крілів.

(Далі буде.)

ЇЖАК, ЛИСИЦЯ Й ВОВК.

З „Народніх байок“ В. Гнатюка. — З образками О. Кульчицької.

Біг одного разу їжак лісом, шукав собі поживи. На зустріч йому мчала ся лисиця. Їжак по-

О.К.

бачивши її, мигтю скорчив ся, сховав ся в свої колючки і лежав нерухомо. Лисиця побачивши їжака, спинила ся й почала його обнюхувати.

О.К.

Нераз кидала ся його кусати та все натикала ся на колючки. А далі відійшла від нього тай каже: Який ти гарний звірок! Я хотіла подивити ся на тебе, а ти ховаєш ся в свої колючки! Скинь їх геть, будеш тоді далеко красший.

Я не звертаю уваги на те, — відповів їжак, — чи мої колючки подобають ся кому, чи ні; за те я нікого не бою ся, бо колючки боронять мене перед кожним ворогом.

Лисиця повертіла ся, та побігла далі, а їжак випростував ся, тай також пішов своєю дорогою.

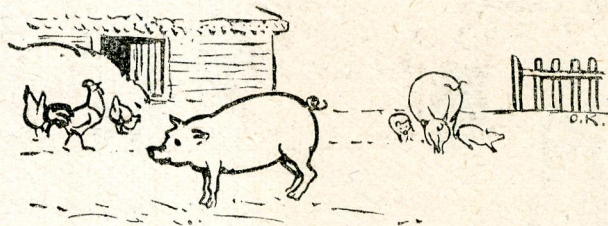
О.К.

Не вспів іще далеко відійти, як знов наткнув ся на біду. На зустріч йому біг вовк. Побачивши їжака, вовк спинив ся. Їжак швиденько звинув ся в клубок, настобурчив свої колючки і лежав не-

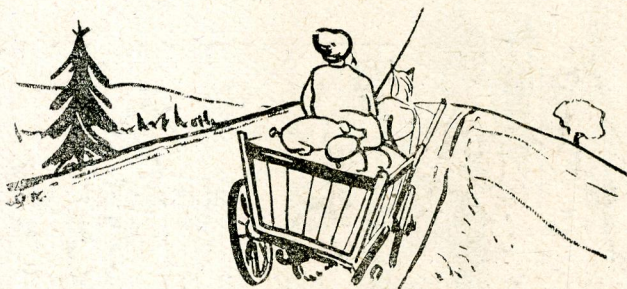

О.К.

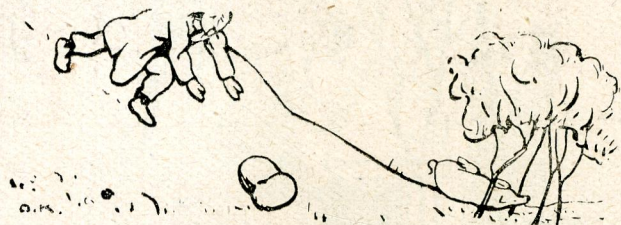
рухомо. Вовк кинув ся до їжака, хотів ухопити його в рот і геть поколов ся, відскочив від нього, покрутив головою, пчихнув, погладив себе лапою по пашеці й каже: Я бачу, що ти зовсім подібний до поросяти, тільки в тебе щитина дуже цупка й колюча. Чого вона в тебе така?

Їжак почав йому розповідати: Я був колись поросятен. Мене були закололи перед Великод-

нем і повезли до церкви святити разом із паскою. Вертаючи до дому з церкви, їхав господар одною горою. На горі віз перевернув ся якось і паска разом зі мною покотила ся з гори. Господар кинув ся доганяти паску, бо паска спинила ся в ярочку. Він підоймив її і кинув на віз, а порося впало в бурян і там лишило ся, бо тоді було ще темно так, що трудно було найти. На ту пору бігла тою дорогою лисиця і почула запах печеного поросяти. Лисиця підійшла до нього

і вже хотіла вхопити. Але Бог у тій хвили дав йому колючу щитину і оживив його. Таким способом Бог охоронив свячене порося від зубів паскудної лисиці. І тепер, як бачиш, ніхто мене не може зісти. Звірі недостойні вживати моє м'ясо, бо я святий звірок.

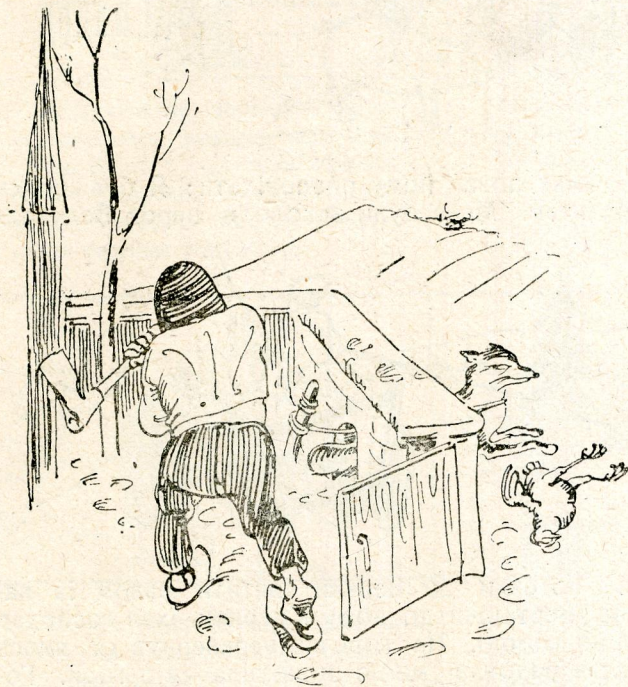

Вовк розгнівав ся на їжака. Якби він не був колючий, був би розірвав його на куски, а так тільки копнув його і побіг далі. Їжак випростував ся тоді, стряснув ся і побіг до своєї нори.

Лови на лиса.

(Образки Вільгельма Буша.)

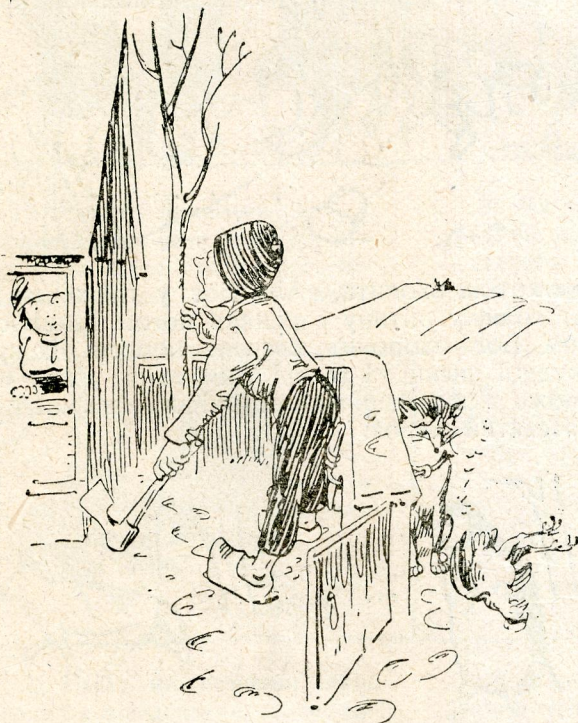
(Докінчене.)

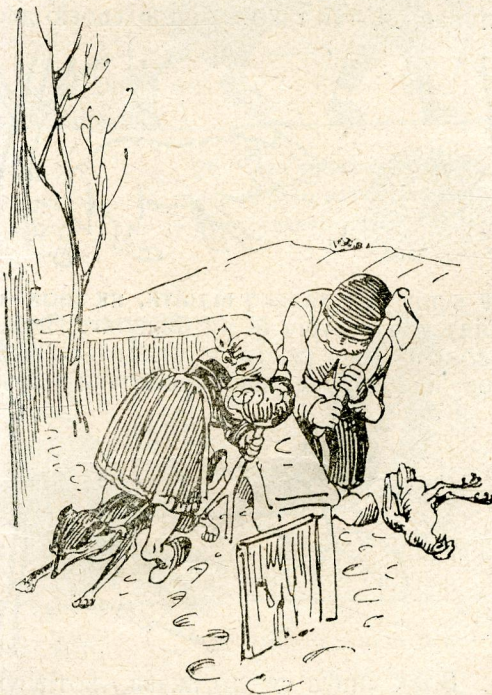
9. Підвів ся мужик, вертає,
Й все на ново починає.

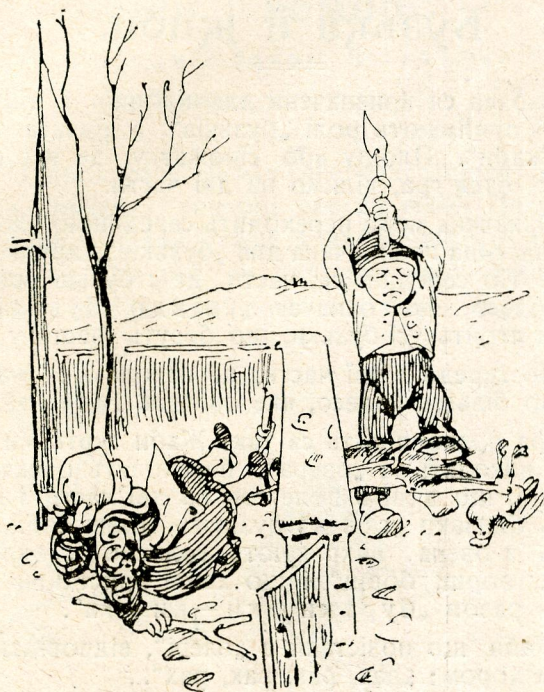
11. Вона біжить, летить що сили
А у руці у неї вили.
„Як я тут, лисе, й Катерина,
Остання вже тобі година!“

10. Та щож, сам не подолає,
Жінку з хати викликає:
„Катерино, а ходи-но,
Поможи-но, Катерино!“

12. Сторчать вже вили наче роги,
А лис з всіх сил бабі під ноги.

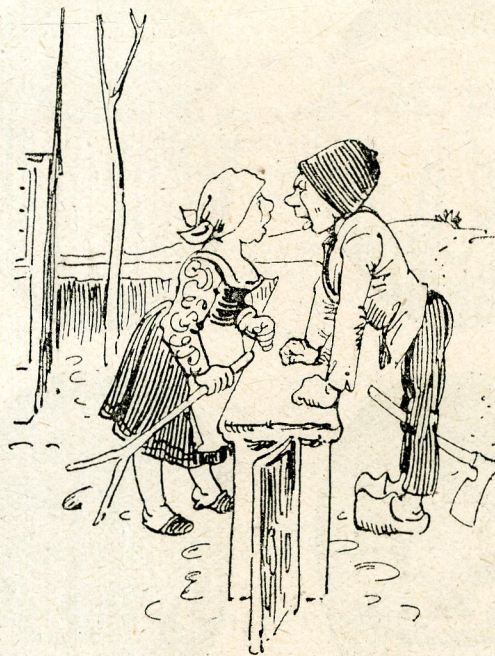
13. Баба беркиць і кріпко лає,
Та вже мужик знай тне-рубас.

15. Стоять обоє, здеревіли,
За лисом, що тікав гляділи.

14. Та леле, шнур перетинає
А лис із куркою втікає.

16. Потім глип на себе жарко
І вже є ти, люта сварко:
„Бо було за лоб держати!“
„Треба знати, як рубати!“
Так сварились, коренились,
Трохи, трохи не побились.

Радість для дітей на Великодні Свята справить

„ЗОРЯНИЙ ХЛОПЧИНА“

чудова казочка Оскара Уайльда (в перекладі, з 15 образками, і портретом автора). Книжечка ся творить перший випуск Діточої Бібліотеки „Світа Дитини“.

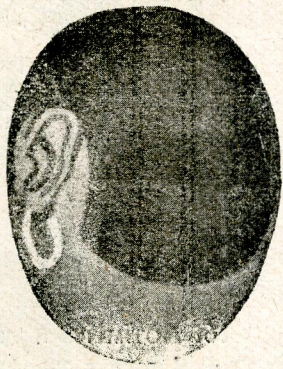
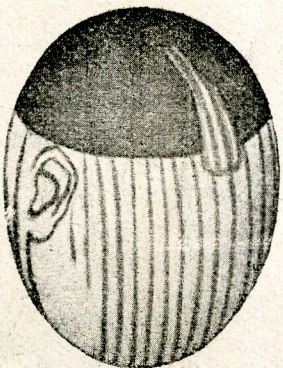
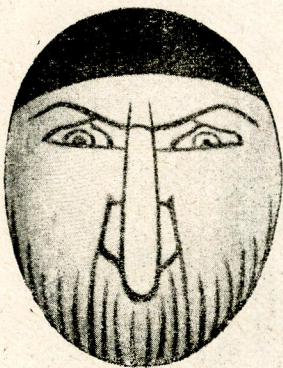
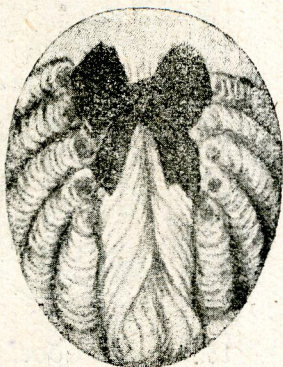
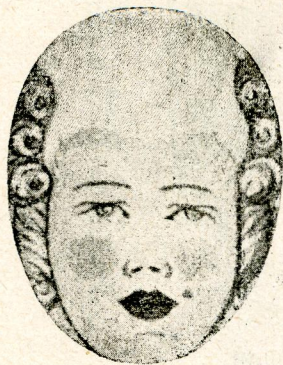
Ціна одного примірника 7 марок.

Замовлення слати: ВИДАВНИЦТВО „СВІТ ДИТИНИ“, Львів, ул. Зіморовича, ч. 3.

Як самому робити забавки?

Досі подав Вам „Світ“ два способи роблення забавок, а саме з коробок по сірниках; тепер маєте новий спосіб, як робити забавки зі шкаралупок із яєчок.

Порожню шкаралупку належить чисто обмити теплою водою. Відтак нарисувати легенько олівцем (після поданих взірців на образку) чертки очий, носа, ух, уст і волосся. Опісля розробле-

ною на мисочці фарбою закрити означені чертками місця. На волосся дівчинки уживати жовтої краски, на волосся „пана“ брунатної, а на волосся „мурина“ чорної.

Очи малювати синьою, або чорною краскою, уста червоною, зуби остають білі.

Волосся дівчинки можна зробити з вати, зеліском гарно уфрізувати і наліпити. Се буде називати ся „перука рококо“.

Бузьки й жаби.

Забава ся призначена для хлопців і дівчат. Хлопці приймають ролі „бузьків“, а дівчата удають „жаби“. Площу або сіножатку, де має відбути ся отся гра, ділимо на дві часті.

Означена межа переходить серединою площі. Одна частина призначена для „бузьків“, друга для „жаб“. По середині сеї часті, де є бузьки, рисуємо колесо, яке означає „гніздо бузьків“, і в нім стоять усі бузьки, що беруть участь у грі.

По середині тої часті, де знаходяться жаби, рисуємо більше колесо, яке означає „озеро“.

Гра розпочинаєть ся так: Жаби гуртками по кілька виходять із „озера“, переходять означену границю, що ділить поле гри на дві часті і підходять близько „гнізда“ бузьків. Коли жаби виходять з озера, викрикують голосно з окрема „борщ, борщ, борщ“ і що хвилі пристаючи гомонять разом „бураки — ки — ки — ки“.

Жаби, що позістали в „озері“, відповідають тамтим хором: „рах, рах, рах, рах“...

Дві найсмілійші жаби, визначені до сього перед тим, підходять близько гнізда бузьків і зачинають говорити голосно одна до другої:

1-ша: Люба сестричко жабко!

2-га: Що хочеш мені сказати?

1-ша: Чи маєш ти брата?

2-га: Ні — не маю!

1-ша: А деж ти поділа його?

2-га: Зів один пан!

1-ша: Який пан?

2-га: Отсей пан „бузько“.

По слові „бузько“ жаби утікають до „озера“, а „бузьки з окликом: „Лови жабу“ вибігають із гнізда і гонять за жабками.

Коли бузько в погоні переступить границю „озера“, тоді жаби оточують його і кричать: „Бузько застряг“!

Зловлений бузько мусить чимось викупити ся з полону жаб і тоді „відлітає“ (на одній нозі підскакує і вимахує руками немов крилами) до свого гнізда.

Бузько, що не зможе викупити ся якимось „фантом“, стає „жабою“.

Колиж знов бузько зловить жабку, мусить вона також викупити ся і опісля скаче до свого „озера“ (підскакуючи обома ногами враз) і викикує: „квак! квак!“

Наколи не має чим викупити ся, мусить іти до гнізда бузьків, які дзьобають її що хвилі.

З льосовання зібраних за викуп фантів, виявляють ся знов нові роди забав й ігор. Гра триває так довго, аж усі жаби будуть виловлені, або всі бузьки „позастрягають в озері“.

Можна також по якимось часі змінити ролі: бузьки стають жабами (або рибами), жаби бузьками (або чаплями).

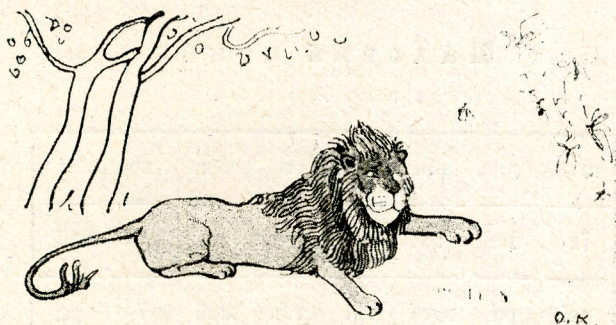
(При забаві: „чаплі й риби“ можна означувати різні коди риб, та відповідно змінити розмову жаб на розмову риб).

Лев і комарі.

З „Народніх байок“ В. Гнатюка.

З образками О. Кульчицької.

Одного разу лежав лев під корчем, витягався, позіхав і говорив сам до себе: Дякувати Богу, що я такий дужий вдав ся, нікого в світі не боюся! Не так, як онті нікчемні комарі, що всякий їх роздавить і вони всіх боять ся!

Комарі зумкотіли довкола льва, почули його мову і стало їм досадно, що лев ні за що їх має. Один із них став казати: Не думай, що як ти великий, тебе вже ніхто не переможе. Ми хоч малі та як захочемо, ще й тобі носа втремо.

Лев сердито гаркнув: А ти що за один? Чиє гарчало-б, а твоє красше мовчало-б. Я вас усіх одною лапою пороздавлюю.

На те сказав старший комар: Ану, братчики, возьмім ся до нього! Буде він тямити до нових віників, як покпивати собі з нас.

Як сипнули комарі до льва, як стали його жигати! Що він не робив, і хвостом махав, і лапами — то одною, то другою по землі тупав, і всіми лапами нараз дригав, і зубами кланцав,

нічого не помагало. Хоч подушив багато комарів, але їх не вменшало ся, вони немов із мішка сипали ся на льва. Уже він і підскакував з на два сяжні в гору і навкруги корча бігав, а комарі все жигали. Побачив лев, що трудно упорати ся з комарами, почав просити їх: Будьте ласкаві, перестаньте, відчепіть ся від мене! Я з вами пожартував, а ви думаєте, що я справді покпиваю з вас. Змилюйте ся, ради Бога перестаньте!

Комарі покинули льва, піднесли ся в гору стовпом тай кажуть: Не хвали ся мудрий умом, а дужий силою!

Не сумуй...

Не сумуй, моя дитино,
Не сумуй так мила,
Не на всеж ворожа сила
Сонце нам згасила!

Не сумуй — хоч небо вкрили
Зимні, темні хмари,
Сонце гляне і з ним вернуть
Весняні чари.

Сонце гляне і пірвуть ся
Крижані закови
І жите нове воскресне
В сяєві любови.

Уляна Б.

Як се зрозумів?

Учитель: Діти, хто з вас мені скаже, длячого сова літає в ночі?

Всі мовчать, лише малий Василько підносить два пальці на знак, що він знає. — Но скажи, коли знаєш — каже учитель.

Василько: Сова літає в ночі тому, щоби ніхто її не видів.

□ □ □

М. Галушинський:

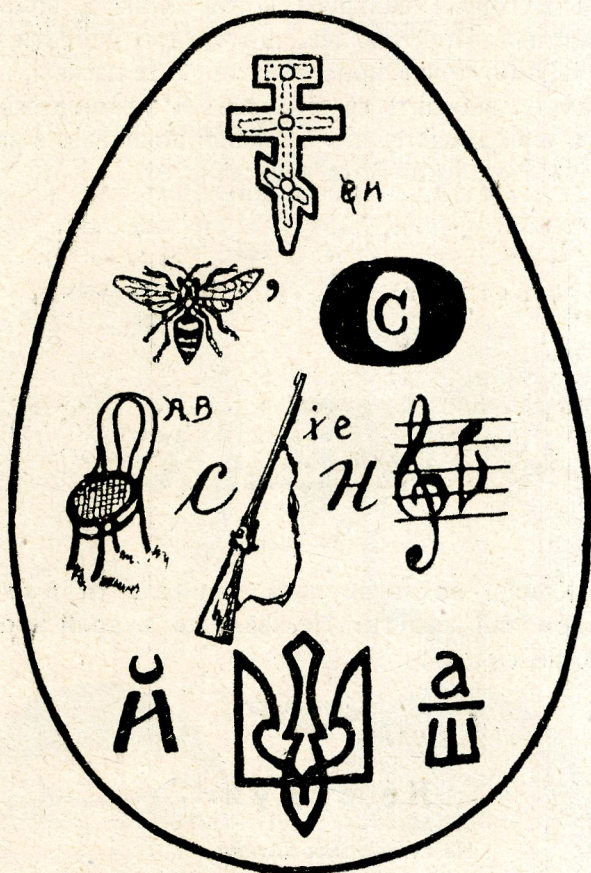
НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ.

Ч. 1. Бібліотеки „Учительського Слова“.

Ціна 4 марн.

Замовляти в Адміністрації „Учит. Слова“, Львів, Ринков. ч. 10.

Ребус ч. 8.

□ □ □

Загадки і шаради.

Загадка складова.

З порозкиданих складів зложити такі слова, що їх букви на місци хрестиків дадуть назву свята радості і утіхи.

Склади:

О, Ми, пер, вів, Гол, са, О, нар, де,
Вче, на, лень, Гли, ра, Ко, рон, на,
По, Те.

Значіне висказів:

- • • • + 1. Инакше: „попровадив“.
- • • + • 2. Прислівник.
- • + • • 3. Потрібне у кравецтві.
- + • • • 4. Мужеське імя.
- + • • • • 5. Частина дерева.
- + • • • 6. Портове місто на Україні.
- • + • • 7. Попередний день.
- • • + • 8. Рід землі.
- • • • + 9. Лісовий звір.

□ □ □

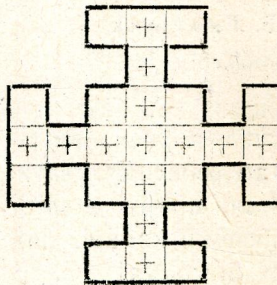
Географічна загадочка.

Подає Е. Б.

Із слів „Лена-стипа“ зложити назву краю, про який під теперішню пору так багато чуєть ся.

□ □ □

Орнаментальна загадка.

1. Оклик здивованя.
2. Голосівка.
3. Мешканець небес.
4. ?
5. Звинне звіря.
6. Шелестівка.
7. Слівце на згоду.

□ □ □

Шаховий коник.

(Уложив Ю. Старосольський.)

ють	точ	зби	Вже	є	лень	во	лі
їх	ше	го	ки	ша	ва	у	кий
цві	ра	ють	грі	теп	жай	ї	ро
дов	та	Бо	ло	кон	кра	ві	ку
жу	і	зві	і	ну	вонь	нок	фі
ча	ко	а	бу	лоч	є	ва	тер
лись	нам	со	ша	є	вес	я	вже
неч	дів	ди	ки	про	сні	ві	є

Із сих порозкиданих слів треба бігом шахового коника, починаючи від „Вже“, зложити веснянку.

За влучні розвязки загадок, ребуса і шарад, признані до розльосованя отсі премії:

1. „Зоряний хлопчина“.
2. „Робінзон Крузо“.
3. „Марта Борецька“.
4. „В округ світа“, товариська гра.

□ □ □

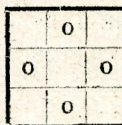
Хто се прочитає?

Итаватсь йивинїл ат итавюов иб вахі.

□ □ □

Загадка в квадраті.

(Уложили Ір. і І. Любички).

В порожні квадратики вписати такі букви, щоби слова, читані з гори в низ і поземо, були рівнозвучні.

За влучну розвязку сеї загадки призначена до вильосованя премія п. н. „В горах“.

□ □ □

Льогогриф.

(Уложив Ю. Старосільський.)

1. З „с“ починаєть ся воно,
Селянам потрібне в зимі,
Щоб дрова зрубані в лісі
На опал привезти собі.
2. Як „а“ ти на „и“ переміниш,
То члени родини бувають,
Бо хлопців звичайно в родині
Так батько-мати називають.
3. А „с“ як на „л“ переміниш,
В потоках і ріках живуть,
Рибаки часто їх ловлять
І на торзі продають.
4. Тепер як „и“ на „а“ замінити,
Богатші селяни їх мають
И щоби хліба досить мати,
Збіжем їх все засівають.
5. Тепер як „н“ на „п“ заміниш,
Хижі звірята їх мають,
Ними звичайно на ловах
Слабших звірів роздирають.

□ □ □

Сушиголовка.

(Подали Юрій Гасеріліс й Геня Замора.)

Дівчинка гнала на пастівник гуси.
„Кілько в тебе гусий?“ — запитав її товариш.
„Не бачиш?“ — відповіла гусійка — „Одна
йде перед двома, одна межи двома, а одна за
двома“. Кілько було разом гусий?

Розв'язки**загадок із 9 числа „Світа Дитини“****І вислід льосовання:****1) Ребус ч. 7.**

І день іде і ніч іде,
І голову склонивши в руки,
Дивуєш ся, чому не йде
Апостол правди і науки.

2) Шаховий коник.

Сини мої гайдамаки,
Світ широкий, воля —
Ідть, сини, погуляйте,
Пошукайте долі!

Читайте, діти!

Дуже гарні книжечки видає Товариство „Діточі Читанки“, з яких можна купити вже тепер:

1. Попелюх і маленька мишка, ціна	4 Мк	6. Пан Слота і панна Сонічко. Що смачнійше, ціна	2 Мк
2. Дорога до щастя, ціна	2 „	7. Гр. Гетьманець: Хто таний Тарас Шевченко? ціна	4 „
3. Кізка-Білоніжка. Телески, ціна	2 „	8. Ред'ярд Кіплінг: Слонятко, ціна	2 „
4. Борис Грінченко: Коротка історія України, ціна	6 „	9. „ „ „ Як верблюд дістав горб? ціна	2 „
5. Іван Липа: Орел Промінястий, ціна	2 „	10. Тарас Шевченко: Малий Кобзар, ціна	4 „

Всі ці книжечки можете собі купити в кожній українській книгарні, де купуєте „Світ Дитини“, або у Т-ві „Діточі Читанки“, Станіславів, Собеского, ч. 11.

Книжечки висилаєть ся лише за попереднім надісланем гроши.

Сини мої невеликі,
Нерозумні діти!
Хто з вас широко без матери
Привитає в світі?
Сини мої! орли мої!

Тарас Шевченко: Гайдамаки.

3. Загадка складова.

1. Тополя, 2. Артист, 3. Русалка, 4. Адлер-берг, 5. Сотник, 6. Швачка, 7. Енгельгард, 8. Варнак, 9. Чернець, 10. Епілюг, 11. Наймичка, 12. Катерина, 13. Оренбург.

Початкові букви творять: **Тарас Шевченко.**

(У текст складів закрала ся похибка і замість складу: **нець**, подано склад: **ка**.)

4) Загадка в зізв'язці.

1. Молот, 2. Дріна, 3. Козар, 4. Миска, 5. Тарас, 6. Леміш, 7. Сонце, 8. Львів, 9. Збруч, 10. Серце, 11. Перун, 12. Козак, 13. Махно.
Цілість: **Тарас Шевченко.**

5) Шарада.**Гайдамаки.****6) Загадка в квадраті.**

1. Токар, 2. Хмара, 3. Канів, 4. Осінь, 5. Кавка.

Цілість: **Канів.****7) Ломиголовка.**Із 114 найменше число $\frac{1}{4}$.**8) Загадки з Шевченкових творів.**

1. До Основ'яненка. 2. Тарасова ніч. 3. Тополя. 4. Хустина; Пустка. 5. Назар Стодоля. 6. Іржавець. 7. Москалева криниця.

Влучні розв'язки надіслали:

С. Авдикович, Б. Алискевич, Ір. Р. й Т. Антоневиці (з Долини), Ю. й Н. Антоневиці (з Замочка), Н. Барановська, В. Балтарович, Р. Барилляк, О. Березинська, Р. Бирчаківна, О. й Д. Біленькі, Ст. Бессараб, Я. Благітка, О. й Я. Багрії, Ю. Брода, М. Вахняківна, Е. Врецьона, Р. Вергун, Н. Височанський, Ю. Великанович, Л. Весоловський, Ів. Гамчикевичівна, М. Ганушевський, Б. Галайчук, Сл. О. й Д. Горбові, Н. Головацька, Сл. й О. Гординські, Е. Грицик, Р. Гординський, Я. Геврик, О. Гринів, Б. Гарбовський, О. Гургулівна, Р. Гуляй, Ст. Генік, М. Даньковська, Н. Думін, Ю. й Н. Дубицькі, М. й Д. Дуб, О. Диківна, Ст. Ерміх, М. Жарський, Г. й В. Заставні, Р. Ільницький, В. Іванець, М. й В. Івасики, Ір. Іванчуківна, Ю. Карпинський, Ів. Камінський, М. Каратницький, О. Кузьмак, Е. Коропецький, Ст. й В. Кор-

жинські, Я. Курп'як, Б. Кивелюк, Ст. Кассараба, М. Козенка, Н. й Ір. Котиси, А. Косар, В. Конрад, М. Колянковська, О. й Л. Левицькі (з Жукова), Ір. й Л. Левицькі, М. Людкевич, Р. Луцький, Я. Макарушка, О. Манастирська, Л. й Б. Мриц, Р. Минович, О. Мійська, Б. Михальчевський, О. й О. Ниткевичів, М. Німців, В. Нічай, Дз. Островський, М. Охримовичівна (з Корчина), П. Озерів, Я. Падох, М. Пасічинський, О. й Л. Пашкевичі, Е. й М. Плашовецькі, О. й Ж. Процишини, З. Підляшецька, Ір. й О. Потерейківні, Е. Пеленський, М. Прокопівна, В. Познаховський, М. Д. Л. й З. Рабії, Б. Р. й Я. Раки, О. й В. Рондяки, М. Решетилів, Б. Роздольський, Е. й Р. Руцькі, Ір. Рибачеківна, П. Савицький, В. Саввич, З. Савицький, Л. й В. Сенюки, Р. Солтикевич, Ю. й Л. Сухі, Е. й М. Стойкевич, М. Содоморівна, В. й Д. Стефанишини, В. й С. Стисловські, І. У. й Ю. Старосольські, З. Трачівна, І. й М. Турчмановичі, М. Титкевич, Л. Трешневська, О. Трильовська, Т. Фенчинський, М. й Г. Цебровські, Ю. Цегельський, Т. Чайківська, Б. Чайковський, Сл. Чеховичівна, В. Шалаутівна, М. Щеснюк, Р. Щуровський, В. Юрійчук, В. Янів, Л. Яцкевичівна, Д. й О. Яремівні, Я. Монцібович, Д. й О. Бачинські, М. Кордасевич.

Дуже багато розв'язок було непідписаних і тому не видруковано тих, що їх розв'язали. Кождий лист із розв'язкою мусить бути підписаний. Редактор „Світа“ так занятий, що не має часу переписувати адреси з конверт на листи з розв'язками).

Вислід льосовання премій:

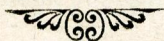
1) Премію „Робінзон Крузо“ одержав Богданко Роздольський у Львові.

2) Премія: „Пригоди комаха Сангвіна“ припала в льосованню Марійці Содоморівні в Бокові.

3) „Англійські казки“ — Томпсона і Лонга — виграв Іван Камінський в Старих Бродях.

4) Премії: „Малий Кобзар“ виграла отсі читачі: Володимир Конрад у Тернополі, Ольга Кузьмак у Дроговицях, М. Ганушевський в Дорі, Володко Нічай в Калуші, Орест і Ярослав Багрії в Зборові.

Всі премії висилаємо рівночасно поштою.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

З нагоди Празника Воскресення Христового пересилаємо всім нашим читачам і прихильникам щирі бажання і поздоровлення з грімким привітом:

Христос Воскрес!

Редакція.

При пересилці грошей на передплату просимо від тепер на відтинку грошового переказу подавати число, подане на перепасці (на право в долині). Се порядкове число книги передплатників і по ній легко нам кождої хвилі провірити стан передплати. Так само просимо подавати се число при підписі на кождім листі до Редакції та при зміні адреси.

Не писати числа, поданого в горі на адресі з лівої сторони, бо се число поштового амбулянту, як пр. 137, 164, 166, 253, 375, 377, 378 і 379. Заовляти попередні числа газетки не карткою, лише грошовим перека-

зом. На відтинку з другої сторони просимо писати, котрі числа газетки маєть ся вислати й рівночасно вислати відповідну квоту.

Ціна поодиноких чисел, які доси вийшли, така: 1, 2, 3 і 4 по 2 Марки 5 і 6 по 4 Марки 7, 8, 9 і 10 по 5 Марок.
Адміністрація.

М. Пшеніурська в Тарнаві: Будь терплива, а й Тебе премія не помине.

Нусько Дуб у Веліні: „Світ“ не може нараз на 2 сторінках, признаних на переписку, відповісти на всі листи своїх читачів. Газетка буде з кождим числом красша. Якже Бозя дасть нам здоров'я, а передплатники гроший, то може на Зелені Свята видамо число „Світа“ з барвними образками.

Стефуня Кассараба в Радехові: Дуже влучно примінила Ти у розв'язці своє рідне містечко. „Світ“ з цілого серця радби загощувати до Тебе, Дорога Стефунько, частійше. Може се здійснить ся небаром. Українські діточки в Америці, які також читають „Світ“, збирають для його розвитку по цілій Америці жертви. Коли одержимо такі підмоги, тоді „Світ“ буде виходити що тижня.

Роман Луцький в Обертині: Чому не підписуєш своїм назвиском листа із загадками? Підпису з конверти не читаємо, бо листи з розв'язками збираємо окремо, а конверти кидаємо до коша.

Гілюся Геля в Лабовій: Тішимо ся, що любиш свій „Світик“. Він любить також Тебе і буде старати ся задоволити Твої бажання при льосованню премій. Читай газетку малим Лемчаткам, а побачиш, як вони полюблять Тебе за се.

Любка Яцкевичівна у Львові: „Світ“ також у той день не ходив „до школи“. Ти дивуєш ся, що він ходить іще до школи? Так, так! Він мусить іще багато учить ся, щоби міг усе вміти і всім подобати ся.

Я. Масляк у Болехові й М. Генік у Любі: Число 7 „Світа“ зовсім вичерпане. Коли звернуть нам його гуртівники з дрібної розпродажі, тоді всім тим, що реклямували се число, вишлемо його. Пригадуємо всім, що до місць, куди „Світ“ не точно приходить, будемо посилок рекомендаувати.

Богдан Кабарівський в Станіславові: Адміністрація „Світа“ буде в цвітні робити загальний перегляд усіх передплатників і тоді кождого повідомить, який стан його передплати. Ребус буде друкований пізнійше.

Іванко Беккер у Стуросіях: Адресу справлено. Чи точно приходить газетка до Тебе? Михась Крисяк іще не зголосив ся в ряди передплатників.

Юрчик й Люба Сухі в Любелі: Гроші 26 марок ми одержали. Ваш примір, як належить збирати жертви на сирітки, заохотить неодного до наслідування Вас. Усім жертводавцям складає „Світ“ в імени бідних сиріток подяку і поздоровляє всіх гартенько.

Вн. Михайло Генік у Любчі: Від тепер будемо висилати „Світ“ рекомендавано. Видно на почті в Яблоніві мусить бути його „приятель“. Нас дивує, що дійшли до Вас тільки числа: 3 і 6, бо ми всі від 1-го числа посилали Вам. Рівночасно висилаємо в друге 8, 9 і 10 число.

Вн. Василь Бейба в Дорожові: Книжечку „Зоряний хлопчина“ висилаємо тільки за попередним надісланем квоти 7 Марок 50 фен. На відтинку грошового переказу мусить бути примітка, що ся квота призначена на сю книжечку, бо инакше моглаб зайти помилка і гроші вписаноб наkonto передплати за газетку.

Ів. Галчиківна в Перемішлі: Загадки і книжка з байками находять ся вже у нас. Переписку мусіли ми скоротити, бо було багато иншого матеріалу. Твоя Товаришка не підписала ся на розв'язці і тому не видрукована у списі. На будуче будемо посилати Вам обом газетку разом.

Із. й Ев. Сембай в Тернополі: Витасмо Вас як нових передплатників. Гроші від Вас іще не наспіли та мусять бути на почті. Від 8 числа вже „Світ“ приходить на Вашу адресу.

Йосафат Горнякiewicz в Житої: Перше число, яке вийшло в 1920 р. має число 5, а не 1. Тому, коли бракує Тобі до комплекту 1 число з 1 падолиста 1919, напиши, а ми вишлемо його Тобі безплатно.

Юресь Курняк у Заболотіві: „Світ“ може виходити кожної днини лише тоді, як усі українські діточки стануть його передплачувати. То значить, що тоді мусів би друкувати ся в пів мільона примірників. Та коли діждемо ся такої хвилі?

Маркіян Лада у Підгайцях: Видиш, що тепер не можуть українські діточки нарікати на брак шкільних підручників, бо „Світ Дитини“ заступає їм книжки. Дуже се красно з Твоєї сторони, що не хотів присилати розвязок, яких сам не розвязав. Старай ся все так робити і тільки власною працею величати ся, а тоді зрозумієш ціль праці в життю чоловіка.

Юрцьо Артимишин у Пристані: Твоя залеглість по кінець лютого с. р. вносить 24 корон. Від 15 лютого ціна передплати підвищена, до того приневолило нас загальне подорожжє всього і піднесене друкарського цінника.

Лідка Кудрик у Рогатині: На Твою газетку мусить бути якийсь „аматор“ у Рогатині, бо ми висилаємо її правильно на Твоє ім'я до укр. гімназії. Коли попередні числа не віднайнуть ся, зарекаюмуй їх „урядово“ через пошту в Рогатині. Почта, засипана безплатними реклямаціями, буде старати ся усунути неточности в доручуванню часописий адресатам.

Йосифа Дяківна в Городиславичах: Гроші посилати переказом дуже непрактично, бо почтови уряди держуть у себе довго перекази. Найдогідніше посилати гроші на передплату в грошевім листі, який ми одержуємо звичайно вже **третього** дня і зараз полагаджуємо справу передплати.

Льольо Весоловський в Поручині: Не за кождо розвязку дає „Світ“ нагороди. Дістають нагороди лише ті, чию розвязку витягне з урни маленька 5-літня дитинка.

Миросьо Вільчанський в Ільнику: „Світ“ здасть ся нам буде виходити тільки раз у місяць, бо брак паперу і брак гроша на оплату друкарні. Будь, любий Миросьо, терпеливий і старай ся приєднувати нових передплатників, щоби „Світ“ діставав що раз то свіжі фонди на своє існуванє.

Мілона Даниковська в Луї: До сього числа передплатників, яке подаєш, бракує нам іще 4.000. За Твою ширю охоту зєднувати нових передплатників пересилає Тобі „Світ“ подяку і поздоровленє. Чи Влодзьо Рубель одержав уже газетку?

Марійка Миськевич: Сміховинки й укріті загадочки, які Ти прислала, вже всім загально звісні, тому не будемо їх друкувати.

Л. Демків, Ілля Гірий, М. З. О. й Л. Рабій, Маруся Чавсєвна, Олесь Томич, Іван Беккер. Таких загадок, як Ваші, „Світ“ має дуже багато, тому не може їх друкувати.

Надя Головацька в Десятині: Деякі із надісланих загадок добрі і будуть надруковані, але пізнійше, бо вперед мусять бути друковані скорше надіслані. На обіцяну байочку ждемо. Жертва на пресовий фонд подана у 8 ч. газетки.

Дзюнько Островський в Грибовичах: „Світ“ не може кождому, хто лише напише до нього лист, зараз відповідати, бо на се не стає йому часу. Уважай, що таких самих листів, як Твій, приходить до „Світа“ за кождий раз більше як 200. А премію дістанеш тоді, як паде на Тебе льос і як відбудеш лекцію терпливости.

Франц. Колодій у Тернополі: Гроші, про які згадуєш у листі, ще не наспіли до нас, а 5 число газетки вислали ми зараз, як вернула посилка від Тебе.

Ромуль Савицький у Самборі: „Світ“ утінив ся дуже новим передплатником і приходить ме до Тебе ностійно від 8 числа. Гроші (16 корон), які Ти прислав, вистануть не на довго, бо від 8 числа ціна піднесла ся на 5 марок.

Софія і Віресь Стисловські в Десятинках: Через похибку післано Вам два рази ті самі числа. Як зможете, продайте їх десь між своїми Товаришками, а нам пришліть 8 корон за се. Добре? Число 6 висилаємо рівночасно поштою. Ребус досить добрий, тільки його в дечім справимо і перерисуємо.

Влодзьо Петеш у Болехові: Дуже гарно, що Ти читаєш усі українські часописи. Від тепер читай вже пильненько свою газетку, „Світ Дитини“, яку посилаємо Тобі від 8 числа, се значить від 15 лютого. Коли хочеш мати попередні числа від 1—7, то пришли в грошевім листі 20 корон, а ми вишлемо їх зараз.

Петрусь Савицький в Букивничках: Дуже радіємо, що Ти став безпосередним передплатником своєї газетки, тільки мусиш добре пильнувати почтаря, щоби не „губив її по дорозі“, як се часто буває. Як до тижня не одержиш „Світа“, — **рекаюмуй його неоплаченою** карточкою.

Богдан Сороківський у Кривім: Жалуєш ся, що доси не було Твого імени у списі надісланих розвязок, а до нас дійшла Твоя перша рекомандована карточка з 5 лютого і ми подаємо Твоє ім'я у списі розвязок 7 числа. Гроші ще не наспіли. Газетку висилаємо Тобі від 8 числа.

Юрій Старосольський у Львові: Загадочка досить добра і буде надрукована, як також і деякі з тих, які Ти давнійше надіслав, однак мусиш бути терпеливий, бо мусимо наперед скінчити сї загадочки, що їх у друкарні вже викладано.

Віресь М. Шалаута: „Світ“ тішить ся такою пильною читачкою, як Віресь і буде старати ся, щоби не оминула Тебе яка гарна премія при льосованю.

Марійка Людкевич у Стрию: Сповняємо Твоє бажанє. Від тепер Ти вже безпосередна передплатнича своєї газетки. Число 8 посилаємо вже на Твою адресу. На почті гроші приймають усе. До коверти вкладаєть ся (в дома) потрібну кількість грошей і печатаєть ся ляком 5 печаток. Почта мусить такий лист приймати і доручити „Світови“.

Віресь Євєнцївка у Львові: А чому Ти, Люба Вірочко, так пізно написала до нас листа? Чи прочитала всі числа „Світа“ від самого початку? Для своїх наймолодших читачів починає „Світ“ друкувати „Спомини крілика“ з множеством гарних образочків.

Володимир Ничай у Калуші: „Світ“ радіє незмірно, що всім діточкам у Калуші справляє за кождоразовою появою незмірну втіху та задоволенє. Він бажає з усього серденька стати для українських діточок у сих часах жєрелом науки, забави і соняшної веселости. Однак з повіту лєдві кілька діточок передплачує свій „Світ“ Розкажи діточкам з Хотиня, Новиці, Голина, Верхної, Пійла, Завадки та інших великих і богатих громад у повіті, про діточку газетку і спитай їх, чому доси не заперенумерували її?

Михась Сараб у рогатинській гімназії: Чи гарне одержав свідочтво, Михасью? За бажаня широко Тобі дякуємо, а коли подаш нам адреси до сільських діточок в Яблоніві, ми пішлемо їм газетку на оказ.

Микольцьо Іванчик в Рогатині: Від 8 числа буде „Світ“ приходити на Твоє ім'я до Рогатина. Чому не подав докладнійшої адреси? Твою шараду надрукуємо вкорті.

Ярослав Конієтєвський в Коломї: Ми вислали тільки ті числа, які Ти замовив і на які прислав гроші. Числа від 1—4 можеш набути в кождій книгарні в Коломї. На обіцяне оповіданє чекаємо. Річників „Дзвінка“ не можна ніде дорогою купна дістати.

Марійка Охримович у Борчині: Всі Твої листи із загадками і ребусами наспіли до „Світа“ без перешкоди. Деякі з них надрукуємо. Марок „Світ“ не збирає.

Ст. й В. Коржунські в Дрогобичі: „Дзвінок“ з 1912 маємо в комплекті, тому дякуємо Вам за готовість замінити цього річника. Від 8 числа „Світ“ знов подорожів. Коштує вже 5 марок. Ми бажали би собі, щоби „Світ“ коштував стільки, як перед війною „Дзвінок“. Однак здається нам, що не діждемо вже тої хвилі.

А. О. й А. Пригуляки в Долині: „Світ“ радіє, що вже поздоровили його такі пильні читачі, як Ви, любі діточки. Шануйтеся і вважайте на себе, бо тепер слабости дуже лютують. Передовсім треба слухати Татка й Мамці, бо неслухняні діти найскорше западають на всякі хороби.

Юрчик Цесельський і Лаврусятко: Ти певно загнівався на свій „Світ“, що він так довго не писав до Тебе. Загадочки і ребус, які Ти прислав, усі в течії спочивають і чекають на свою чергу, щоби помандрувати до друкарні. Нетерпеливим бути се дуже негарна прикмета. Лаврусятко поздоровляємо сердечно.

Роман Турко в Мушині: Передплата заплачена по конець лютого 1920. Виказу жертв на „пресовий фонд“ не маємо під рукою, бо він уже в друкарні. Проте шукай свого імени у списі в числі 8 або 9. Чому так рідко пишеш? Чи багато діточок в околиці читає „Світ Дитини“?

Нусько Думін: Твої бажання сповнені. Казочку і переклад пришли. Побачимо, чи нам придасться. Твої відвідини справлять нам приємність.

Стефція й Іванко Кассараби: За приречене дякуємо щиро.

Івась Сеняк у Дзвинячці: Постарайся, щоби бабин Івась також передплатив собі „Світ Дитини“. Премію зовсім певно дістанеш. Може хто є такий в селі, що має книжки, попроси його, а він тобі позичить книжок до читання.

Оленка Мельниківна: Казочки з образками вже готові до друку, невдовзі появлять ся.

Богдан, Славко, Надя Петріни в Стрию, Надя, Стефція й Інка Багачинські: Від вас також багато залежить, чи Світ матиме більше передплатників. Кожде з вас нехай приєднає тільки одного-двох. А тоді сповняться ваші бажання.

Наташка Костинюк, Сятин: Лист дістали.

Стефція Кордубівна в Каміні Струм.: Прочитайте, що ми відповіли маленьким Петріним. З увагами про загадку з 4 ч. ми годимо ся з тою ріжницею, що там була Цюпа, а не Цопа, як ти написала.

Маряно Дуб у Ветліні: Скажи товаришам, що як не будемо мати багато передплатників, то вони не будуть мати що читати. Газетка коштує, а кошти можна покрити тільки тоді, як буде багато передплатників.

Роман Минович: Твір п. з. „Дон Кіхот“ написав по еспанськи поет Сервантес і тому треба се слово вимовляти після еспанської вимови „Дон Кіхот“, а не „Дон Кішот“, як вимовляють Французи, а за ними Поляки.

А. Горбовий: „Przyjaciela Dzieci“ редакція має. Та дякує Тобі за добру волю.

Степан Генік: Штучку пришли, прочитаємо. Коли буде добра, помістимо. „Світ Дитини“ висилаємо точно. Чи вже одержав усі числа?

Виказ жертв,

що зложили читачі „Світа Дитини“

(в марках).

На полонених.

Олекса, Лесьо і Славко Придаткевичі 8'40, Е. Біліца 5, Б. Михальчевський 4'20, Г. Сл. і О. Терлецькі 21.
Разом доси зібрано: 271 М.

На „Рідну Школу“.

Оленка, Лесьо і Славко Придаткевичі 9, О. Яремівна 3'50, і кличе Дарусю Шалинську, Дарусю Біленьківну і Стефція Симка.

Разом доси зібрано: 117 М.

На воєнні сироти.

Б. Гриньчук 6, Б. Бігус 10, (на сироти по учителях), Б. Галайчук 7, Олекса, Лесьо і Славко Придаткевичі 4'20, Юрчик і Люба Сухі 10, (на сироти по народних учителях і кличуть всіх тих, що їм судба полишила Татуся дома через цілу війну.

Разом доси зібрано: 270 М 90 Ф.

На мільоновий фонд „Просвіти“.

Галя і Мірко Білінські 40, Мирося і Літка Прокопівні 3, Олекса, Лесьо і Славко Придаткевичі 4'20, М. Охримовичівна 14.

Разом доси зібрано: 91 М 20 Ф.

На пресовий фонд „Світа Дитини“.

Галя і Мірко Білінські 40, М. і Л. Прокопівні 1'60 і кличуть Дарусю Рубчаківну, Манусю Сушківну та Ірисю Возняківну; Олекса, Лесьо і Славко Придаткевичі 4'20, М. Турко 3'50, Івась і Михась Турчмановичі 14, О. і Я. Багрії 5, Б. Гвоздецький 9'10, М. Михальчевський 4 і кличе Зенка Книша і Ромка Козакевича; Сл. Юрківна 5, М. Щеснюк 5 і кличе: М. і Л. Куників; Г. Сл. і О. Терлецькі, зі Стебника 30.

Гарні приміри до наслідування.

Стефція Колпаківна, учениця III а. класи народної школи ім. Б. Грінченка у Львові, одержала від мамусі 25 Марок на свої „святочні орудки“. Вона одна не купувала собі за се ніяких присмачків, але зложила сю квоту до рук своєї пані учительки з призначенням: 20 Марок на „Рідну Школу“, а 5 Марок на святочне число „Світа“ для найбіднішої товаришки в класі. Се діло нашої Стефуні вказує, що її добре серденько бажає в день свята радості справити радість „Рідній Школі“ і убогій товаришці.

Передплата на рік 1920 місячно:

10 марок, 2 франки, 1/2 доляра, 2 ліри, 2 шілінґи, 4 рублі, 100 гривень.

:: :: :: :: Поодинокє число коштує 5 марок. :: :: :: ::

Редакція і Адміністрація: Ринок, ч. 10.

Замовлення на висилку часопису та передплату прямувати на адресу: Михайло Таранько, Львів, вул. Зіморовича, ч. 3.

Видає і за редакцію відповідає: Михайло Таранько.

З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка.

Інж. Лев Левинський і Спілка
у Львові, вул. Содова, ч. 3.
(бічна ул. Потоцького).

Архитектонічне бюро

Будівельне підприємство.

Переводить оцінки знищених війною осель. Приймає нагляд і козладницю над будівлями. Виконує плани і кошториси збудови для нових і знищених війною будівель з обсягу архітектури церковної і світської, будівництва ужиткового, міського і сільського. Дрібні технічні поради даром.

Перша церковна спілка „ДОСТАВА“

основана духовенством для піднесення нашого обряду.

Дирекція: Львів, ул. Домініканська, ч. 11.

Склади: Львів, Руська 20. — Перемишль, Ринок 23.

Виготовляє через першорядних артистів іконостаси, престולי, киоти, тетраподи, образи й переводить усіякі золочення і мальовила.

Удержує в добрім виборі чаші і монстранції, ліхтарі, лямпи, хрести, хоругви і др.

Виробляє гарні фелони, стихарі і обруси.

Доставляє дзвони. Продає свічки.

Виконує направи церковних річей.

Поручає підприємцям

для будови і направи церков і мешкань.

В нинішній тяжкій руїні звертайтеся з довіром до своєї рідної інституції.

Звісна українська робітня

мужеської і жіночої обуви
М. ХЛІБКЕВИЧА.

Львів, ул. Руська, ч. 20. (дім „Дністра“).

Міщанський ремісничо-промисловий СОЮЗ КРЕДИТОВИЙ

товар. зар. з ром. тор.

у Львові, ул. Руська, ч. 3, в 1. п. дот.
Принймає від всіх ощадності на вкладкові книжочки, членам своїм есконтуює власні і тягнені векселі, приймає депозити, отвірає біжучі рахунки, уділяє позички під застав і без, посередничить в купні фабрик, варстатів, машин, скленів, товарів, парцель, домів, помагає закладати спілки, робітні і торгівлі, має на складі десятимальні ваги по приступній ціні.

Уділ 100 К. (також в ратах) списують 2 К. Старі члени зводять додержати рат, викуплювати векселі, сплачувати запягаючи проценти, щоб дальше не капіталізувалися і приєднувати нам як найбільше нових членів і подовж, ми

Відсотки від вкладок 3%, від позичок 10% біжучий рахунок після умови.

І. СВЕНЦІЦЬКОГО:

„Про Музеї і Музейництво“ — 14 К. (10 М.).
„Нариси історії укр. мови“ — 34 К. (24 М.).

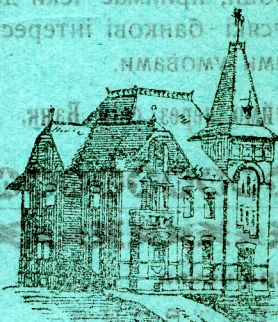
Можна замовляти у автора за готівку з пересалкою, Львів, вул. Мохнацького, 42. Книгарням опуст.

БУДІВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Ю. Кіндрик.

Львів, вул. Пільна, ч. 73.

уділяє безплатної поради технічно-будівельної. Виконує на жаданє кошториси і кошториси. Підприємство всілякі роботи з обсягу будови у Львові і на провінції. Спеціальний діл усунування вогкості. Нищення гриба. Виконання солідне. Пінн приступні. Матеріал на складі. На жаданє виїзджаю на провінцію.

Першорядна у Львові українська цукорня

Д. СТЕЦЬКОВА,

поручає свої знані з доброти виробу.

Львів, Миколая, ч. 7.

Українська кравецька робітня

С. ФЕРЕНЦЕВИЧА, Львів, Домініканська, 11.

виконує всі кравецькі роботи по приступних цінах солідно і скоро.

Михайло Стефанівський

Львів, ул. Варстатова, 10.

(меж. ул. Кордєвського і Гицарського)

Виконує всілякі слюсарські роботи,

як також виробляє машини до ви-

робу цементових дахівок на

фабричний спосіб.

Столярська робітня

АНТОНА ОПРИЄКА, Львів, ул. Ходоровського, ч. 7.

(полю. жандармерії)

приймає всі роботи бюрові, меблеві і будівельні.

Виконання солідне і по уміркованих цінах.

Купці і Промисловці! РЕКЛЯМА — се головна підойма торгівлі!
Уміло переведена реклама принесе вам 1000-кратний зиск!

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

Спілка акційна у Львові, ул. Підвале, 7.

Приймає вкладки на процент. Купує і продає вартні папери, заграничні гроші, приймає чеки до інкаса, взагалі переводить усякі банкові інтереси під найкориснішими умовами.

Всі наші інтереси поладоджуймо через свій Банк.

Першорядна українська
Шевська майстерня
Володимира

Бохонка

Львів, Костюшка, 1.

Тім Народної Гостиниці,
виконує всі шевські роботи дешево, скоро і солідно.

ДРУКАРНЯ І ФАБРИКА ПЕЧАТОК І. ФРІДМАНА

у Львові, ул. Сикетуська, ч. 4.

виконує всілякі друки і печатки гарно,
скоро і дешево.

Найбільше в Галичині фабричне підприємство будівельного промислу, під фірмою

ІВАН ЛЕВИНСЬКИЙ, : : : : : : АРХІТЕКТОНІЧНЕ БЮРО

Львів, вулиця Потоцького, ч. 58.

Виконує будівлі у Львові і на провінції, відбудовує зрушені філярки, добра, млини, тартаки, школи, будинки парохіяльні хати селян. Виконує всі роботи реконструкційні і адаптації зрушених будинків. Поручає свої на європейський лад улажені машини найновіших системів заосмотрені фабричні вартетати. Зокрема власного виробу печі і кафлеві кухні, плитки глянуровані до вкладання стін в купальнях і паріжники глянуровані для обвешчування стін. Теракота і майоліка будівельно-артистична, посуда декоративна, фасади і тералатрії і всякі вироби зі штучного каменя і мармуру. Вироби столярські, як: портали, двері й вікна в комплекті виконання з окуттям і лікеруванням. Слюсарські вироби: залізної й арктичної конетрукції. Пегла, ручної роботи з власних цеголень і будівельні матеріали всякого рода.

На продаж парцелі під віллі і камениці.

При закупні в дотичних фірмах просимо покликувати ся на „СВІТ ДИТИНИ“.

ЖІНОЧА СІПЛКА ПРОМИСЛОВА „ТРУД“

Товариство зар. з обм. пор.

у Львові, Ринок, ч. 39 (власний дім)

відновив вже свої робітні біля, сунонь і дамської конфекції і приймає всякі нові замовлення і перерібки зі Львова й провінції, які виконують ся першорядними фаховими силами і після найновіших журналів.

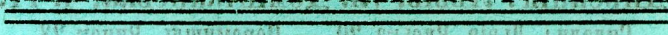
Дальше відновлено також власний склад і заосмотрено його багато в матеріяли для інтелігенції і селянства. Ціни наші умірені. Товариство приймає також вкладки на книжочки і дає 50% відсоток. Вкінці запрошуєт ся всі Українки, без ріжниць стану випусувати ся в члені Товариства. Уділ виносить всего К 20—, можна мати більше уділів, виписове К 4—.

Години прийнят від 10—12 і 4—6 понол.

Каварня „LA REPUBLIQUE“

в Народній Гостиниці, оголошує, що концерт нової капелі відбувається щоденно від 5 до 7 і від 8 год. вечером.

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА БЛЯХАРСЬКА РОБІТНЯ

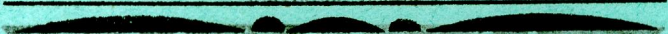
АДАЛЬБЕРТА ЗАДЯ

Львів, Осоліньських, 14

поручає ванни власного виробу і кухонне начинє найліпшого сорта. Пальники до примусів у великім виборі.

Направи дахів і прочі роботи під гваранцією.

Життєве обезпеченє дітий,

приймає на найдогідніших умовах перше і одинокє українське товариство взаїмних обезпечень на житє і ренти

„КАРПАТІЯ“

у Львові, уліця Руська, ч. 18.

Обезпеченє дітий є для кожної дитини найліпшою щадницею, бо малими ратами річними, піврічними, чвертьрічними або і місячними, кожний батько, мати або опікун, може обезпечений капітал в відповіднім умовленім часі віддати до розпоряджєности обезпеченої дитини як гроші на студії або на посаг.

Примір: 29 літній батько обезпечує в користь новонародженої дитини суму 10.000 Кор., котрі має ся виплатити тоді, як дитина скінчить 24 рік життя, за-то треба платити річно до смерті батька, найдовше однак через 24 роки річну премію у висоті 340 Кор. Як батько умре перед уплатом 24 років, то устає дальша плата премій, а капітал виплачує ся все таки в означенім речинці. Як обезпечена дитина умре перед смертю батька, то можна обезпеченє перенести, дотримуючи первісний речанець платности, на иншу дитину або товариство звертає резерву премій.

Від 1.000 Кор. до 5.000 Кор. Товариство Карпатія приймає обезпеченє без лікарських оглядин в так званім „народнім обезпеченю“. Понад 5.000 Кор. з лікарськими оглядинами.

Хто бажавби обезпечити дитину, просимо написати карточку, або особисто явитися

в „КАРПАТІ“ у Львові, Руська, 18.

При закупні в дотичних фірмах просимо покликувати ся на „СВІТ ДИТИНИ“.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЧАСОПИС ДЛЯ ДІТЕЙ

виходить два рази в місяці, кожного 1-ого і 15-ого.

Нашій Дітворі.

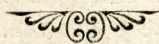

Все, все нам забрали,
Лиш нашої слави
Нев'ялий лишив ся вінець.
Убили, убили
Усі наші сили,
Однак не убили серцець.

Пора, любі діти,
Чола замаїти
Нев'ялим надії вінцем.
Пора, любі діти,
Серця запалити
Могутним любови вогнем.

Надія до бою
За красшю долю
Нас в дружних рядах поведе.
Святий жар любови
Спалить всі окови —
В світ Волі нас всіх понесе!

О. Михайло Дороцький.

Ой як час іде!...

Ой як час іде,
Все вперед біжить,
Хвильки не спічне,
Хвильки не стоїть.

Треба так і нам
Вперед іти з ним,
Щоб стати там,
Де мета нам всім...

Як раз в добрий час
Свій труд слід сповнить,
Тому кожний з нас
Мусить в праці жить.

Як хвильку здержиш
Працю свою — знай,
В час не поспішиш,
Утрапиш свій рай!

Северина Кабарівська.

Ціна числа 5 марок.

Три царства.

(Кілька листків із життєпису землі).

Написав *Др. Ол. Тисовський*.

(Дальше.)

В сій хвилині присіла на скалі, де сидів Птеродактіль, гарна, велика стрекавка Лібеля і лопотючи ніжними крильцями, готовила ся зараз до дальшого лету. Птеродактіль влятив у неї очі й забирав ся підсунути ся обережно до неї. Але за кожним його рухом Лібеля схоплювала ся, підлітала й знову присідала, наче би іграла ся з ним у піжмурки. Накінець Птеродактіль не втерпів, підскочив, щоби вхопити її, вонаж весело злопотіла крильцями й поворотними рухами відлетіла геть.

— Но, лови, лови її! — насмішував ся Плезіозавр — ти казав, що на суші ліпше...

— Нема що казати — поважно відповів Птеродактіль — багато комах взяло ся на спосіб утікати перед нами у воздуху. Але все таки ще багато тут і тих, що вміють тільки лазити.

— Крутиш, крутиш, щоби на твоє вийшло — перемовляв ся Плезіозавр — а все таки знаєш сам, кілька то різних способів мають і ті комахи, що лазять, і як то вони ніяк не хочуть жертвувати ся нам. Хоч — кінчив він — на те вони є і нам се належить ся.

— А ось у чім річ — поясняв Птеродактіль — треба їх змусити до сього, щоби вони служили нам поживою, треба винайти способи на їх способи.

Тут озвав ся знову Іхтіозавр, який покищо потрохи слухав розмови, але більше слідив очима якусь рибу. Одначе у хвили, коли він хотів уже її

вхопити, вона відбила ся хвостом від води і помагаючи собі широкими плавцями, унесла ся у воздух, перелетіла кількадесять метрів, знову впала в воду і щезла йому з очей. Сим підступом озлоблений Іхтіозавр, станув по стороні недавнього свого ворога.

— Хочеть ся вам, Птеродактілі, все щось нове видумувати хиба на те, щоби насмівала ся з вас навіть от така Лібеля. Мені бачить ся, що ліпше вже так, як я, держати ся одного і вправляти ся в ловленю водних звірят.

Плезіозавр підхопив глумливо:

— Саме бачили ми, яка то в тебе вправа...

— Не конче воно мудро — сказав у відповіді Іхтіозаврови Птеродактіль. — Ти помиляєш ся, коли думаєш, що водні звірята дозволять тобі легко ловити ся, як ти за лінивий видумувати на них усе нові способи. Коли ти держати ся меш такої методи, то пропадеш і ти сам і весь твій рід так, як без сліду згинули колись Трильобіти, Ортокерати і багато, багато інших. Хто хоче жити, мусить поступати, розвивати ся, кріпшати, приспособлювати ся до вимог життя.

— Не бачу великої вартости з того, що ти доси видумав — відбуркнув обиджений Іхтіозавр.

— Зрештою покажи, нехай ми бачимо твій винахід. Глянь, кілька нас тут цікавих познакомити ся з вашою поступовістю.

Сьому глумливому закінченню бесіди Іхтіозавра товаришив шум филь, що їх своїми тілисками зганяло ще кілька Іхтіозаврів і Плезіозаврів, які надпливали певно в переконанню, що найдуть якусь обильнішу наживу. (Далі буде.)

Оскар Уайльд.

Зоряний хлопчина.

(Переклад з англійського.)

(Далі.)

Коли він побачив Зоряного хлопчину, ударив у деревляну чашу, задзвонив у свій дзвінок і закричав:

— Дай мені грошик, інакше умру з голоду. Мене вигнали з города і нема нікого, хто пожалів би мене.

— Ах, — закликав Зоряний хлопчина — я маю в кишени лише один гріш і коли не принесу його мойому панови, він побє мене, бо я невільник.

Але прокажений зачав просити й молити Зоряного хлопчину так довго, аж сей пожалів його і віддав йому грошик із білого золота.

Коли він прийшов до дому чорнокнижника, сей отворив йому двері, впустив його і спитав:

— Чи ти приніс мені гріш із білого золота?

На се відповів Зоряний хлопчина:

— Я не маю його.

Тоді чорнокнижник кинув ся на нього, побив його, поставив перед ним пусту деревляну тарілку і сказав: Їж! І пусту чарку та сказав: Пий! І знов кинув його в темницю.

VIII.

Рано прийшов чорнокнижник до нього знову і сказав:

— Коли ти сьогодні не принесеш мені гроша з жовтого золота, я оставлю тебе в неволи, а до того дістанеш триста разів канчуком.

Зоряний хлопчина пішов у ліс і цілий день шукав грошика з жовтого золота, але не міг його найти. О заході сонця сів на землю і почав плакати. Коли так плакав, прийшов до нього маленький заяць, якого він освободив із сітій та відізвав ся до нього:

— Чого ти плачеш? Чого шукаєш у лісі?

А Зоряний хлопчина відповів:

— Шукаю грошика з жовтого золота, який тут схований. Коли його не знайду, мій пан побє мене і лишить мене в неволи.

— Ходи за мною — кликнув заяць і побіг

З життя псів.

I.

Перед кількома роками жив у містечку Вінборні, в полудневій Англії, один властитель господи, що мав дуже гарного пса. Той пес називався Нептун і відзначався великим розумом та второпністю.

Що дня з ударом восьмої години можна було бачити його на головній улиці містечка, як біг із кошиком у зубах до склепу пекаря. В кошику ніс усе гроші на булки, які вкладав там його пан. Коли Нептун приходив під склеп, відчиняв собі передною лапою двері і входив до середини. Тут ставав на задні лапи і клав кошик із грішми на стіл перед пекарем. Пекар, що вже добре знав Нептуна, вибирав гроші з кошика і вкладав туди відповідну кількість булочок, потім Нептун відносив кошик обережно до дому свого пана.

Однак в неділю, коли всі склепи були замкнені і ніде не можна було купити булочок, Нептун не тільки не хотів діткнутися кошика, але навіть не наближався до нього.

Коли одного дня Нептун біг так із булочками в кошику до дому, напав на нього інший пес та хотів йому відобрати кошик і зісти булочки. Нептун поклав тоді кошик на землю і по короткій боротьбі прогнав свого противника. Потім, піднявши гордо хвіст у гору, узяв знов кошик із землі і відніс неушкоджений до дому.

II.

Два брати вибралися раз полювати на дикі качки. Вони мали з собою одного дуже мудрого

у ліс, до водяної калабані. На дні калабані лежав грошик із жовтого золота.

— Як я тобі віддячуся? — сказав Зоряний хлопчина — се вже у друге ти спасаєш мене.

— Ні, — сказав заяць, — ти перший пожалів мене — і скоренько сховав ся.

Зоряний хлопчина взяв гріш із жовтого золота, сховав його у свою кишеню і поспішив назад у город. Але прокажений побачив його, підбіг йому на зустріч, упав на коліна і закликав:

— Дай мені гріш, інакше я умру з голоду.

Зоряний хлопчина відповів йому:

— Я маю в кишені лиш один гріш із жовтого золота, а коли його не принесу своєму панови, він побіє мене і не лишить у неволи.

Прокажений став однак так жалібно просити, що Зоряний хлопчина змилосердився і дав йому гріш із жовтого золота.

— Коли прийшов до дому чорнокнижника, сей отворив двері, ввів його і спитав:

— Чи ти приніс гріш із жовтого золота?

Зоряний хлопчина відповів:

— Я його не маю.

новофунляндського пса. Коли прийшли над беріг ріки, де задумували полювати, поздіймали капелюхи і поклали на землі, щоб охоронити їх від ушкодження у надбережних корчах, де капелюхи легко могли подертися. По кількох годинах, коли вже на полювали досить диких качок, посідали на траві, щоби відпочати, а що сонце зачало доскулювати їм, післали свого пса по капелюхи... Пес побіг, щоби як найскорше виповнити приказ своїх панів.

Коли прибіг на місце, де лежали капелюхи, почав робити заходи, щоби взяти оба раз у зуби, але се не вдавалося йому довгий час.

В кінці мудрий пес спостеріг, що один капелюх менший від другого. Не надумуючись довго, вложив менший до більшого, поправив його лапою, вхопив у зуби і задоволений відніс панам оба капелюхи раз.

III.

В однім малім містечку полудневої Франції видавав заряд міста убогим людям безплатні обіди в точно означеній годині дня. До дому, де видавали обіди, приходив разом із бідаками один пес і заїдав усі відпадки страви, які йому давали бідаки. Але ці бідні люди були самі голодні і через те пожива, яку діставав від них пес, була не все дуже обильна так, що він мусів часто задовольнятися лише запахом страв і відходив голодний.

Одного дня заряджено, щоби видавати обіди кожній особі з окрема. Бідак, що хотів дістати обід, приходив під віконце кухні, потягав шнурок дзвінка і на сей його знак подавано йому крізь віконце страву. Се віконце було дуже мале так,

Тоді чорнокнижник кинувся на нього, побив його, закував у кайдани і кинув у темницю.

Другого дня рано прийшов чорнокнижник знову до хлопчини й сказав:

— Як принесеш мені гріш із червоного золота, я освободжу тебе, а як не принесеш, — я убю тебе.

Зоряний хлопчина пішов у ліс і цілий день шукав грошика з червоного золота, але не міг ніде знайти. Вечером увів на землю і заплакав; а коли так плакав, прийшов до нього маленький заяць і сказав:

— Гріш, якого ти шукаєш, лежить у печері за тобою. Тож перестань плакати і потішся.

— Як я віддячуся тобі? — закликав хлопчина, — бо се вже в третє ти спасаєш мене.

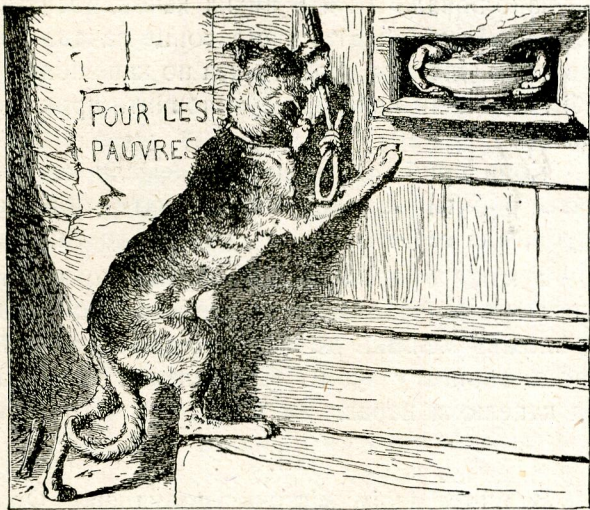
— Ні, се ти перший пожалів мене, — відповів заяць і скоренько сховав ся.

Зоряний хлопчина ввійшов у печеру і в найдальшій її куті найшов гріш із червоного золота. Він положив його в кишеню і вернув у город. Але прокажений побачив його і вийшов на середину дороги:

— Дай мені гріш із червоного золота, бо я умру.

що особа, котра видавала обіди, не могла бачити, хто відбирає їх.

Одного разу пес, що підглядів, як бідаки відбирали свої обіди, почекав, аж доки вони не

відійшли. Тоді прискочив до віконця, потягнув шнурок від дзвінка зубами і задзвонив.

За коротку хвилю видано йому крізь віконце обильний обід, який він зїв із великим смаком.

Так робив він кілька днів із ряду, аж у кінці зловлено його на тім. Та його второпність приєднала йому таке велике признанє, що дозволено йому даліше приходити на обіди. І дійсно, довгий час бачено його в означеній годині перед віконцем кухні для убогих, як разом з іншими бідаками дзвонив і відбирав свою пайку.

Зоряний хлопчина пожалів його знову й віддав йому гріш із червеного золота, кажучи:

— Твоя нужда більша від моєї.

Та на серці було йому тяжко, бо знав, яка доля жде його.

IX.

Але на диво! Коли він переходив воротами города, сторожа низько склонилася перед ним, віддала йому почесь і закликала:

— Який прегарний наш пан!

А товпа городян ішла за ним і казала:

— Дійсно, на правду так гарного нема другого в цілїм світі.

Зоряний хлопчина заплакав і сказав до себе:

— Вони знущають ся наді мною і сміють ся з мого горя.

Небавом зібрало ся коло нього так багато народа, що він заблудив і в кінці побачив себе на великій площі, перед королівською палатою. Ворота палати отворили ся і йому на зустріч вийшло духовенство та достойники города і склонили ся перед ним, кажучи:

— Ти наш володар, якого ми ожидали, ти син нашого короля.

IV.

У високих, покритих вічним снігом горах Альпах є багато небезпечних провалів. Одним із найбільше диких і небезпечних, є провал св. Бер-

нарда. Тут стоїть великий монастир св. Бернарда, в якому живуть побожні монахи, що жертвують багато трудів на ратованє подорожних, які заблудять серед вічних снігів та без помочі мусіли би вмерти страшною смертею від лютої студени. В сій тяжкій і небезпечній праці помагають монахам пси — названі від імени монастиря — бернардинськими псами, що відзначають ся дуже великою мудрістю.

Що дня висилають монахи своїх псів на всі сторони шукати за загубленими подорожними. Висилаєть ся їх звичайно по парі; один має при-

Зоряний хлопчина сказав:

— Я не син вашого короля. Чому кажете мені, що я прегарний, коли знаю, що мій вид поганий?

Тоді сей, що мав панцир різьблений в золоті цвіти, а на шоломі крилатого льва, підняв щит і сказав:

— Чому мій володар каже, що він негарний?

Зоряний хлопчина глянув на щит і счудував ся. Його лице було таке, як перше, він відзискав свою красу, а до того побачив у своїх очах щось, чого перше в них не завважав.

Духовні й урядники впали перед ним навколїшки і сказали:

— Від давна було предсказанє, що нинішнього дня прийде сей, кому буде віддане панованє над нами. Нехай отже володар наш возьме отсю корону і скиптр і нехай буде в своїй справедливості і милосердію королем над нами.

Але Зоряний хлопчина відповів їм:

— Я недостойний сього. Я відрік ся матери, яка мене породила і не можу успокоїти ся, поки не найду її та не одержу від неї опрощеня. Тому пустіть мене, бо я мушу обійти цілий світ, а тут остати ся не можу, хоч ви мені даєте скиптр і корону.

в'язаний на шії кошичок з їдою і бочілочку з вином, а другий несе на плечах теплий кожух так, що бідний чоловік, котрий заблудив у снігах, дістає від псів відразу поживу й теплу одіж. Коли він може йти, пси ведуть його до монастиря, а коли він так ослаблений, що не може рушитися, вони біжать назад до монастиря і ведуть монахів на те місце, де лежить нещасливий загублений.

Часами буває подорожний, що заблудив у снігах, так високо прикритий снігом, що монахи не могли б його самі знайти; але знаменитий нюх псів відкриває його, вони відкопують сніг лапами і брешуть та виють так довго, поки монахи не прийдуть на те місце і не заберуть нещасливого.

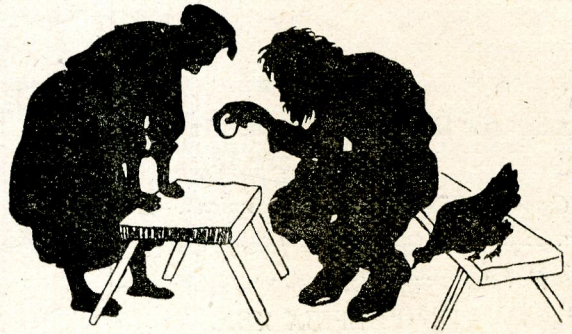
Про одного бернардинського пса розказують, що він виратував не менше як 42 особи від смерті. Він називався Баррі і дійсно був дуже мудрий та второпний.

Одного дня йшла одна жінка провалом св. Бернарда зі своїм малим синком. Переходячи вузьенькою стежкою понад глибокою пропастью, вона нагло посовгнула ся і впала у пропасть, де згинула на місці. Бідний хлопець, не знаючи дороги і переляканий смертю матери, заблудив у сніги і був би напевно замерз, колиб не виратував його Баррі. Баррі найшов хлопця вже лиш напів живого. Коли хлопець покріпився їдою, Баррі надставив йому свій хребет, хлопець сів на нього, як на коня, і вірний пес заніс його обережно до монастиря, де заопікувалися ним монахи.

Бабка з курчатами.

(Зі збірки народніх пісень В. Гнатюка.)

Захотіла стара бабка тай забогатіти,
Посадила вна курочку, щоб вивела діти.
Встала рано бабусенька, іще не свитало.
А вже бабка курчаточка на двір виганяє.
Ой вигнала курчаточка на подвір'є пасти,
Сама сіла під хатою куделинку прясти.
Ой дід бичка запрягає тай їде по дрова,
Свій бабці наказує, щоб була худоба.
Чорна хмара наступає, дощик накрапає,
А вже бабка курчаточка в хату заганяє.
Заганяла, заганяла, трое розтоптала,
На четверте спотикнулася, на п'яте упала.
Сіла бабка на печі, в голову ся скребче.
А курочка знід постелі до бабусі шепче:
Ой бабусю, бабусечко, що будем робити?
Як приїде дід із ліса, буде бабку бити.
Ой приїхав дід із ліса до свого дому
Тай питає бабусеньку за свою худобу.
Ой дідуню, дідуніку, що то з того буде?
Мабуть нашу худобочку наврочили люди.
Як я в хату заганяла, трое розтоптала,
На четверте спотикнулася, на п'яте упала.

Коли се сказав, відвернув ся, щоби піти дорогою, яка вела до воріт города і нараз у товпі, що тиснула ся довкруги вояків, побачив старушку, що була його матір'ю, а разом із нею стояв прокажений, якого все стрічав при дорозі.

З його уст вирвав ся крик радості. Він побіг, упав на коліна, почав цілувати рани на ногах матери і зрошував їх своїми слізмами. Голову приклонив до землі і ридаючи, як чоловік, у якого розривається серце, сказав:

— Мамо! Я відрік ся тебе ізза моєї гордості. Прийми мене в моєм пониженому. Мамо моя! Я ненавидів тебе, але ти полюби мене! Мамо! я відкинув тебе, але ти прийми тепер своє дитя!

Мати не відповідала ні слова. Тоді хлопчина витягнув руку, обняв білі ноги прокаженого і сказав:

— Три рази змилосердив ся я над тобою. Попроси мою маму, щоби мені відповіла хоч одним словом.

Та прокажений не відповів йому ані слова.

Він зарідав іще дужче й сказав:

— Мамо, терпіння моє переходить мої сили. Прости мені і дозволь вернути ся в ліс,

Старушка положила тоді свою руку на його голову і сказала: — Встань!

І прокажений положив свою руку на його голову і сказав: — Устань!

Хлопчина встав, глянув на них і — о диво! Перед ним стояли король і королева. Королева сказала йому:

— Ось батько твій, якому ти поміг.

Король сказав:

— Ось мати твоя, що її ноги ти обмив слізмами!

Аж тоді вони кинули ся йому на шию, уцілували його, повели в палату, оділи в прегарну одіж, вложили на голову корону, а в руки скипетр. Так став він панувати в городі, що лежав над рікою, став його володарем. Богато справедливості і милосердя виявив він усім. Злого чорнокнижника нагнав, рубачеві й його жінці післав багато дорогоцінних дарунків, а їх дітей наділив великими почестями.

Не позволяв він нікому бути жорстоким для птиць і звірів, а вчив любови, доброти і милосердя, голодним давав хліб, обдертим одіж, у краю царили мир і добробут.

Химери Славка.

(З Французького.)

Особи:

Наталка, літ 15.

Інка, літ 10.

Славко, літ 13.

Сцена: Кімната. Стіл, крісла. На право мала шапка. В глибині сцени маленький столик, на ній сифон содової води і склянка.

ПЕРША ЯВА.

Славко.

Славко, *входить на сцену з невеличкою книжечкою і читає її тильно.* — О! незвичайно цікава й поучаюча отця маленька книжечка про гіпнотизм*). (*Сідає, складає книжечку і ховає в кишеню*). Значить, впливом магнетизму я зможу приєпати першу-ліпшу особу, яка навинеться мені під руку, щоби тільки вона була нервова й вразлива. Я зможу зробити її слухняною всім моїм забаганкам. Сеж незвичайно... Коли би я так приспав мого тата, то я сказав би собі купити роверове колесо. А я так багну його. Коли би знову так приспав маму, то вже тепер велів би я купити для себе обіцяний золотий годинник, а не ждати, поки не покінчу школи і не зложу матури... (*Пригадує*). Та не перехапуйся, любчику, наперед, і від разу... Так міг би я казати закупити собі вілю в якійсь прегарній околиці... Я мушу старатися приборкувати дещо свої забаганки... Ох! чую, надходить Наталка. Укриюся. Не долюблю, як вона стає мене питати, що я тут роблю, замість того, щоби виправити на фургетані. (*Славко зникає на право в хвили, як з ліва надходить Наталка*).

ДРУГА ЯВА.

Наталка.

Наталка, *входить із рушником у руках.* — От! малий дурачок. Він і не надіявся, що я була укрита за дверми... Чула я все, що ти, любчику, балакав. Дивіть, який мені! Ровер, золотий годинник. Що за сміливість... (*Сідає і бересться мерезжати рушничок*). Нехай би красніше себе на хвилинку загіпнотизував, щоби стати охотнішим до науки!...

ТРЕТЯ ЯВА.

Наталка, Славко.

Славко, *півголосом.* — Починаймо без гомону... Розпічну свої вступні дослідні над моєю сестричкою Наталкою... Вона дуже нервова... а передовсім як розгнівана... вона буде добрим предметом для приєпання.

Засукує рукави і наближається до Наталки, що звернена боком до видців. Відтак поза її плечима починає виконувати свої рухи. Вони полягають на тім, що він

*) Людина з сильною волею може услипляти інших і наказувати їм сповняти свої бажання. Се називаємо гіпно-тизмом.

то отвирас, то замикає руки, немов гласкаючи простір у малім віддаленні від голови Наталки.

Наталка, *до себе.* — Дивіть ся на того малого дурака... Він думає, що я його не бачу в зеркалі.

Славко. — Питане, чи вона усне?... Ще ні!... Все ще рухає голкою... Трохи терпцю, воно прийде... В книжці написано, що воно не все однаково скоро наступає... Потреба зосереджувати увесь свій вплив на дану особу, прогнати зовсім її волю...

Наталка обертається нагло і ударяє Славка. Славко остовнів.

Наталка. — Ти не надіявся сьогодні... Коли-ж ти думаєш покінчити робити з себе сміхованця поза моїми плечима?...

Славко, *потирає побите місце.* — Ти могла би трохи легше бити.

Наталка. — Бю, як можу... А твоя лекція фортепяну? Далеко корисніше буде зайняти ся нею, як бавити ся дурницями.

Славко. — Я робив малий досвід.

Наталка. — Який?

Славко. — Се дуже трудні річі, яких я учився у школі.

Наталка, *подрознена.* — А я за мало мудра, щоби се зрозуміти, правда?

Славко. — Я того не кажу.

Наталка. — Слухай, зробиш ліпше, як візьмешся до праці. (*Розгнівана.*) Забирай ся зараз, чуєш... (*Встас.*)

Славко. — Не горячи ся... Що за цяця... (*Збирається до відходу.*) Але я ще розпічну свої проби. (*Відходить.*).

ЧЕТВЕРТА ЯВА.

Наталка.

Наталка, *сміється і сідає назад.* — Він одурів сьогодні... Мене приєпати... ні! ні! сеж смішне до розпук. (*Входить Інка*).

ПЯТА ЯВА.

Наталка, Інка.

Інка. — Не розумію того, що се зі Славком від самого ранка. Вештається з кута в кут, робить якісь знаки і виконує якісь таємничі рухи руками — одним словом, здурів хлопчисько. От що йно я бачила, як він наблизився до Нера, як простягав руки, як корчив і простував свої пальці. А таке воно смішне... Але Неро, розгніваний тою комедією, кинув ся Славкови просто на ніс.

Наталка. — А не питала ти його про значіне сеї пантоміми?

Інка. — Зовсім ні. Ми тепер поважно погнівали ся.

Наталка. — Погнівали ся?

Інка. — Так! Уяви собі, що я вчора застала сього панича перед отсею шафкою. *(Вона вказує на малу шафку з боку).* Він пробував її відчинити силою.

Наталка. — Не можливо!

Інка. — Він хотів неначе вломник дістати ся до чоколядок у шафці, знаєш?

Наталка. — А то ласун!

Інка. — Ще з перед кількох днів остало дещо солоденьких помадок. Вчора каже він до мене: „Наталко, як би так покінчити вже помадки“. Коли я не хотіла вволити його бажанню, назвав мене скупиндрягою, дураком, гускою і Бог зна чим. Сказав мені, що мене тільки за те бити. Се розгнівало мене і я заявила йому рішучо, що не сміє промовити до мене більше ні одного слова.

Наталка. — Він нечемний!

Інка. — А недобрый і упертий, як цап! Але я йому відплатила.

Наталка. — Слухай, Іночко. Я тобі раджу зїсти помадки, бо інакше він зласує їх тобі, будеш видіти. *(Віддає їй рушничок).* Ось маєш, від учера мережаю для тебе отсей рушничок.

Інка. — Дякую тобі, сестричко.

Наталка. — А як Славко надійде?...

Вона шепче Інці щось до уха. Інка сміється. В тій хвили Славко показує з правого боку свою голову.

ШЕСТА ЯВА.

Ті самі, відтак Славко укритий.

Славко. — Щось вони змовляють ся... *(До себе).* Я вас обидві присплю... А то буде сміху... Страчу трохи часу, але можу вже для самої приємності дозволити собі на се!

Інка. — Зараз, добре, Наталко?

Наталка. — Зараз.

Виходить, Інка сїдає на кріслі, на котрім досі сиділа Наталка — боком до видців. Мережка в руках.

СЕМА ЯВА.

Інка, Славко.

Славко, до себе. — Наталка забрала ся. Тепер ми двоє, мала зтіснище... *(Засукує рукави).* Що до неї, я певний зовсім мого вислідку.

Знов наблизився ся на пальцях, починає свої таємничі рухи руками поза плечами Інки. Вона перериває свою працю і потирає рукою чоло.

Славко, до себе. — Ось, ось, вже усне... Ще трохи... Тільки черпеливо... *(Далі виконує свої рухи).*

Інка замикає очі й опирається о плече крісла.

Славко, до себе. — Се чудово! Вона засипляє. *(Голосніше.)* Спи! і так хочу! *(Продовжує свої рухи.)* Алеж я задоволений... Вона заснула... Як би мені хто дав десять гривен. *(Поважно.)* Встань. *(Інка повстает звільна).* Дивіть, вона встає... Що за вислід, що за ве-

личавий вислід... А тепер йди в напрямі шафки, я так хочу... *(До себе.)* Що за вплив маю на неї... А мало що хибувало, щоб я не стратив довіря до себе... *(Інка з примкненими очима йде звільна в напрямі шафки. Поперед неї Славко, звернений лицем до неї і виконуючи рухи руками перед Інкою).* Шукай ключа від шафки. Я того хочу. *(Інка виймає ключик із кишені фартушка).* Се вже не вислід, сеж правдивий тріумф... Відчини шафку... *(Інка робить се.)* Вийми помадки. *(Інка слухає.)* Що за покора й послух! Я сам не повірив би, як би мені хто розказував... Тепер можу змусити її проти її волі, віддати мені всі помадки, яких мені ще вчора відмовила... Дай мені їх, я того хочу. *(Тоді виймає Інка одну помадку з бомбонїрки і зїдає.)* А се що? Я ж не казав тобі зїдати... Віддай мені бомбонїрку, я взиваю тебе віддати бомбонїрку. *(Інка зїдає другу помадку.)* А се що знову? Вона не слухає мене. *(Він старається вирвати бомбонїрку одною рукою, а другою гіпнотизує її далі).* Зараз віддай! *(Але Інка з замкненими очима звертається на бок і їсть далі помадки. Відтак звертається до малого столика, де стоїть склянка і сифон содової води.)* Що се вона робить? Вона вже зовсім не слухає мене... Зажди, чуєш, зажди, я того хочу... Вона не хоче мені ні кришки оставити, бачить... Стій, стій! Я так хочу! *(Стукає ногою.)* Що ж то, мій вплив стратив усю силу?

Він кидається за нею, але в тій моменті Інка відвертається; очі напів отворені; натискає сифон, а звідтам струя води бе на Славка. Славко кричить.

Славко. — Боже мій, що се вона робить? Я ж їй того не приказав!

ОСЬМА ЯВА.

Ті самі, і Наталка.

Наталка, сміється голосно. — Але удало ся!

Інка, *отвиряє очі й сама сміється ся.* — Ану, Славку, купай ся, я так хочу. *(Вона за ним із сифоном, Славко утікає).*

Славко, лихий. — Сього вже занадто. Кпити собі з мене? *(Розкладає рамена).* Дивіть, як вона мене упорядила. Та на мині нема сухої нитки.

Наталка. — Добре зробила, що заклала собі з тебе. Може се вилічить тебе з тої манії гіпнотизувати.

Славко, *виймає хусточку і обсушує себе.* — Алеж се злосливість, се злобно.

Інка. — Що ж ти хочеш, ти мене змусив слухати тебе.

Славко. — Але я не казав тобі їсти помадок.

Інка. — А видиш, хто злобний.

Наталка. — А тепер досить того. До лекції. Я так хочу. *(Стукає ногою).*

Славко лихий відходить.

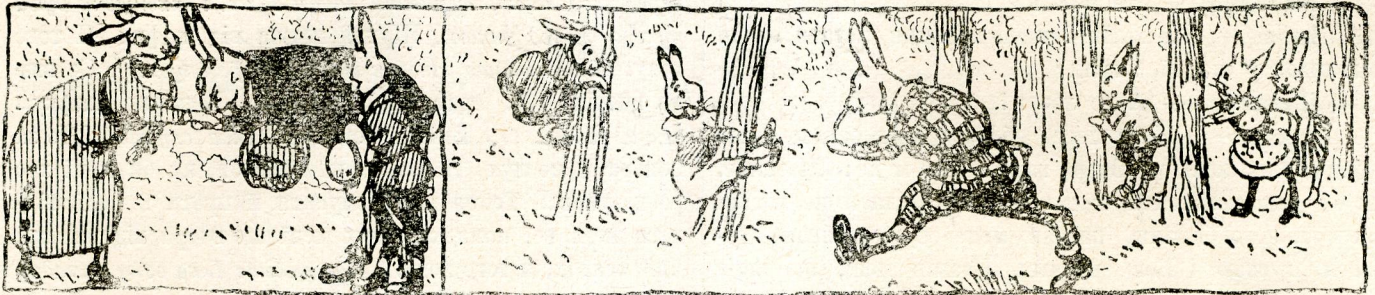
Інка *подає бомбонїрку Наталці.* — Тепер поділім ся помадками.

Відходять сміючи ся.

Заслона.

Записки Івася Крілика.

З французького переробила С. Ол.

25. Пані Крілиха дуже щиро приймила нас. Вуйко лишився з нею в кімнаті, а мене вислав до городу.

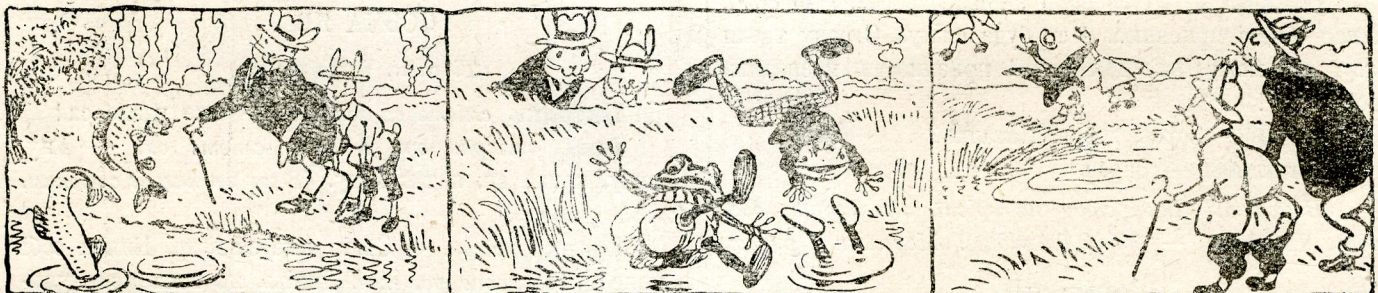
26. Любо зійшов мені час на забаві з новими товаришами. За якусь хвилину закликали нас до підвечірку.

27. Я не давав себе просити. Дуже милі видалися мені домашні панночки.

28. Вони подавали великі тарілки з паштетами, булочками, капустяним кремом, а також капусту в сметані.

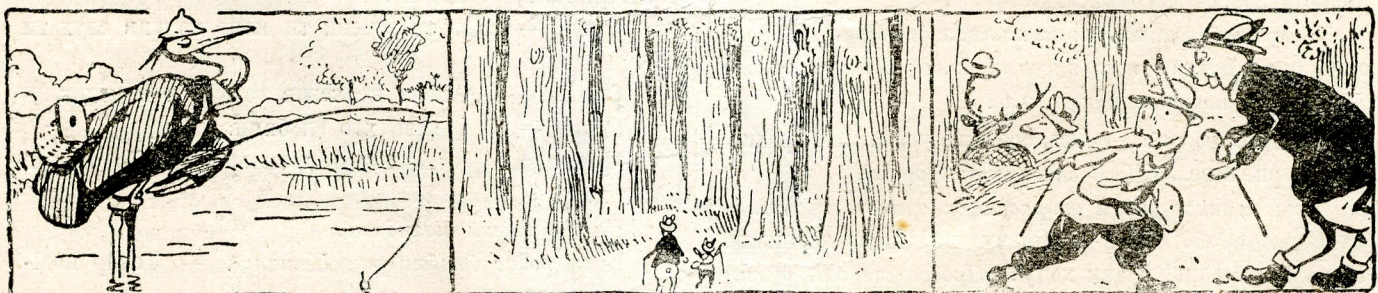
29. Який щасливий мусить бути пан Брисько, що має цілий город капусти! — подумав я сумно.

30. Вертаючи до хати понад берег річки, оглядав я риби, які цікаво вихилили голови з води, щоби подивитися на нас.

31. А ті жаби, що се за смішні сотворіня! Нялякані нашими довгими вухами, з криком скакали в воду.

32. Або й дикі качки! Чого вони втікають! Чи думають, що ми стрільці і тому бояться нас? Ми не бажаємо нікому зла!

33. Трохи далі стояла поважно пані Чапля-Чапelinська над рікою та ловила риби довгою вудкою. Не треба їй перешкоджувати.

34. Перейшли ми гарною прогатиною в лісі. О який я маленький супроти тих старих дубів! Нараз побачили ми якісь сотворіня і я по неволі крикнув:

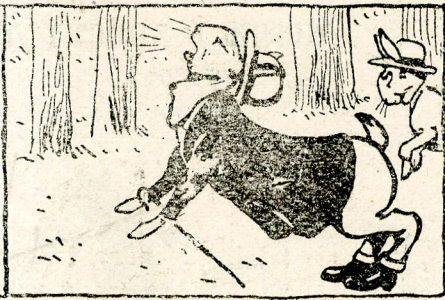
35. „Вуйцю, дивися на сих великанів, які вони веселі! Чи їм треба боятися так, як пана Бриська?“

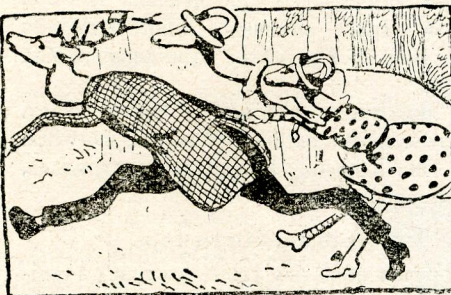
36. „Може вони кинуться на нас? Я боюся їх, утікаймо!“ „Тихо, малий дурнику, не бійся“.

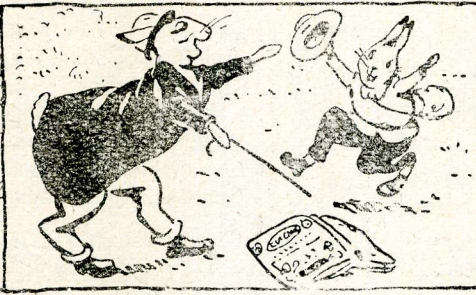
37. Се добродій Сернюк із родиною. Ось вони читають „Світ Дитини“. Ходи, може би попросити, щоби й нам позичили.

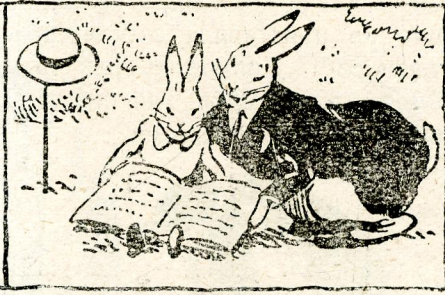
38. По сих словах Вуйко закашляв.

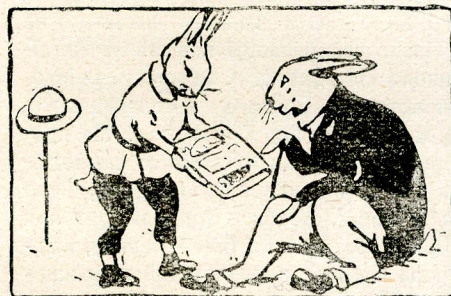
39. В миг ока повтікали налякані добродії Сернюки і то так скоро, що навіть „Світ Дитини“ забули в лісі.

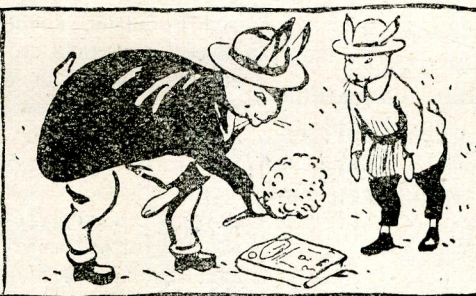
40. Ходи скоро, Івасю, ось маємо „Світ Дитини“, ходи, прочитаймо“.

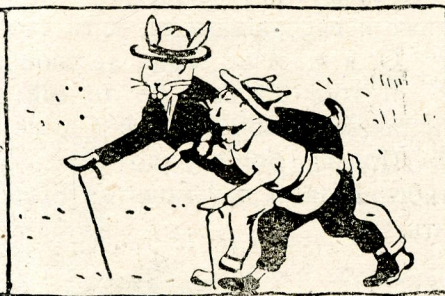
41. Ціле пополудне провели ми на читанню. Як добре, що я навчився читати.

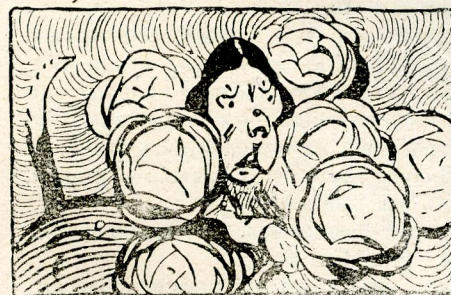
42. Скоро зійшла нам ся гарна днина. Шкода, що ми мусіли покинути читанє, бо заходив вечір і треба було вертати домів.

43. Вуйко положив обережно „Світ Дитини“ на м'якій траві і зірвав китичку цвітів для пані Серни, в доказ вдячності, бо знав, що добродії Сернюки прийдуть завтра шукати згуби“.

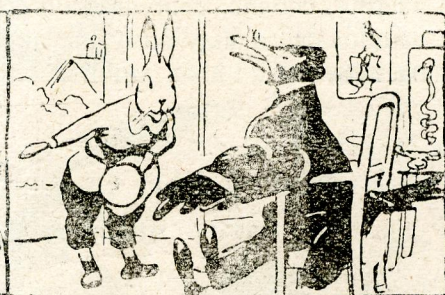
44. В дорозі до дому пригадували ми собі прочитані казки і відгадували ребуси.

45. В ночі приснив ся мені пан Брисько. Обіцяв мені вязку капусти, коли позичимо йому „Світ Дитини“.

46. На жаль на другий день захорував вуйко Заяць і мусів лежати в ліжку, бо ломили його кости. Він провів неодну нічку в лісі, тому мусів шанувати ся, бо роса шкодила йому.

47. Я побіг до славного лікаря добродія Крука.

(Далі буде.)

Хитра і проста миш.

(З „Народніх байок“ В. Гнатюка.)

З образками О. Кульчицької.

Було дві миши й одна настарала собі на зиму повні комори вівса, ячменю, жита, пшениці, друга не пристарала собі нічого. А вони сусідували собі. Приходить раз та миш, що нічого не мала, до богачки, тай питає: Щож, сестричко, приладила ся ти на зиму?

Приладила. Маю, Біг дав, що їсти й пити.

А тамта відповідає: Маю й я зза божої волі. Я вже й висповідала ся. А ти сповідала ся?

О, я ні. Я не знаю, де сповідати ся.

Я тобі покажу, бо то мій дідо пан-отець. Він такий старий, вусатий і дуже легко сповідає.

Повела богачку до якоїсь хати, показала отворені двері тай мовить: Біжи туди, там сидить дідо.

Ледви та показала ся в хаті, а кіт, що сидів за дверми, скочив, спіймав миш і схрупав. Тамта не працювала, а цілу зиму їла добро небіжки. Та як настала весна і вона вийшла одного весняного

дня на прохід, надлетів мишолов, схопив хитрунку і зів.

Вона зрадила свою сусідку і сама пішла її дорогою.

Читайте діти!

Найменшим і середним читачам.

1) *Семя Скавунчиків*. Переклад Б. Григорченка. 2) *Авгін Лотоцький, Пан Коцький*. Друге видання. (Бібліотека для української молодіж. Вип. 83. Рік XXII.) Станіславів, 1920. Ціна 10 Корон (7 Марок).

Ціла книжечка виповнена подіями з життя звірят. В першій оповіданню головними особами є миши, в другій наш давний знакомий Пан Коцький. Книжечка ілюстрована, буде вельми приємною розривкою для вас, читачі!

Середним і старшим читачам.

Син України. Історична повість у трьох частинах з ілюстраціями та мапою. Сюжет Вал. Злотополяця, компонували Ігорь Федів та Вал. Злотополець. Київ—Камянець—Відень, 1919. Видання Т-ва „Вернигора“ у Києві. Ціна 90 Корон.

Се книжка, на яку ждали довго-довго цілі покоління української дівчорі і молодеж. Свій рідний Робінзон, той Робінзон, котрого ви з таким запалом читаете і не можете начитати ся. Тільки герой нашої повісті не Англієць, але Українець Микола Наливайко. А зачинаєть ся історія перед великим повстанням Богдана Хмельницького, кінчаєть ся битвою з Москалями під Конотопом. На протязі того часу йде боротьба України з Ляхами о самостійність, виправа козаків під Озів, неволя Наливайка, його скитальче жите, утеча з неволі, розбите корабля, ратунок від смерті на самотнім острові далеко біля Америки, кільканайцятлітній побут на острові переплетений найрізноморднішими пригодами, в кінці поворот на англійським кораблі до Європи і подорож на Україну крізь Чехію, угорську Україну й Галичину. Останні роки Хмельниччини, боротьба з Москвинами виповняють закінчене сеї цікавої і вартної повісті.

Повість видана так чепурно, як ні одна досі українська книжка. Звідси то й її висока ціна.

Та найважніша річ — се велика любов України, що повиває із кожної стрічки нашої повісті. Ярko освітлене тут усе те, що приводить Україну до її тяжкого положення. І „найтяжше в людському житю злочинство зради Вітчизни“, і ті „ренегати-відступники з українського народу, що за вигоди та роскоші продали зайдам-чужинцям свою Вітчизну“, і ті „зайди-чужинці, від котрих дикуни є сто-тисяч разів людяніші! — Дикуни їдять своїх бранців мертвими, а зайди-чужинці жеруть нас живцем!“

Михайло Сомевицький: Пригоди Одиссея. Оповідане для молодіж. Львів—Київ, 1918. Ціна 4 кор.

Ще давніші часи, як ті, про які читаємо повисше, а все-ж більше людяні. А як навіть хто допускаєть ся жорстокости і кривдить других, то се є дикий кікльоп Поліфем. Оповідане написане дуже цікаво і дуже радо з великим пожитком для себе прочитаєте його.

У ваших письмах до редакції повідомляйте нас, чи і як користуєть ся поданими вказівками.

„Табличка множення“.

товариська гра.

Подає *Володимир Гоцький*.

В грі бере участь довільне число осіб; кілька учасників гри, стільки треба записаних (уживаних) листівок із гарними ви-

тягаючи їх по черзі, викликає поволи виймані там множення на примір: „ 7×6 — раз! два! три!“

На кожній з них викроюється п'ять колісчат величини 20 сот. Коли вже всі видівки повирізовані, треба підліпити їх чистим папером і окремо також викроєні колісця так, щоби знов можна кожної хвили вложити їх до дірок на свої місця.

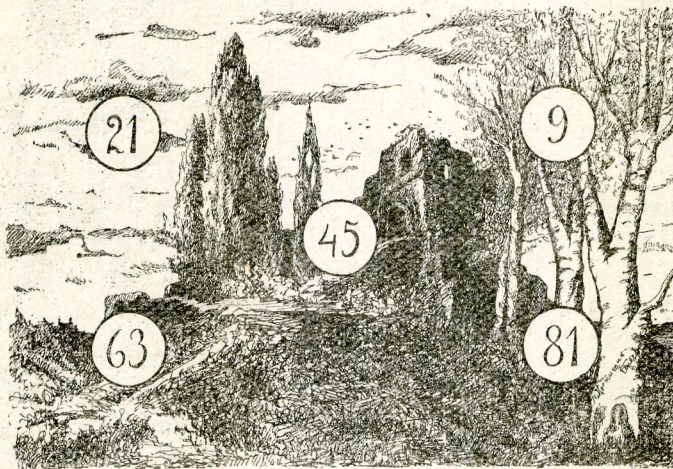
В підліплених отворах карток пишемо менші й більші добутки з таблички множення, але так, щоби той сам добуток не повторявся на картках пр.: 9, 45, 21, 63, 81; на другій: 54, 8, 36, 12, 72 і т. д.

На приналежних до кожної дірки колісцях, на підліпленій стороні, виписуємо відповідні множення як: 3×3 , 9×5 , 7×3 , 7×9 , 9×9 ; на другій 6×9 , 4×2 , 6×6 , 3×4 , 9×8 і т. д.

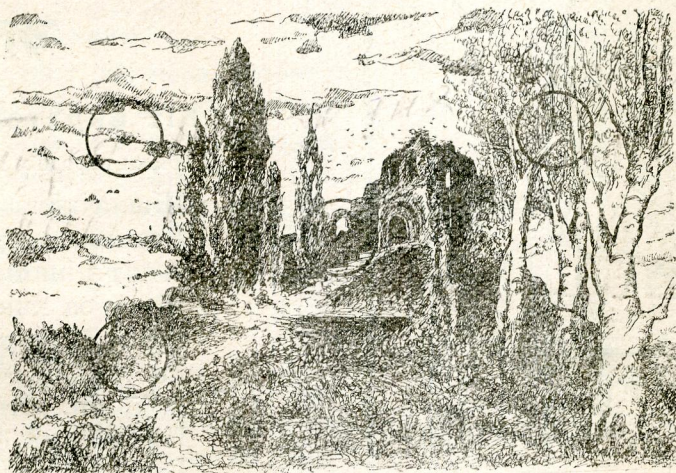
Правила гри:

Гравці розбирають поміж себе картки.

Один бере торбинку з усіма колісцями і ви-

Перед грою.

По грі.

Той, у кого на картці є добуток 42, повинен негайно відкликнути ся:

„42 в мене!“

Хто перед командою „три“ не зголосить ся зі своїм добутком, бо не вміє таблички множення, або не уважав, сього колісця відкладає ся на бік, а відповідний гравець по скінченню гри платить за кожну незаповнену дірку фант.

Виграє перший той, в кого дірки виповнять ся всіма колісцями, а відтак по черзі виграють інші.

Програє остаточно той, у кого найбільше пустих дірок.

Для старших можна виписувати в дірках більші добутки в суміш із меншими пр.: 24, 90, 144, 78, 105, а на приналежних колісцях: 12×2 , 10×9 , 12×12 , 13×6 , 21×5

і т. д., але все треба уважати, щоби добутки не повторяли ся на інших картках.

Велику радість для дітей справить

„ЗОРЯНИЙ ХЛОПЧИНА“

чудова казка Оскара Уайльда (в перекладі, з 15 образками, і портретом автора). Книжечка ся творить перший випуск Діточої Бібліотеки „Світа Дитини“.

Ціна одного примірника 7 марок.

Замовлення слати: ВИДАВНИЦТВО „СВІТ ДИТИНИ“, Львів, ул. Зіморовича, ч. 3.

Старець і діти.

(Байка.)

З образками А. Манастирського.

Раз хлопчики, сільські пустії
Воробчика зловили,
На нитку присилили
І нуж показувати штуки з ним свої.
Попустять трохи нитку
І пташка фуркне швидко,
Та щож, упаде в низ відтак,
Бо нитка тягне й робить ніжчі знак.
Кругом лунає сміх
Від тих утіх,
Та щож тій пташці із сваволі,
Коли вона терпіти мусить болі!

Аж в тім дорогою іде старець
І бачить сю сваволю,
Як мучить ся сей воробець,
Попавши у неволю,
І каже: Любі діти,
Я серцем му радіти,
Як ви мені сю пташку продасьте,
Ще й вам подякую за те.

І хлопці дуже радо
Приймили добру раду
Незнаного старця
Й продали воробця.
А щож старець зділав?
Він випустив на волю пташку;
Стидались хлопці і було їм в серцю важко,
Бо так старець їм ще сказав:
Не треба пташці завдавати болю,
Бо й пташка любить волю.

П. III.

Кіт виратовує кітку.

(Зі збірки народніх пісень В. Гнатюка.)

Пішла кітка по воду,
Втопила ся у броду;
А кіт пішов ратувати,
Кітку за хвіст витягати.
Витяг її за хвостець
Та ударив об стовпець:
Будь ти, кітко, весела,
Поїдемо на села;
Будь ти, кітко, здорова,
Поїдемо по дрова.
Сідай, кітко, на барана,
Поїдемо аж до пана.
А в барана круті роги,
А в Івася білі ноги.

М. Галушчинський:

НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ.

Ч. 1. Віблїотеки „Учительського Слова“.

Ціна 4 марн.

Замовляти в Адміністрації „Учит. Слова“, Львів, Ринок, ч. 10.

Подібність птичих голосів до людських слів.

Подав *Олександр Горюцький*.

1. Воробець.

Наш невідступний товариш воробець, той псотник, що уходить за пожиточну птицю, житель міст та сіл, ріжнить ся своїм цвіркотом від усіх інших птиць. Коли воробці побачи и, що мучителі провадять Ісуса Христа на муки, зібрали ся цілими юрбами і своїм вереском хотіли розігнати їх та увільнити Спасителя. Але Спаситель сказав, що їх вереск нічого не допоможе, бо він мусить терпіти муки. Тоді воробці стали нараджувати ся, що робити, але не урадили нічого, тільки прийняли ляцьке слово: „Цірп“ і до нині інакше не цвіркочуть, тільки: „Цірп! цірп! цірп!“ себ то: „Терпи“!

2. Деркач і перепелиця.

Деркач посварив ся раз із перепелицею за те, що вона менша хотіла жити в травах, а деркачеви веліла перебувати в збіжу і часто йому там докучала. Деркач зладив собі кілок із думкою, заткати перепелиці дзюбок, щоби більше не сварила ся і не докучала. Перепелиця чи знала про те, чи ні, досить, що вхопила той кілок і сховала десь у збіжу. Деркач ходить від тоді по травах, шукає за кілком і питає все: „Де—де? Де—де?“ — А перепелиця смієть ся і відповідає: „Ха—ха—ха! Ось кілок! Ось кілок! Ось кілок! Ха—ха!“

3. Зазуля-кукавка.

Шестилітна, дуже гарна дівчинка, любила свого молодшого братчика і все бавила ся з ним у згоді. З того була незадоволена стара чарівниця і коли раз дівчинка сховала ся на деревині та закукала, щоби братчик знайшов її, чарівниця з лютости перемінила дівчинку в зазулю. Вона й доси сідає по деревах і кличе: „Ку—ку! ку—ку! ку—ку!“

4. Ластівка.

Ластівка відлітаючи від нас в осени до вираю, лишає всяке збіже в снопах, оборогах та в стодолах, а коли вертає весною, не бачить того всього, тому жалуєть ся: „Полишилам стіжки, оборіжки, прилетілам на голий бо-рррщ!“

5. Качур і качка.

Ся пара домашньої птиці не бачила від уродження чоловіка в іншим одію, як у селянським. Одного разу появив ся одначе чоловік у відміннім одязі. Се був Німець, що купував сіно у господаря. Качур підслухав його бесіду і зрозумів, що вона не така сама, як уживає його господар. Звертаєть ся проте до качки і каже глумливо: „Шав—шав, шва—аб! шва—б!“ — А качка признає йому: „Так так! Так—так!“

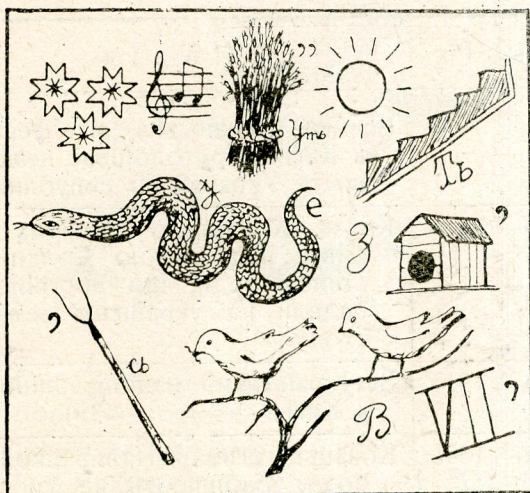
Що коли стало ся в місяці цвітні на Україні.

(Історичні пригадки.)

День	Рік	Подія
1-го	1917	Велика українська маніфестація в Києві. Проголошене незалежності Української Республіки.
2-го	1111	Князь Володимир Мономах розбиває над річкою Сольницею степові орди, що постійно нападали на українські землі зі сходу.
6-го	1917	Всеукраїнський національний зїзд у Києві.
12-го	1596	Козацькі гетьмани Наливайко й Лобода розбивають на урочищі „Острій Камінь“ польські війська. Польський гетьман Станіслав Жовківський потерпів великі втрати і мусів подати ся до Білої Церкви.
—	1908	Студент львівського університету Мирослав Січинський застрілив австрійського намісника графа Андрія Потоцького.
14-го	1340	Українські бояри троять на сам Великдень останнього галицько-волинського князя Юрія II, який висмівав ся з грецької віри і гнобив бояр та купців на кождім кроці.
17-го	1847	Арештовано в Києві Тараса Шевченка за участь у Кирило-Методіївськім брацтві.
19-го	1885	Помер український історик Микола Костомарів, що був приятелем Т. Шевченка і одним з основателів Кирило - Методіївського брацтва.
20-го	1915	Початок славного бою У. С. С. на горі Маківці.
25-го	1622	Помер від ран, одержаних у боях за Україну, один із найвизначніших козацьких гетьманів, Петро Конашевич Сагайдачний, що про нього український нарід по нинішній день співає пісні.
—	1910	Помер Марко Кропивницький, письменник і драматичний артист.
26-го	1657	Помер київський митрополит Сильвестер Косів.
27-го	1904	Помер український драматург Михайло Старицький.
30-го	1915	Помер перемиський владики Константин Чехович, визначний громадянин і патріот.

Ребус ч. 9.

(Уклад і рисунок Івася Думіна.)

□ □ □

Загадки і шаради.

Загадка складова.

(Уложив Андрій Гарасовський, учен. I кл. гімна.)

мо, ли, ин, о, дрії, ха, но, ан, зер, хол,
від, туз, ро, ко, зе, луг, рон, хо, у, ло, не,
мент, ко, ти, ка, но, це.

Значіне слів:

1. Грубий шнур. 2. Великий збірник води.
3. Так називають Москалі Українців. 4. Знряд
слуху. 5. Мулярська заправка. 6. Музичні значки.
7. Імя автора загадки. 8. Неначе сіножать. 9. В тім
бачимо свій образ. 10. Кінський злодій. 11. Інакше
„часом“. 12. Кровожадний римський цісар.

Підпиши слова під собою, відтак читай кін-
цеві букви з гори в діл, а потім початкові з долу
в гору. Коли розв'яжеш загадку, будеш мати зо-
лотий годинник із ланцюхом.

□ □ □

Загадка в шахівниці.

(Подає Стасіос Козлов.)

Виповнити пусті квадратики відповідними
буквами:

а		а		а	
	а		а		а
а		а		а	
	а		а		а
а		а		а	
	а		а		а

1. Полудневий овоч.
2. Рід софи.
3. Інакше прилад.
4. Спільне обговорене.
5. Начальник козаків.
6. Їдальна рослина.

□ □ □

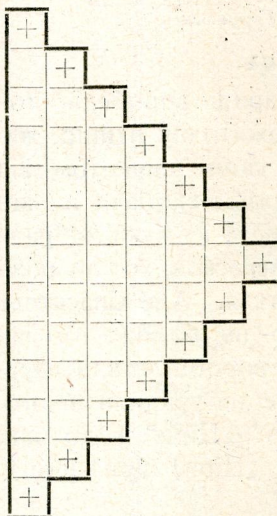
Загадка.

Хто умер — а не родив ся?

□ □ □

Загадка фігуральна.

(Уложила Дарія Сіякісна.)

1. заіменник особовий.
2. інакше „рів“.
3. має кожне сотворіне.
4. напрям лінії.
5. невидимий дух.
6. імя дівчинки.
7. місто в Галичині.
8. імя хлопця.
9. назва укр. війська в скорочен.
10. нещасте для рільників.
11. на се всі чекають.
12. заіменних особовий.
13. співзвук.

Слова, що стануть на місци хрестиків, да-
дуть імя і прізвище українського князя.

□ □ □

Шарада.

(Уложила Слава Я.)

Перше з другим
В гору ся уносить
І тепленький дощик
У літї приносить!

Перше і четверте
Столярі збивають,
А купці до неї
Товари складають.

Друге і четверте
У другім відмінку —
Та тепер залізло
В ріку на зимівку.

Четверте і друге
За зло нас чекає;
Трете у крилосі
Ресент витягає.

Цілість при собі
Смотрик всігди носить,
Чи сонічко світить,
Чи дощ з неба росить.

□ □ □

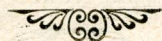
Арифметична загадка.

(Уложив Ю. Старосольський.)

На пасовиску пасла ся отара овець і стадо
гусий. Разом було 298 ніг. Кілько було овець і гу-
сий, коли гусий було о 5 більше?

□ □ □

За влучні розв'язки загадок, ребуса і шаради
призначено до розльосованя 4 примірники кни-
жечки „Зоряний хлопча“.

Розв'язки

загадок із 10 числа „Світа Дитини“

і вислід льосовання:

1. Фігуральна загадка:

Григорій Квітка Основяненко.

2. Загадка в квадраті:

Неволя.

3. Писані ребуси:

- а) Сорока тримає годинник.
- б) Озеро.

4. Жартливі загадки:

- а) Відниманем побільшає ся: діра в мості.
- б) Той, що світить у ночі.
- в) Перед білим, бо думає що він роздягнув ся аж до сорочки і тому скорше дожене його.

5. Шарада:

Література.

6. Гра слів.

- а) Дім — мід.
- б) Кіт — тік.

Влучні розв'язки надіслали:

Б. Алиськевич, Т. Р. й Ір. Антоновичі, Г. Білінська, М. Бирчак, Ір. Бородієвич, Л. Барановська, Ст. Ір. й Н. Бачинські, Я. й О. Багрії, М. Бабяк, Ю. Великанович, М. Вільчанський, Р. Волошук, М. Деревянко, Ю. й Н. Дубицькі, М. Даньковська, М. Дороцький, Я. Дригинич, Ст. Долинський, Н. Думін, Б. Галайчук, Ю. Гаврилів, О. Гринів, Н. Головацька, С. й О. Гординські, Р. Гординський, Г. Захаряевич, Н. Гамчикевичівна, Г. Замора, Ю. Карпинський, О. й Б. Капусті, Е. Коропецький, Ір. Котис, Ст. Кассараба, О. Кудрик, Н. й В. Костики, М., Ір. й В. Кишакевичі, Б. Кабарівський, С. Козло, Б. Конашевич, Кушнірі Оля й Кольо, Ір. Іванчуківна, В. й М. Івасики, М. Кузьмак, Л. й Ір. Крисківні, З. Локач, О. й Л. Левицькі, М. Ліщицька, О. й О. Ниткевичівні, В. Накловичівна, В. Мандичевський, Л. й Б. Мрици, Р. Мирович, О. Мягка, Ір. Мирон, Я. Монцібович, О. Маланчук, В. Охримович, О. й М. Онишуківні, О. й Л. Пашкевичі, О. й Ж. Процишини, Ст. Палажівна, М. Прокопівна, Е. Пеленський, Я. Падох, Я. Пашановська, Ст. й М. Підгайнівні, Ір. й З. Потерейківні, Ір. Рибачеківна, М. Раковський, В. Рубель, Б., Я. й Р. Раки, Ю. й Л. Сухі, М. й О. Содоморівні, Д. й Д. Роздольські, В. Соловка, Б. Сороківський, Я. Сайко, Е. Стойкевич, Т. Савка, М. Чавсівна, О. Филиповичівна, М. Шараневичівна, Шпундерівна О. Н. Шефлівна, Р. Щуровський, М. й І. Турчмановичі, Н. Трешневська, Сл. Г. й О. Терлецькі, О. й Н. Галандюківні, Г. Геля, Н. й А. Гургулівні, Г. Яцковська, Я. Яскуляківна, І. У. й Ю. Старосольські, Л. Трешневська, О. Трильовська (Ніско), Ів. Височанський, Я. Макарушка, Ст. й В. Коржинські, Ів. Камінський, Б. Кивелюк, Б. Михальчинин, В. Познаховський, Б. Роздольський, Л. й Сл. Гарашаківні, Ев. Стойкевич, Я. Гоцький, В. Янів, Д. й О. Яремівні, М. Кордасевич, Р. Бариляк, М. Охримовичівні (Корчин), М. Пшепюрська, З. М. Д. й Л. Рабії (Самбір), С. Романів, В. Петеш, М. й Е. Плашовецькі, Н. Дуб, Ст. Бессараб, Р. Луцький, Г. Геля, І. Гамчикевичівна, Л. Яцкевичівна, Ст. Геник, Ганя й Влодзьо Заставні, Р. Солтикевич, А. Левицький.

Вислід льосовання премій:

1) Премія „Маруся“ припала в льосованню Міллоні Данковській в Луці к. Самбора.

2) Премію „Записки школяря“ виграв Юрко Карпинський в Острівці к. Тереховлі.

Надзвичайну нагороду „Зоряний Хлопчина“ одержав Адаш Левицький в Олеську.

Всі премії висилаємо рівночасно поштою.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Звертаємо ся до всіх наших передплатників, які залягають із передплатами, надсилати нам залеглі належитості. Видавництво переходить тепер велику фінансову кризу і коли наше Громадянство не піддержить його сплатою довгів і обильним надсиленням нових передплат, грозить йому припинене. Нехай наша суспільність пам'ятає, що упадок сього видавництва був би для української дитвори неаби якою втратою і моральною кривдою. Нехай же ся пригадка не остане без успіхів, бо хвиля дуже важка, а кидати в половині дороги розпочате діло, се непростений гріх національний.

Адміністрація.

За надіслані бажання з нагоди Празника Воскресеня, „Світ Дитини“ дякує сердечно всім своїм читачам і прихильникам. Зі своєї сторони доложити він усіх зусиль, щоби припав до вподоби всім читачам і в місті, і на селі, та надієть ся, що на найближше Воскресенє він найдесть ся в кожній хаті, де є хоч одна українська дитина. Се його найгорячіше бажанє!

Ярослав Копистянський в Коломиї: „Дзвінок“ зовсім вичерпаний і чисел, про які пишеш, не можна ніде дістати. Загадочка добра і буде надрукована в 14 числі „Світа“, що б^о де присвячене пам'яті Івана Франка. Чи маєш уже книжечку „Зоряний Хлопчина“, яку прикрашує 16 образочків?

Любим Голейко в Сяноці: Лист із попередними загадками мусів бути непідписаний, тому не було Твоє назвиско видруковане у списі розв'язок. Премію одержиш тоді, як упаде на Тебе черга при льосованню. Будь тільки терпеливий!

Мирисько Попович у Хотині: „Світ“ витає в Тобі нового передплатника з Калушини. Твій примір заохотить неодного стати передплатником і одержувати поштою на своє ім'я свою газетку. Загадочки розв'язані добре. Гроші надійшли в порядку.

Юрій Старосольський у Львові: Вже деякі з Твоїх загадочок приготовані до друку. Бачиш, що як то добре бути терпеливим. На кожного приходить черга. „Юрчик Кучерявий“ загостить на сторінки „Світа“ аж десь у маю. Але за се буде розказувати багато пригод, які він пережив.

Антось Косар у Золочеві: Коло „Світа“ все царить весна, бо він жиє житем своїх читачів, а жите се — то молодість, утіха й безжурність, які становлять весну в життю кожного чоловіка. Ти, Любий Тосю, садив цвіточки, а „Сві-

тнк хотів би посадити барабольки, та не має де. У Львові є багато гарних цвіточків, але по склепах. Бідні цвіткі! Вони також терплять неволю та жалують ся на скупість соняшної апровізації.

Любка Якувевичівна у Львові: Твої замітки про „сзеґе“ і „гаразд“ дуже влучні, однак їх не можна надрукувати. Вкортці надрукуємо й трудніші загадки. Ти зробила „жидика“ певно при розв'язці географічної загадки?

Влодко Ничай в Калуші: Справив Ти „Світикови“ не абияку радість своїм листом. Якби всі читачі пішли Твоїми слідами, то ваша газетка розходила би ся в кільканайцяти тисячах примірників. Напиши „Світови“, як відбуло ся Ваше представлене!

Роман Тимошук у Коломиї: Гроші одержали, разом 65 корон. За бажання сердечно дякуємо. Число 11-те вийшло з огляду на Свята 5 цвітня. З тої самої причини й число 12-те припізнить ся на кілька день.

Галися Геля в Лабовій: Повисше розказано вже, чому „Світ“ припізнив ся. Лемків треба учити нашої мови, читаючи їм казочки та вершики, а особливо треба їм показувати образки, що є в газетці та відповідно пояснювати їх. Се заманить їх до слухання Твоїх оповідань, а тим самим вони будуть пізнавати українську мову, будуть до неї привикати тай стануть опісля говорити нею. Твому бажанню про скількість передплатників мусимо з жалем відказати. „Світ“ має так мало передплатників, що соромно йому подавати до загальної відомости те число, бо се справило би „сусідам“ велику втіху, що українські родичі жалують для добра своїх діточок видатку кільканайцятьох марок на „Світ Дитини“.

Віруся Шалаута в Заланові: Десяте число висилаємо. „Світ“ не знає, яких книжечок бажаєш. Тому пришли їх виказ, а він вишле їх Тобі. Чи маєш „Робінзона Крузо“? Тепер вийшла дуже гарна книжечка „Син України“. — Се український Робінзон. Коли схочеш, можемо ті книжечки купити, однак вони тепер дорогі. Чи купила Ти вже „Зоряного Хлопчину“?

Роман Солтисевич, Зоя Травівна в Конюшках: Загадки і ребуси ми одержали. Будуть поміщені, але пізніше, бо тепер маємо багато подібних загадок уже приготованих до друку. Всі загадки, які одержує „Світ“ щоденно, годі нараз друкувати, бо на се потрібно було би 30 аркушів друку. А сеж немислиме. Кожду загадку „Світ“ використовує, однак не зараз, тільки при нагоді і в міру потреби.

Петро Волощак у Дорожкові: Ми висилаємо Тобі газетку від 8 числа. Ти прислав доси 8 корон. Отже Твій довг по конець місяця цвітня виносить: 27 корон. Твої відгадки дуже влучні.

Дарця Сіжківна в Бучачі: „Світик“ радїє дуже, що він так Тобі подобав ся. Незабаром загостить до нас знов Вуйко Влодко і буде розказувати про дальші пригоди „Юрчика Кучерявого“.

Володимир Петеш у Болехові: Розв'язки загадок добрі. Загадки, які Ти подав, вже всім загальною звісні, тому не надають ся до друку. Будемо дуже раді, як надішлеш передплату на 7 чисел, однак не 20 корон, але 35 марок.

Вп. Михайло Черкес у Гладії: Лист і гроші одержали і висилаємо „Світ Дитини“ від 11-го числа. Просимо показувати сю газетку всім знакомим і заохочувати їх діточок до читання „Світа“.

Гарні приміри до наслідування.

Якою симпатією тішить ся „Світ Дитини“ в деяких, на жаль нечисленних, наших кругах, стверджує факт, що Вп. проф. Микола Яцків і Вп. Сидір Кузик, директор тов. „Відбудова“, зложили 1000 марок, як 10-літню передплату на сей часопис. Чи знайдуть ся наслідувачі сього гарного діла?

Виказ жертв, що зложили читачі „Світа Дитини“ (в марках).

На „Рідну Школу“.

А. Говикович 4 і кличе: Марусю Федусевич, Дарцю Гординську й Оленку Мельник; М. Попович 1, В. Ничай 2. Разом доси зібрано: 124 М.

На воєнні сироти

Т. Маринович 7, В. Іванець 5, Шкільна дівтора в Любелі (на руки Юрчика й Люби Сухих) 26, Б. Кульчицький 7, Я. Курпак 10, З. Травівна 3, Ст. Кассараба 5. Разом доси зібрано: 333 М.

На мілліоновий фонд „Провісти“.

М. Дерев'яно 5, Н. Головацька 2, Г. Геля 1. Разом доси зібрано: 99 М 20 Ф.

На полонених.

М. Раковський 10 і кличе: Емілію Рудницьку, Климентія Монцібовича й Миколу Колесу; В. Іванець 5, Вл. Рубель 2, А. Говикович 20 (на свячене), З. Травівна 3, Г. Геля 1.

Разом доси зібрано: 312 М.

На пресовий фонд „Світа Дитини“.

О. Кудрик 15, М. Раковський (викликаний Богданом Галуциським) 5 і кличе: Святослава Гординського й Ромка Олесницького в Лондоні, Вл. Форостина 21, і кличе: Літку Колтуняківну й Івасика Вахнянина; Я. Курпак 10, М. Людкевич 5, Ученики II класи народної школи ім. Б. Грінченка у Львові 10 (збірка), Ст. Ляховичівна 10, Нусьо Думін 5 і кличе: Зонцю Дидинську з Дрогобича; Вл. Рубель 3, Е. Коропецький 2, О. і М. Онишуківні 3, Я. Копистянський 140, З. Травівна 4, Н. Биліца 5, Г. Геля 1 і кличе: І. Смолинську, І. Гамчикевичівну і Б. Алиськевича.

Передплата на рік 1920 місячно:

10 марок, 2 франки, $\frac{1}{2}$ долара, 2 ліри, 2 шілінги, 4 рублі, 100 гривен.

:: :: :: :: Поодинокє число коштує 5 марок. :: :: :: ::

Редакція і Адміністрація: Ринок, ч. 10.

Замовлення на висилку часопису та передплату прямувати на адресу: Михайло Таранько, Львів, вул. Зіморовича, ч. 3.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЧАСОПИС ДЛЯ ДІТЕЙ

виходить два рази в місяці, кожного 1-ого і 15-ого.

На могилу Бориса Грінченка.

В люту годину, де працю та труди
Гук заглушив скрізь гармат,
Розбрат понищив всі людські надбаня,
Горе спровадив до хат —
В люту годину згадаємо, діти,
Того, для рідних що нив
Всі посвятив він життя свого труди,
Працю над все полюбив.
Того, що кликав, що праця єдина
Вирве з недолі всіх нас,
Шлях уторує до щастя та долі,
Кликав до діла йти враз.
Того згадаєм у люту годину,
Люту й велику над всі,
Бо України в ній доля куєть ся
В сльозах, у горю, в крові.

Того згадаєм, на його могилу
Ми, незабудьки мов цвіт,
Зложим присягу трівкійшую, діти,
Як отсей камінь-граніт.
Зложим присягу ми, з літ вже дитячих
Працю над все полюбить,
Праці віддатись для Рідного Краю,
Трудом Вкраїні служить
Кликати інших, як Він закликав їх:
„Нумо до праці, брати!
Годі лякатись! За діло святее
Сміливо будемо йти!
Сміливо, братя, до праці ставайте,
Час наступає — ходім!
Дяка і шана робітникам щирим,
Сором недбалим усім!“

Я. Вільшенко.

Борис Грінченко.

Десять літ минає саме 6 мая с. р., як не стало на Україні одного з найкрасших синів її, як у далекім італійським місті Оспедалеті помер Борис Грінченко, письменник і громадський діяч. Велика се була втрата для України, тож вістка про його смерть засмутила була всіх свідомих Українців. Великий був він передовсім пильною працею, невсипучістю та сим, що вмів гуртувати вколо себе людей і заохочувати їх до праці для Рідного Краю, для Рідного Народу.

Він був великим прихильником праці, труду, діла. В усіх своїх творах, а написав він їх чимало: і поезій і повістей, і драматичних творів, скрізь голосить він: праця, праця й труд.

У відомім напевно багатом із вас, діти, віршику п. з. „До праці!“ взиває він усіх свідомих Українців до праці, бо „праця єдина з недолі нас вирве“. „Праця єдина нам шлях уторує, — Довгий той шлях і важкий, Що аж до щастя і долі прямує...

Хоч би прийшло ся нам у недолі й вік звікувати, ми нашою працею дамо долю внукам нашим.

„Ми на роботу на світ народились, Ми для борні живемо“.

А в віршу п. н. „Троянда“ донечці, яка жалуєть ся неньці, що заки зірвала троянду, поколола собі пальці, відповідає ненька:

„Ой доню! Все гарне на світі
Даєть ся не дурно людям:
Щоб щастя придбать, працювати
Всім тяжко доводить ся нам.
Без праці й труднацій на світі
Не можна нічого придбать
І навіть, щоб квітку зірвати,
Доводить ся шпички зазнать.
Та пальчики хворі забудь ти
І знай, голубятко моє:
Що важче здобуть, — те любіше
Тоді, як здобудеш, стає!“

І ось так трохи не в кождім його творі читаємо чи то зазив, заохоту до праці, чи похвалу праці й труду. Та він не тільки завзивав і заохочував інших, не тільки гарні слова говорив про працю й труд, але ділом, житєм своїм дав гарний приклад, як повинна людина працювати, щоб бути корисною і собі й иншим.

Борис Грінченко.

Борис Грінченко родив ся 1863 р. в Харківщині. Вже наймолодші літа його життя пройшли в злиднях та в недолі. Вже змалечку зачитуєть ся в творах українських письменників, головно в Шевченковім „Кобзарі“. Се читанє так вплинуло на нього, що вже тоді рішив ся посвятити ся народній праці й покінчивши школи, йде на село й стає учителем. У школі мусів учити по московськи, але поза шкільними годинами вчить своїх школярів по українськи. Та тоді не було на Україні книжок до науки української мови. Тому Грінченко взяв ся на спосіб.

Він уложив буквар і власноручно переписав його друкованим письмом. Таким друкованим письмом переписав і багато книжечок до читаня, які або сам укладав, або перекладав із інших мов. Так повстала в селі, де він учительовав, ціла українська бібліотека. Вже се одно свідчить, який витривалий і працювитий був Грінченко. Бож до такої роботи треба чималої терпеливості та витривалості.

Крім сього вечерами читав він селянам красші твори з українського письменства та поучував їх. На основі досвіду сих вечірних читань, написав він книжку, в якій дає поученя, як треба читати з селянами книжки.

За отсю працю доводило ся Грінченкови раз-ураз зазнавати переслідовань із боку російського уряду так, що в кінці він мусів покинути учительованє й віддав ся вже зовсім літературній праці.

А писав він, як було вже згадано, дуже багато. Писав більші повісти, як пр. „Соняшний промінь“, „На розпуті“, „Під тихими вербами“ і менші оповіданя. Хто з вас, діти, не читав іще прим. сього гарненького оповіданечка про Олесю, що своєю смертею виратувала село від наскоку Татар? Писав і історичні драми, як прим. „Ясні зорі“, „За батька“ й инші, а також і поезії. Крім сього писав і наукові праці, а найбільшою, найціннішою й найкориснішою його працею впорядкованє великого словника української мови. Крім сього писав і гарні поучаючі книжечки для

народу, а й про українську дівчину не забув. Для дітей зібрав він народні казки, а деякі з них написав віршом і видав під наголовком „Книга казок віршом“.

Він перший на Україні переповів на нашу мову „Робінзона Крузо“, якого ви так любите читати, й багато, багато іншого ще написав, або переклав для вас, діти.

З усього того бачимо, який се був невсипущий і працьовитий чоловік. Та отся важка праця й переслідоване російського уряду добили його й він помер у 47 році життя. Так молододітний невсипущий народний робітник, що міг іще багато зробити для Рідного Народу. Помер серед праці, як отсей хлібороб, що поет змальовував його в одній із своїх поезій:

„Не велике я поле зорав,
Та за плугом ніколи не спав.
Що робив, те робив я до краю
І всю силу, що мав я і маю,
На роботу невтомную клав.

На тім полі каміне було,
Поле все буряном заросло.
Зупиняв я мій плуг на тім полі,
Та не кидав я роботи ніколи,
А гострив свій леміш, чересло.

У годину, в негоді я там,
Без роботи погано рукам!...“

говорить хлібороб про себе. Те саме міг про себе казати й Грінченко. І як сей хлібороб, так і наш поет не дбає про се, що не він користати ме зі своєї праці:

Борис Грінченко.

Украла.

Як тільки учитель увійшов до класу, зараз побачив, що там робить ся щось непевне. Школярки та школярі гурмою оточили когось і про щось палко й голосно говорили. Гомін був неласкавий, сердитий. Зразу не можна було нічого зрозуміти. Чути було тільки, що діти на когось сердили ся, комусь докоряли.

Зараз же дехто побачив учителя і почулось поміж дітьми:

— Василь Дмитрович прийшов... Учитель прийшов.

Діти стихли і всі звернули ся до учителя.

Учитель підійшов і спитав ся:

— Що тут у вас діється?

Усі мовчали, стоячи кругом біля одної парти. На тій парті сиділа Олександра.

Олександра була школярка першого року, дочка сільського писарчука-п'яниці. Вона сиділа низько похнюпивши голову і втупивши очі у свій стіл. Її біляве, усе у веснянках, обличчя було біле, як крейда.

Вона вхопила ся руками за стіл, мов бояла ся, що її тягнути муть кудись силоміць.

Учитель іще раз спитав ся:

— Що тут у вас стало ся?

„... в домовину
Я їду й на віки спочину,
Мої-ж діти зберуть урожай.

А єдина нагорода за труд і працю се, що діти згадують його з вдячністю. Так, українські діти згадують і згадувати муть великого трудівника все. Із вдячності за його заслуги для української дівчини названо одну народню школу в Львові, а саме школу для дітей робітників на Городецьким передмісті, іменем Бориса Грінченка.

До праці!

Праця єдина з недолі нас вирве:
Нумо до праці, брати!
Гаїть ся годі, лякати ся годі,
Треба до діла іти!

Праця єдина дорогу покаже,
Хоч може довгу, важку —
Але на сій лиш дорозі добуде
Кождий з нас долю свою.

Праця не гине у світі даремно:
Внукам хосен принесе,
З дякою люди колись нас згадають —
Кождий для праці жие.

Жвавож до діла нам треба ставати,
Час не чекає — ходім!
Щира подяка робітникам щирим —
Сором недбалим усім!

Борис Грінченко.

Озвала ся Приська — подруга й товаришка Олександрина. Батько її був в економії приказчиком. Приська була дівчина сита, добре годувана — вона завсїгди приносила з дому гарну їжу: пиріжки, перепічки, коржі, то що. Вона погано вчила ся, але була дуже весела і не могла говорити не сміючи ся. Вона й тепер, усміхаючись, промовила:

— Та Олександра...

Приська почала і засміялась не показавши. Учитель спитав ся:

— Що Олександра?

— Украла в мене хліб! — доказала Приська і зовсім зареготала ся, а її нерозумні сіросині очі зі сміху аж сховали ся за ситими щоками.

Ся звістка дуже вразила й здивувала учителя. Такого в школі ще не було. Учитель знав, що деякі з дітей ще дома, перше ніж у школу почали ходити, були де в чому грішні, але в школі поки що ніхто в гріх не вскакував. На Олександрі він теж ніколи нічого не думав. Вона була просто дівчина боязка — мабуть налякав її батько-п'яниця.

Учитель глянув на Олександрі і спитав:

— Олександрі, чи се правда?

Вона мовчала і сиділа непорушно, як кам'яна. Учитель зрозумів, що Приська казала правду. А Приська вже не мовчала й торохтіла:

— Вона не вперше се краде. Вона кілька разів у мене тягала. Тільки покинь торбу з пиро-

Три царства.

(Кілька листків із життяпису землі).

Написав Др. Ол. Тисовський.

(Дальше.)

Перший летун.

Певний своєї штуки Птеродактіль розбіг ся трохи, відбив ся неповоротно задніми ногами, уніс ся на своїх тяжких крилах у воздух і перелетів на сусідню скалу.

Тут присів, сильно дихаючи. Заки проговорив, водні потвори зареготали ся й почали весело плескати своїми грубими плавцями по воді.

— Славно, славно! — гуділи вони аж гомінував від скель. — Шкода, що твого прегарного лету не бачить Лібеля. Що йно від тебе навчила-б ся вона як слід літати.

— Тепер розуміємо — додав Плєзіозавр — чому то Лібеля так відважно з тобою іграв ся.

— Не маєте чого так дуже сміяти ся — відповів Птеродактіль на глузованє свояків. — Кождий початок тяжкий. Чи не було те саме, як оповідаєть ся в переказах, із нашими легкими, що ними тепер так свобідно дихаємо самим повітрям? Спершу також лише короткий час можна було оставати поза водою і без зяв годі було обходити ся. Так сподіюсь, буде й з сим моїм вина-

гами, — зараз потягне. Та я все мовчала. А отсе вже сьогодні... Бачу, вхопила хліб тай побігла зі школи на двір, зайшла за дерево тай їсть. Я прибігла до неї, а вона злякала ся. Не кажи, мовить, учителеви, я тобі малюнок дам...

Учитель іще раз спитав ся:

— Олександро, чи се правда?

Але й тепер Олександра мовчала і сиділа не порушно. Один великий школяр, не зовсім розумний і не дуже жалісливий, заговорив:

— Та що там її питати ся? Хиба й так не видно, що правда. Бач, що вигадала — красти! Її треба прогнати зі школи.

Школярі загули:

— Треба! Треба!

Учитель сказав:

— Чомуж се так?

— А тому, що вона краде, а ви або ми на кого иншого думати мемо по дурному.

Инші казали:

— Се нічого не можна буде положити в школі, як що красти муть.

— А хиба воно гарно, як казати муть на школярів, що вони крадуть? — додали треті.

Учитель сказав:

— Ось що, дівчата й хлопці. Ви ось уже налагодили ся виганяти Олександру зі школи, а ще не знаєте добре справи. А може воно й не так було? Треба послухати перше, що Олександра скаже.

ходом. Його ще можна буде улїпшити, не бійте ся...

— Якже ти думаєш його улїпшувати? Чому не наслідуюєш готових і так добрих крил Лібелі? — радив уже поважнїйше Плєзіозавр.

Птеродактіль видно радо скористав із нагоди, що може показати своє зрозумінє справи:

— Лібеля що инше. У неї легеньке тіло. А коли такими тоненькими й великими крилами ми хотіли би піднести у воздух наше тяжке тіло, то крила вигнули би ся і ми не підлетіли би навіть. Нам треба сильних і не за великих крил. Мої крила вже не злі, тільки що вони трохи тяжкі, бо се шкіра. До того й самі ноги зі стілько, по правді, непотрібними пальцями і повними кістями — також причиняють тягару.

— Я бачу — сказав рівнодушно Іхтіозавр — що ми, хребовці, не будемо ніколи літати. Ми за великі, за тяжкі до сього. Ще й вітер нам шкодить, шкіра дуже висихає, а щож у леті! Думаю, що лїпше було би вигадати щось, чим покрити би нам шкіру для охорони перед сим доскульним Сонцем і Сухим вітром.

— Хто знає — замітив гордо Птеродактіль — хто знає, чи й на се не найдесть ся спосіб у на-

Той таки великий школяр почав був знов:

— Та що там слухати, хиба й так не видно?... Але його зараз же спинено:

— Цить! Василь Дмитрович правду кажуть. Вжеж треба знати, що вона скаже.

Усі облича звернули ся до Олександри, всі очи втупили ся в неї. Всі дожидали від неї слова. Але вона й тепер сиділа мов скаменівши. Вона сховала голову між плечі, прищулилась, неначе сподівала ся, що її ось-ось ударять, хоча знала, що в школі не бють.

Учитель спитав:

— Щож Олександро? Кажи — ми ждемо.

Мовчить. Учитель знов:

— Не думай, що ми всі хочемо нападати на тебе. Нам треба тільки знати правду. Може се ще й не так, як кажуть, та й я думаю, що не так.

Бліде обличє Олександри зробило ся відразу як жар червене. Але вона мовчала. А учитель говорив дальше:

— Еге, я думаю, що се не так. Мені здаєть ся, що Приська якось помилила ся і що ти невинна.

Олександрине обличє нахилило ся аж до стола.

— Запевне то ти свій хліб їла, бо я ніколи не повірю, що ти можеш украсти.

Голосне, гірке риданє роздало ся у школі. Се плакала Олександра, припавши головою до стола. Школярі відразу притихли. Очи їм якось

шім роді. У мого внука, що саме виколов ся з яйця...

— А се що? — перервав йому Іхтіозавр — то в тебе молоді вилягають ся з яєць, як у риба?

— Воно, бачите, практичніше — від повів Птеродактіль — із молодими в нутрі вже ніяк не можливо було би літати. Отжеж — кінчив своє оповідане — у мого внука почала ціла шкіра поростати якимись немов плоскими роговими нігтями, сказатиб, лусками. Думаю, що як воно так виросте трохи більше і покриє зовсім шкіру, то хоронити ме її не зле від Сонця й Вітру.

— Не сором тобі — підхопив Іхтіозавр — що внук мудріший від дідуна?

— Так воно й має бути, — твердив Птеро-

дактіль, — а в кого є інакше, то зле. Саме з того й гинуть старі роди звірят, що їх діти і внуки не намагають ся поступати вперед.

Остання.

Сонце почало припікати що раз сильніше так, що водні потвори вважали відповідним пірнути в воду. Птеродактіль узяв ся продовжувати свої вправи в літанню. Тяжка се була праця, бо й літати було йому не легко й ходити не вигідно. Однак він не зражував ся труднощами, а немов у нагороду в ряди годи вдавало ся йому вхопити в леті якусь комаху. Так із каміня на камінь, з одного шовба на другий, залетів на дерево, що стояло са-

мітне недалеко густого ліса. Він хопив ся сильно пня всіми чотирма кінчинами і загачив довгі пазурі о дивні многокутні горбочки, що немов пе-

широко розплющили ся і вони мовчки, затаївши духа, дивили ся на Олександру.

А учитель говорив:

— Не плач! Коли се не правда...

— Правда!... правда!... — скрикнула Олександра. — Я вкрала!

І вона заридала ще дужше. У великій шкільній кімнаті стояло шістьдесять школярів мовчки, не ворухились, а серед них, припавши головою до стола, гірко плакала маленька білява дівчина.

Довго вона плакала і всі мовчали, аж поки вона трохи заспокоїла ся. Тоді учитель усів біля неї і спитав:

— На що ж ти се зробила?

Вона мовчала знов і знов похнюпилась. Учитель бачив, що сказати те, чому вона се зробила, їй так само важко, як було важко признати ся. Та вона перемогла себе. Кілька разів вона починала говорити, ворухила зубами, але зупиняла ся. Нарешті промовила:

— Я їсти хотіла!

— Хибаж ти дома не їла?

— Не їла.

— Чому?

Вона знов замовкла і... зовсім несподівано на ново заридала.

— У нас... у нас... нема що їсти... Батько нічого... не приносив із волости... усе пропивають... Ми їмо су... су... сухарі вже другий тиждень... — І більше вона нічого не могла сказати крізь слези.

Давно був час починати науку. Учитель тихо взяв Олександру за руку і сказавши їй кілька ласкавих слів, повів у свою хату, щоби вона там успокоїла ся. Як повернув до кляси, то з десяти рук простягло ся до нього і в кожній руці була якась їжа.

— Натє! дайте їй! Нехай попоїсть!

Учитель глянув на дітей. Хлопці були ні в сих, ні в тих, дівчата деякі плакали.

Він забрав усе, що діти надавали і поніс Олександрі. Але вона нічого не хотіла їсти і все плакала. Він, кілька міг, розважав її, а сам пішов до кляси і звелів співати молитву перед початком науки.

Як заспівали молитву, він непомітно увів до кляси Олександру...

* * *

Олександра після сього довго соромилась глянути учителеві в очі. Але ні він, ні школярі ніколи не нагадували їй про те, що було. Тай не треба було їй нагадувати. Від того часу вже ніщо не могло спокусити її.

Дівчата-товаришки її люблять і часто дають їй щось їсти таке, що з дому приносять. Але вона зрідка бере, хоч і часто має тільки сухий хліб. Сього року вона здає останній екзамен і вийде зі школи розумною, правдивою і чесною дівчиною.

чатки правильними рядами покривали пені від долу по вершок. Вперше удалося Птеродактілеві знайтися так високо. По пни дерева і по листю лазило багато різних комах, які він почав хапчиво з'їдати, бо на землі і скалах находив їх усе дуже мало. Ось — сказав до себе — перша велика користь із мого винаходу.

Якийсь добрий дух прислав тебе, дивний Гаде, до мене — озвалося несподівано дерево. Здивований Птеродактіль почав недовіркою

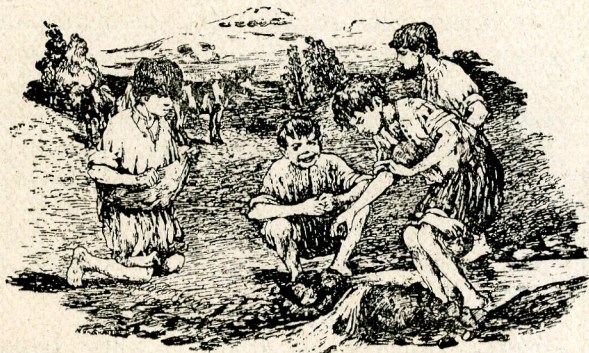
приглядатися до дерева й побачив, що воно якесь відмінне від усіх інших, які він добре знав, бо вони росли всюди густими лісами. Тамті мали велике, пірнате листя на чубі або короткі ostrі шпильки на галузі, а це самотнє дерево було високе, струнке, з чубом довжезних, кінчастих листків, з поміж яких проглядали грубі, пожовклі, шишковаті твори, покриті м'якими лусковатими листками.

(Далі буде.)

Струмок і діти.

(Байка.)

З високих гір струмок збігав
Аж на квітчасту долину,
Водою землю напував
І навкруги живив усю рослину,
До себе ваблючи і звіря і людину.
Край його пасли пастишки
Телята і бички,
Та граючись, в струмочку плюскотіли,
Початок бачучи його малий,
Дурненькі діти гомоніли:
„Який мілкий він та вузький!
Ми можемо його спинити,
Або каменем загатити
Грязею та піском!
Ану лиш, хлопці, всі гуртом!
Загатимо!“

— Взялися за роботу:
Тягають глей, камені та пісок
Та кидають усе в струмок.
Працюють широко аж до поту —
От-от уже і гребля є...
Вода спинилася, прибула, встає —
І враз руйнує гребельку хлопчачу,
Та ще за вигадку ледачу
То трохи й їх не затягла,
Та якось повтікали швидко...
Знов філя філю понесла
І покотилася, поки видко.
Все ширше, глибше все текла
До моря пишного на волю,
Всім даючи навкруг жити і долю.

* * *
Струмок — се поступ світовий:
Хоч спершу тихий та малий,
Непереможний він, і роблять ті як діти,
Що думають його спинити.

Борис Грінченко.

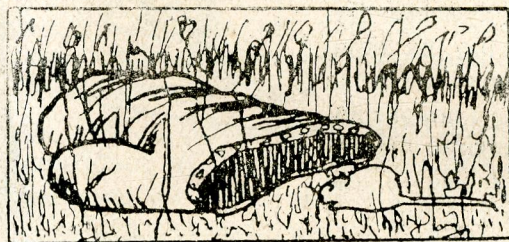

Рукавичка.

Народня казка.

(Зі збірки Бориса Грінченка.)

Ішов дід лісом, а за ним бігла собачка та й загубив дід рукавичку. Ось біжить мишка, влізла в ту рукавичку та й каже: „Тут я буду жити“.

Коли на це надлізла жабка та й питає:
— А хто там у тій рукавичці?
— Мишка-шкряботушка. А ти хто?

— Жабка-скрекотушка. Пустити мене!
— Ходи!

Ось уже їх двоє. Біжить зайчик, прибіг до рукавички та й питає:

— Хто в сій рукавичці?
— Мишка-шкряботушка і жабка-скрекотушка.
А ти хто?

— А я зайчик-побігайчик. Пустіть і мене!

— Іди!

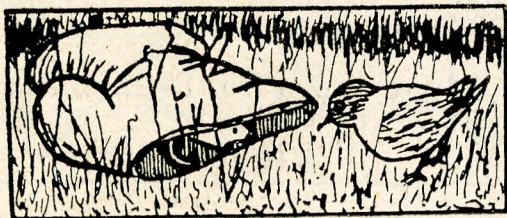
Ось уже їх троє. Коли се біжить лисичка та до рукавички:

— А хто, хто в сій рукавичці?

— Мишка шкряботушка, жабка-скрекотушка і зайчик-побігайчик. А ти хто?

— А я лисичка-сестричка. Пустіть і мене!

— Та йди!

Ото вже їх четверо сидить. Аж тут скаче воробчик тай собі до рукавички, питаєть ся:

— А хто, хто в сій рукавичці?

— Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, зайчик-побігайчик та лисичка-сестричка. А ти хто?

— Я воробчик-братчик. Пустіть і мене!

— Та вже йди!

Уліз і той, уже їх п'ятеро.

Коли се дід оглянув ся, нема рукавички. Він тоді назад шукати її, а собачка по переду побігла. Бігла, бігла, бачить — лежить рукавичка тай ворухить ся. Собачка тоді: „Гав, гав, гав“!

Вони як злякають ся, як вирвуть ся з рукавички — так усі й порозбігали ся лісом. Прийшов дід тай забрав рукавичку.

Чому я не пташка?

□ □ □

Чому я не пташка,
Чому крил не маю?
Чудова іграшка,
Так в весні-розмаю
Взнести ся в блакити,
Весело літати
І тільки радіти
І тільки співати!

Сонічко сіяє
Наче Боже око,
А птичка літає
Під небом високо.
Світляні простори,
Блакитну синяву,
Протинає вскорі
Весело і жваво.

Як дуже щаслива
Пташина мала,
Країна мрійлива,
Висока, безкрая,
Лиш для неї дана,
Все се її хата.
Ах, мамо кохана,
Як пташка багата.

Северина Кабарівська.

Мату й дочка.

(Б а й к а.)

„Ти бачиш на шляху старого?

Піди скоресенько до нього!

Він горя зазнає й біди,

Його до нас ти приведи,

Нехай до нашої йде хати

І попоїсти й спочивати“.

Так мати доньку навча.

Побігло любеє дівча

Й вернулось зараз без нікого:

— „Мамусечко! нема нічого!

Він лиха зовсім не терпить:

Не плаче він, а так сидить;

А як мені буває лихо,

То я вже й не всиджу тихо:

Все плачу, плачу — так, аж страх“!...

Устала мати і на шлях

Сама пішла вона й до хати

Старого зараз увела,

Йому обідати дала

І положила спочивати.

Тоді і каже до дочки:

„Ти, доню, бачила, які

Сумні у нього очі дуже

І як рука йому не служе,

І зморшки на старім чолі,

І стан схилив ся до землі,

Бо сила кинула старого —

Його біду і видко з того“.

* * *

Коли не плаче хто, мовчить,

То через те не менш терпить.

Навчай ся-ж пізнавати горе, —

Не кождий про свій біль говоре“.

Борис Грінченко.

Записки Івася Крілика.

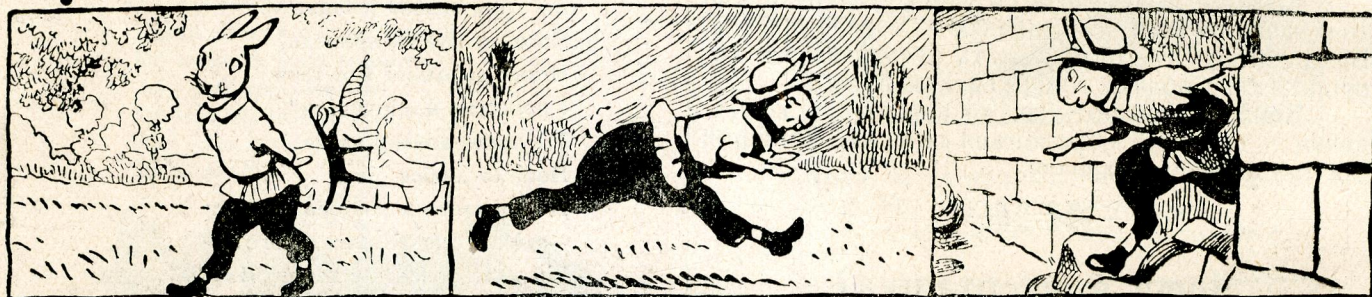
З французького переробила С. Ол.

48. Лікар не відмовився, прийшов зараз, оглянув старанно бідного вуйця та записав йому недобрі ліки і спочинок. Два дні мав вуйко лежати, пити ріциновий олійок та придержувати строгу дієту.

49. Я ходив коло дорогого хворого та подавав йому ліки, які видавалися дуже недобрі. Мені не хотілося навіть покушати їх та я був переконаний, що вуйко скорше поздоровів би, наколиб той старий осел записав йому вязку капусти.

50. Сі ліки міг би й я також зажити при нагоді. Та хоч як погані вони були, всеж таки поздоровів небавом вуйко Заяць. Він сів собі в широкім кріслі і вигрівався на сонці.

51. Моя робота скінчилася, опіки не було треба і я щораз частіше роздумував, якби то вибрати собі на капусту в городі!

52. Крізь діру в мурі вліз я тихенько до городу небезпечного добродія Бриська.

53. Тепер я найшовся в країні своїх мрій!

54. Ще не встиг я налюбуватися милим запахом капусти та засісти до величавого пиру, коли хтось загавкав коло мене.

55. Брисько заскреготав зубами, і держачи якийсь страшний знаряд, крикнув: „Пожди, ти поганий Крілику, дам я тобі капусту!“

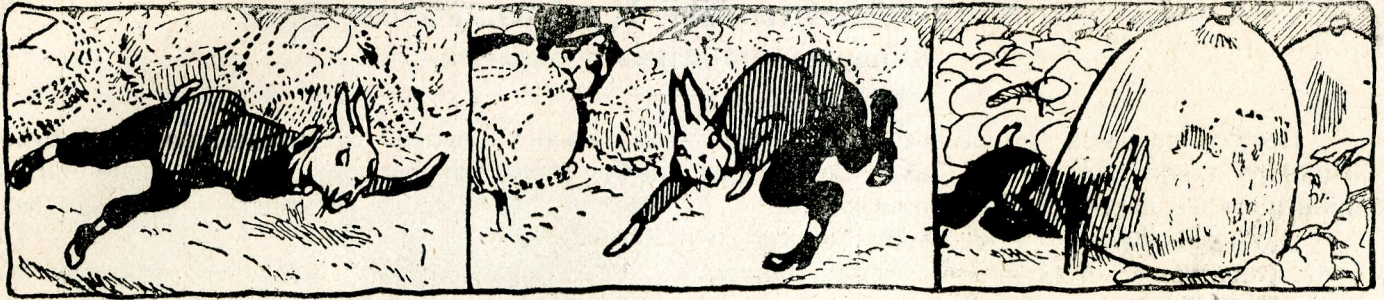
Велику радість для дітей справить

„ЗОРЯНИЙ ХЛОПЧИНА“

чудова казочка Оскара Уайльда (в перекладі, з 15 образами, і портретом автора). Книжечка ся творить перший випуск Діточої Бібліотеки „Світа Дитини“.

Ціна одного примірника 7 марок.

Замовлення слати: ВИДАВНИЦТВО „СВІТ ДИТИНИ“, Львів, ул. Зіморовича, ч. 3.

56. Я пустив ся утікати, та чи найду прогалину в мурі?

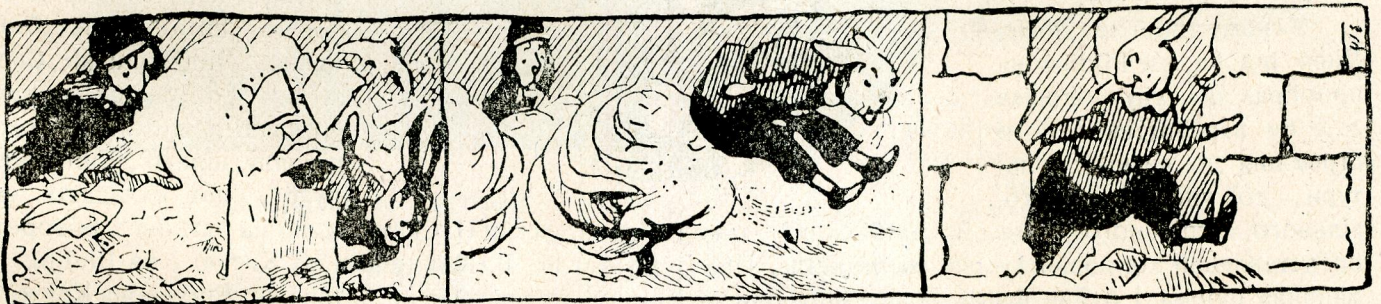
57. На жаль, буде мабуть по мині, бо Брисько біжить крок у крок за мною.

58. Я сховав ся під склянну півкулю, що накривала диню і думав, що може не побачить мене Брисько зпоза дині.

59. Але де там, хоч зробив ся я маленький, ворог і тут побачив мене.

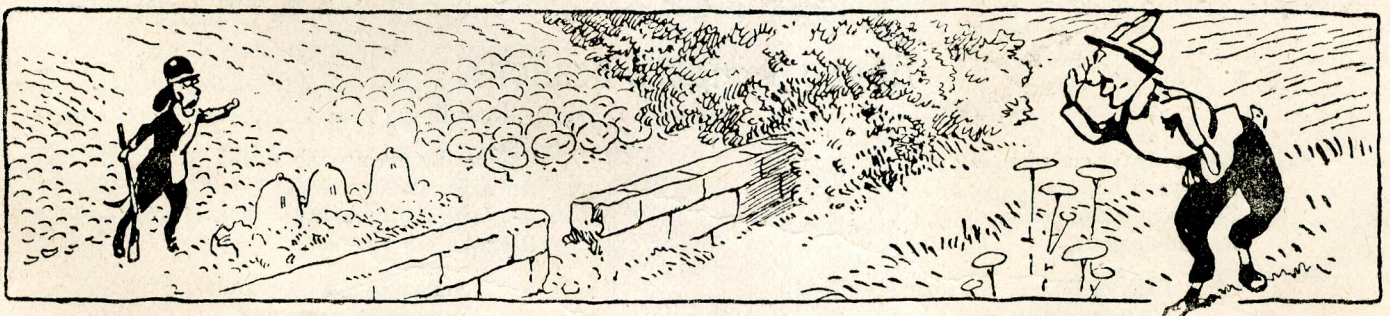
60. Замикаю очі, бо виджу, що Брисько вже зміряє до мене.

61. Та на моє щастє, чую страшний гук, скло розбиваєть ся, а я втікаю що сили в напрямі муру.

62. Находжу прогалину і вибігаю крізь неї.

63. Брисько лютує, що збив собі сльї, а я здалека показую йому язик та чим скорше втікаю до хати.

64. Чую лише здалека проклони. Брисько відгрожуєть ся, що зість свою капусту з моїм мясом.

(Конець буде.)

М. Галущинський:

НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ.

Ч. 1. Бібліотеки „Учительського Слова“.

Ціна 4 марн.

Замовляти в Адміністрації „Учит. Слова“, Львів, Ринок, ч. 10.

Робінзон Крузо.

(З нагоди 200-літнього ювілею.)

Нема між вами, дорогенькі читачі, хіба ні одного такого, що не чув сього слова та не читав цікавої книжечки під сим наголовком.

„Робінзон Крузо“ — се перша книжка диточої літератури всього культурного світа. Написав її англійський письменник, Даниель Діфо (Daniel Defoe), що проживав в Англії в роках 1661—1731. Він перший започаткував писане повістий, які мали научити читачів чогось хосе-ного та потрібного для житя.

Молодий шкоцький моряк Селькірк, був за непослух супроти капітана ко рабля, полишений на самітнім острові Жуан Фернандез, що лежав серед безмежного Тихого Океану. Сей дійсний факт послужив письменникови Діфо до написання твору, який зробив його ім'я безсмертним.

У сьому творі змалював Діфо під видом Робінзона прообраз поступу чоловіка з доби варварства і його стремління до висшої культури, до упорядкованого, вільного суспільного житя. В „Робінзоні“ отже представлений хід розвитку цілого людства. Приманчива форма і буйна фантазія поданих описів, зробила її найулюбленішою книжкою всіх культурних народів. Сій книжці має особливо Англія завдячити розвиток своєї імперії. Тисячі молодих, та жадних пригод людей кинуло ся під вражієм

сеї книжки у широкий світ шукати пригод. Се було почином до всякого роду відкрить, яким Англія завдячує тепер свою могутність і пановане над світом.

„Робінзона Крузо“ переведено майже на всі мови культурних народів. І у нас було кілька видань сеї книжки в скорочених перекладах. Перший раз появил ся „Робінзон“ у Галичині окремою книжечкою 1874 р. в перекладі Ів. Ом. Левицького. Опісля видало його в цілости (І частину) Педагогічне Товариство у перекладі Константи́ни Малицької.

На Україні перший переклав і видав „Робінзона“ Борис Грінченко в Києві 1891 р.

На днях появил ся в продажі у Відни книжка перелицьована на взір „Робінзона Крузо“ п. н. „Син України“. Видавництво „Світ Дитини“ робить заходи над перекладом з англійського оригіналу цілого „Робінзона Крузо“, що складаєть ся

з двох частий (І. Скитальство на острові і поворот до Англії; II. Мандрівка до Китаю і на Сибір).

Хто з читачів не читав іще „Робінзона Крузо“, а бажав би справити собі сю книжку, може дістати її через редакцію „Світа Дитини“. Ціна одного примірника у гарному переплеті разом із пересилкою стоїть 25 марок.

Бодьо і дідусь-безнога.

Бодьо булку заїдав,
Аж тут у порога
Бідолашно застогнав
Каліка-безнога.

Глянув Бодьо, спалахнув,
Не годе́н вже їсти,
Слова діда він почув:
„Позвольте усе́сти.

Дуже я утомив ся,
Йду вже цілу днину,
Нічого́сько ще не їв,
Ледви що не згину“.

Скочив Бодьо в одну мить
До діда швиденько:
— „Ось вам булочка — возьми́ть“...
Шепнув він тихенько.

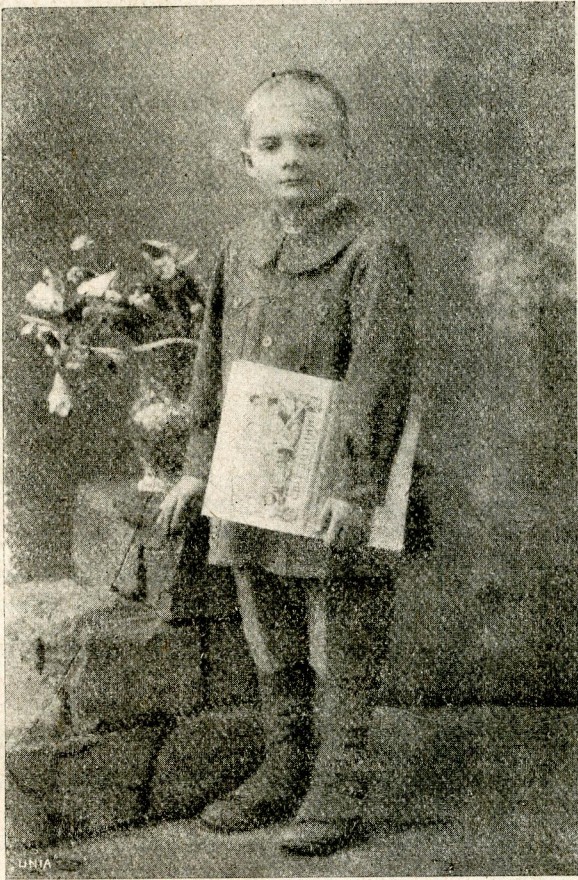
Дідусь булочку приняв,
Глянув на хлопчину:
„Щоб тобі Господь віддав
Стократно, дитино“.

Хто голодного кормить,
Бідним помагає,
І иншим біль солодить...
Того Бог кохає“.

Северина Кабарівська.

Наші читачі.

(З надісланих „Світови“ фотографій, лади́мо спеціальний альбом наших читачів, а деякі гарно викінчені знімки подаємо у репродукції на сторінках газетки).

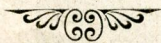
Нусьо Думін із Ластівков.

До „Світа“.

„Світе“ прекрасний, гостю наш миленький,
Припав ти до серця, як мід солоденький!
Летиж ти частенько все до нас в гостину,
Тебе виглядаєм, як мати дитину.
Ти нам помагаєш наш ум просвітити,
Ти нас навчаєш Україну любити;
Своїх ти читачів в горю потішаєш,
Загадками й байками ти їх забавляєш.
Невідступний товаришу, тебе виглядаєм
І веселенька нам днина, як Тебе витаєм.

Нусьо Думін.

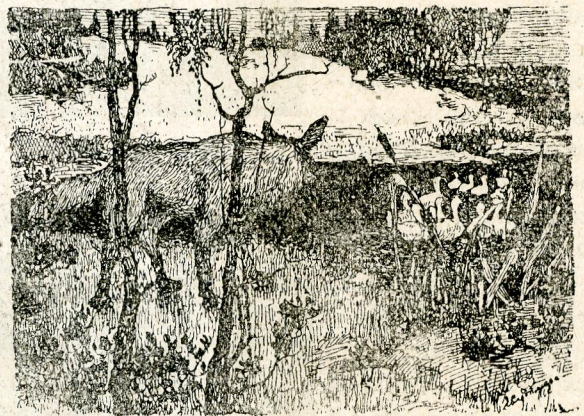

Вовк та гуси.

(Б а й к а.)

Над річкою край берегів
Табун гусей вовк назорив
Тай думає:

„Оце як би вловити!
Голодному погано жити:
Дві ночі бігав круг села,
Дак мов нечиста узяла
Усі овечки і телята,
Всі поховались поросята,
Собаки прокляті такі
Гавкущі та меткі,
Що у село немає й ходу...
Колиб ще гуси ті дурні
Та не втекли на воду —
Тоді хоч пропадуть мені!“

От вовчик наш, наглядівши ситеньку,
В траву припав тай лізе помаленьку,
Не шелестить і ледви диха,

Підлазить стиха....

Підліз — от, от хопнути гуску хоче!

Колиж тут гемонський гусак

Як засичить, як зачеркоче:

„Тікай усяк! тікай усяк!“

Уздрівши ворога страшного

Увесь табун тоді від його —

Хто підтюпцем, хто полетів —

У воду плюсь усі тай геть табун поплив.

Вовк бачить, що ховать ся годі,

Встав поважно, поглядів, —

Мов і не він попавсь на шкоді.

„Тютю — дурні!

Я не до вас — до річки

Напити ся водички...

Наплю ся тай піду, — не треба вас мені...

Я не люблю гусей, в них піре як ломака —

Таке тверде... Ніколи їх не їв!“

Тай геть пішов голодний розбишака,

Забув, що й пити він хотів.

Борис Грінченко.

ЧИТАЙТЕ ДІТИ!

Незвичайно гарну казку „**Покотигорошок**“ з 22 чудовими ілюстраціями О. Куриласа і „**Скарб**“ з 2 ілюстраціями, а обі ці казки коштують лиш **8 Мк. 50 ф.**

Замовляйте і присилайте гроші на адресу:

ВИДАВНИЦТВО „БИСТРИЦЯ“, Станіславів, вул. Голуховського, ч. 54.

Там дістанете також спис інших цікавих книжечок.

Як впливає занятє на вигляд руки?

Се відоме не від сьогодні, що занятє людини сильно впливає на вигляд поодиноких частий її тіла. І так прим. їздці по званю, як конюші, кавалеристи й циркові джокеї мають ноги загнені до середини, як буква О. Знов же пекарі мають ноги вигнені на зовні, як наша буква Х. Воно походить від того, що пекар при всаджуваню хліба в піч прибирає відповідну поставу. При інших знову занятях бачимо вплив сього занятя на руку так, що з вигляду руки можна пізнати, чим хто займаєть ся.

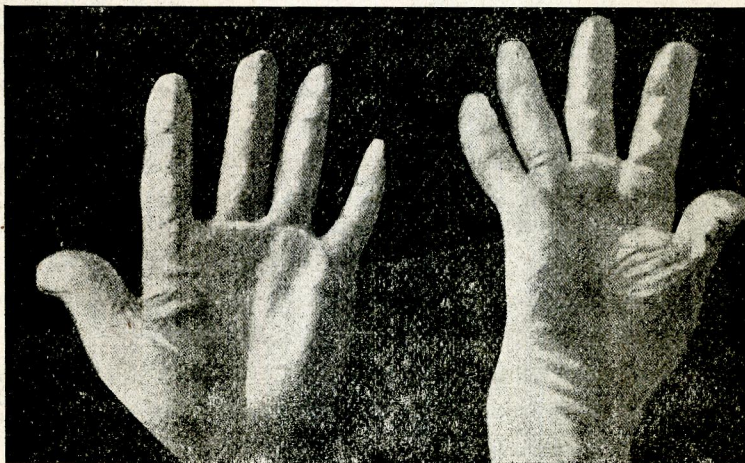
При кождім занятю є певний ряд однакових рухів, що постійно повторюють ся й впливають на кости й м'які частини так, що до певної міри змінюють їх.

Як занятє змінє вигляд руки, бачимо се на поданих тут образках, узятих із природи.

Коли приглянемо ся відтвореним тут шістьом рукам, не хочеть ся няти віри, що ті руки колись, коли сі, що їх носять, були ще молоді, виглядали доволі однаково.

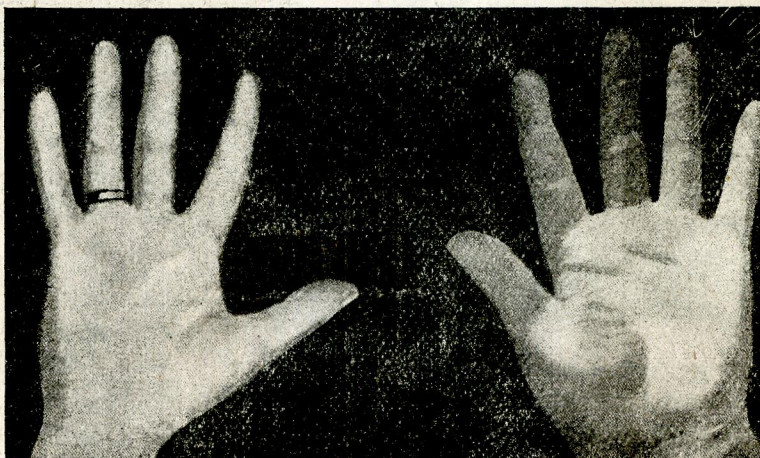
Перший образок зображує ліву руку коваля. Сею рукою держить коваль кліщі, якими хватає кусень заліза, що його має обробляти. Правия підносить молот, що вдарає по сім залізі. Кождий удар молота відбиваєть ся і лишає слід на частях руки, що держить молот, через що вони ширшають

і кріпшають, а шкіра роговатіє. Бачимо на сій руці сильно розвинену кулю (гулю, горбик, Ballen), короткий, широкий палець і розширені кінці пальців.

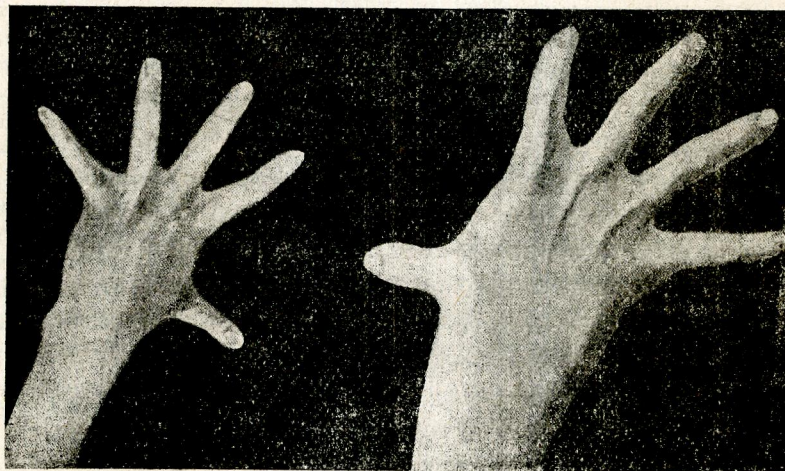
Ліва рука коваля.

Права рука шевця.

Права рука друкарського складача

Ліва рука кравця.

Ліва й права рука п'яніста.

Значить, розширюють ся тільки сі частини руки, що стискають кліщі. Друга рука, се правия шевця. І тут бачимо широкий палець і грубі кінці пальців. Се походить звідси, що швець, коли крає товстий ремінь, притискає його пальхом і кінцями пальців сильно до стола.

Крім сього хватає він пальхом і вказуючим пальцем підшовняні кілки при набиваню.

Далі бачимо на горбик у ще рівці, які повстають через се, що дратва при перетяганю врзуєть ся в тіло.

Третя рука, се рука друкарського складача. Бачимо тут палець і вказуючий палець гостро закінчений, що походить від сього, що ними бере складач раз-у-раз черенки.

Четверта рука, се ліва рука кравця. На сій руці бачимо щось у роді скривлення чи вигладження пальця, що знов походить із сього, що по ній усе просуваєть ся голка.

Пята й шеста, се рука п'яніста.

Пальці широко розставлені, бо він мусить їх розставляти по клявішах. Через се теж пальці п'яніста стають довгі, вузкі й тонкі.

Що коли стало ся в місяци маю на Україні.

(Історичні пригадки.)

День	Рік	Подія
1-го	1915	Покінчене боїв У. С. С. на горі Маківці.
2-го	1512	Князь Константин Острожський розбиває Татарську Орду під місточком Вишнівцем на Волини.
—	1648	Вибрано Богдана Хмельницького гетьманом усеї України.
3-го	1915	У. С. С. розпочинають бої під Плїшкою та Менчулем.
4-го	1838	Викуплено Тараса Шевченка з кріпацтва.
6-го	1910	Помер Борис Грінченко, народній учитель, письменник і громадянський діяч на Україні.
11-го	1659	Гетьман Іван Виговський розбиває Москалів під Конотопами.
13-го	1648	Реєстрові козаки під проводом полковника Кречовського піддаються під прикази гетьмана Хмельницького.
14-го	1648	Хмельницький розбиває польські війська на Жовтих Водах та бере в полон польських гетьманів.
—	1857	Тараса Шевченка випускають із кріпости на волю.
15-го	1638	Козацький полковник Остряниця розгромлює польські війська під Голтвою.
—	1848	Скасоване панщини в Галичині.
16-го	1817	Уродив ся визначний український історик Микола Костомарів.
22-го	1861	Похорон тіла Т. Шевченка на Чернечій горі коло Канева над Дніпром.
24-го	1125	Умер у Києві один із найвизначніших українських князів, Володимир Мономах.
26-го	1648	Довершене побіди над Поляками під Корсунем.
27-го	1915	Початок боїв У. С. С. під Лісовичами і Болеховом.
28-го	1722	Московський цар заводить новий лад на Україні тай установає до надзору надо всіми справами т. зв. „малоросійську колегію“.
—	1916	Умер Іван Франко, найбільший поет і письменник галицької України.

Ребус ч. 10.

(Уложила Марійка Охримович із Корчина.)

Рис. Р. Я. К.

□ □ □

Загадки і шаради.

Зоологічна загадка.

(Уложила Віра Охримовичівна.)

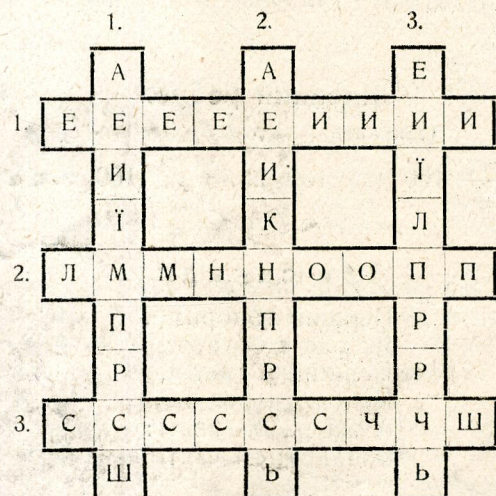
ка, дик, па, со, ра, ли, ко, ви, тю, ан,
диль, вір, ти, а, кро, ін, льо, кіл, лень, лик.

З сих складів уложити вісім слів, назв звірят, котрих початкові букви дадуть імя улюбленого вістуну весни. Назви такі: 1. Ссуче звіря, що літає. 2. Дикі кози степових країв. 3. Великий птах хижак. 4. Ссуче звіря північних сторін. 5. Велика домашня птиця. 6. Гарне лісне звірятко з роду гризунів. 7. Великий земноводник горячих країв. 8. Рід папуги.

□ □ □

Буквова загадка.

(Уложив Іл. Мк.)

Подані тут букви так уложити, щоби: 1) в першій прямій, а також поземі ряді вийшла назва міста над Сяном; 2) в другій прямій і поземі ряді назва дров з чатинного дерева; 3) в третій прямій і поземі ряді назва місцевости коло Золочева, знищеної 1240 р. Татарями.

□ □ □

Загадковий хрест.

1	2
3	4
5	6

Замість чисел: 1, 2, 3, 4, 5, 6
поставити склади, які далиб:

- 1 і 2 мешканець Січи.
- 3 і 4 обув Піншуків.
- 5 і 6 найздібнійший полководець із часів Хмельницького.
- 1 і 4 здобув Сулима Іван 1635 р.
- 5 і 4 заїдає смачно осел.

□ □ □

Криптограм.

(Подає І. Старосольський.)

. т . . а . . о . . т а . . о . у Б . . . а . е .

На місце точок вставити букви, а вийде
звісна народня приповідка.

□ □ □

Правдива шарада.

(Уложила Лідія Трешневська.)

Перша, се дітям є річ дуже мила,
А в міру і старшим не буде шкідлива.
А щоби першу близше пояснити,
Скажу — перша третя значить се робити.
А коли та перша вже край переходить,
То друга і третя кінець її робить.
Коли дитина дуже уперта,
Поможе певно третя й четверта!
Усе разом, се справдішна молодіжи мука,
Бо при ній ще уживають для лінюхів бука.

□ □ □

Загадка рахункова.

(Уложив Ю. Старосольський.)

Діти збирали гроші на пресовий фонд „Світа
Дитини“. Всі діти давали по 3 К, а старші по
15 К. Разом зібрано 192 К. Кілько було дітей
і старших, коли дітий було о 2 менче?

□ □ □

Лисаний ребус.

(Уложила Клявдзи Кордубівна.)

Над $\frac{\text{ТОМ}}{\text{пру}}$ 100 їть 100 вп, а $\bigcirc$ 100 вла 2 + и.

□ □ □

Три склади.

Перший говоримо,
Як нас є богато;
Перший з третім,
Купив до рук тато.
А всі разом взяті:
В падолисті свято.

□ □ □

Арифметичний жарт.

(Подав Івась Ілечко.)

Яким способом можна число 45 підписати
і додати до числа 853, щоби на суму одержати
2.358?

□ □ □

Загадка маєва.

(Подали Ю. й Л. Сурі.)

„Рим“ — відкинь „Ри“ додай „ай“,
Що се значить — прочитай?

□ □ □

Згадай, хто се?

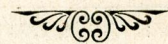
(Написала С. Кабарівська.)

Я поволи похожаю,
Аж чотири ріжки маю;
На одних з них мої очі,
І в день сплю я — лажу в ночі.
Хатину на собі ношу.
Згадай, хто я? — дуже прошу!

За влучні розвязки призначені до вильосо-
вання отсі 3 премії:

„Народні Казки“, часть II.
„Подорож Гулівера до краю вели-
канів“.

„Зоряний Хлопчина“.
На поручену пересилку виграних премій на-
лежить прислати листом (з розвязками) поштовий
значок за 1 марку.

Розвязки**загадок із 11 числа „Світа Дитини“**

і вислід льосовання:

1) Ребус ч. 8.

Христос воскрес — воскресне й Україна наша.

2) Загадка складова.

Повів, 2. Тепер, 3. Голка, 4. Мирон, 5. Ко-
нар, 6. Одеса, 7. Вчєра, 8. Глина, 9. Олень.
Цілість: **Великдень**.

3) Географічна загадка.

Палестина.

4) Орнаментальна загадка.

1. Оло, 2. А, 3. Ангел, 4. Гагілка, 5. Малпа,
6. к, 7. так.

Цілість на вхрест: **Гагілка**.

5) Шаховий коник.

Вже тепленький вітер віє
І сонечко довше гріє,
Жайворонок вже співає,
Весну Божу нам звіщає.
Пробудились і цвіточки,
Кінвалії, фіялочки,
А дівчата їх збирають,
Головоньку украшають.

6) Хто се прочитає?

Їхав би воювати та лінивий вставати.

7) Загадка в квадраті.

Сок — Око — Кос.

8) Льюгогриф.

1. Сани, 2. сини, 3. лини, 4. лани, 5. лапи.

9) Сушиголовка.

Гусий було три, бо йшли гусаком.

Влучні розвязки надіслали:

Т. Ір. й Р. Антоновичі, Р. Бариляк, О. й Я. Багрії, Я. й О. Благітки, Ю. Будний, П. Волощак, Р. Волощук, Ю. Великанович, Р. Вергун, Н. Дуб, М. Данковська, Ю. Гаврилів, Д. Голомша, А. Горницький, Н. Говиковичівна, Н. Головацька, І. Гамчикевичівна, Л. Голейко, Г. Гела, М. Гига, Ст. Гебусівна, Г. Замора, М. Й. М. Зафійовські, І. Іванчуківна, І. Ілечко, В. й М. Івасики, Ю. Карпинський, Ір. Котисівна, М. Кочанівна, Е. Коропецький, О. й Л. Котовичі, Б. й Т. Крушельницькі (з Відня), С. Козло, Л. Косар, Я. Копистянський, В. Конрад, Ст. Кассараба, Р. Луцький, О. Лихіцька, О. й А. Левицькі, Ір. Б. й Т. Ліськевичі, О. Маренін, Б. й Л. Мрици, О. Мохнацький, Р. Мирочич, Б. Михалевський, В. Ничай, О. й О. Ниткевичівні, М. Новосад, Дз. Островський, П. Озерів, О. Павлівна, О. й Ж. Процишини, Я. Пацановська, М. Попович, Е. Пеленський, В. Петеш, О. й І. Потерейківні, В. Рубель, Д. й Д. Роздольські, В. Росткович, Б. Роздольський, Р. Савицький, П. Савицький, Ю. Сітницький, І. й Е. Сембаї, М. Стойкевич, Р. Солтикевич, Ю. І. й У. Старосольські, Д. Сіяківна, Ю. й Л. Сухі, Р. Созанський, З. Трачівна, О. Трильовська, В. Шалаута, О. Федонович, Н. Чемеринська, В. Янів, Л. Яцкевичівна, Я. Яскуляківна.

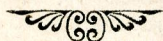
Вислід льосовання премій:

Премію „Зоряний хлопчина“ виграла Богдан і Тарас Крушельницькі з Відня.

Премія: „Робінзон Крузо“ припала в льосованню Марусі Кочанівні в Калуші.

Замість „Марти Борецької“ назначено премію „Зоряного хлопчину“, яка припала Євгенови Пеленському в Жовкві.

Премію „В округ світа“ виграв Юрцьо Великанович в Ільнику.

Переписка Редакції.

Дорця Винницька. Коли на почті пропадає, купуй у „Базарі“ в Стрию. Се все одно. „Світ“ тішить ся, що всім вам так подобав ся. Колиб більше діточок зложок передплату, він став би ще красший і ще більше подобав би ся. Дуже гарно, що складаєте гроші на добродійні цілі.

Яків Геврик у Дрогобичи. Кажеш, що за дорогогий „Світ“? Се так тільки здаєть ся. А чи багато дістанеш чого за 5 марок? От хоч би цукорків. В порівнанню з иншими видавництвами „Світ“ ще дуже дешевий.

Надя Головацька в Делятині. „Світ“ дуже дякує за цвітки, що їх одержав від Тебе. Чи вже хрипка минула? Другий раз уважай на себе.

Люся й Золя Говдівні в Ужові. Тішимо ся, що „Світ Дитини“ так подобав ся Тобі. Чи в Ужові вже всі діти знають про „Світ Дитини“? А спитайте в ваших знайомих і заохотіть до передплати. Небаром читати мете про дальші пригоди Юрчика Кучерявого.

Володко Ничай в Калуші. Такого портрета на картках іще нема, бо се новий образ. Може пізнійше буде.

Оля Манастирська, Львів. „Пригоди Юрчика Кучерявого“ можтимеш небаром читати дальше. „Світ“ подорожив, бо дуже подорожив також і друк.

Миросьо Деревянюк в Будзанові. Як там іде тобі наука тай гра на фортеп'яні? Напиши, що Тобі найбільше подобало ся. Чи багато дітий у Будзанові має „Світ Дитини“? А спитай! Коли не мають, заохоти їх, щоби передплатили собі.

Галюся Кассарабівна в Стратині. Ось відписуємо й Тобі. Бачиш, „Світ“ має за мало місця на переписку. Колиб так більше мав він передплатників, то й міг би частійше Тобі відписувати. А спробуй приєднати бодай трьох передплатників. А чи Петрусь Вашкевич добре вже читає? Дякую Тобі за поздоров'яне — Твій „Світ“.

Славуся Кляшторський у Шувальнівці. Адресу ми змінили на Твою. Не сумуй за братчиком, така Божа воля. Читай для розради пильно „Світ Дитини“.

Ярослав Курняк у Гвіздичі. Ось і відповідаємо Тобі бодай на Твій третій лист. Коби кождий із наших малих передплатників придбав бодай трьох нових передплатників, тоді можна би збільшити число й більше булоб місця на переписку. Адреса справлена.

Миронко й Зоя Дочили в Старискав. Щоби „Світ Дитини“ заходив до кождої української хати, се багато залежить від наших передплатників. Колиб вони приєднали нам багато передплатників — гей, який гарний був би тоді „Світ Дитини“ — був би він і більший і більше образків мав би й то навіть у красках (кольорових).

Дзюшко Островський у Грибовичах. „Юрчик Кучерявий“ буде дальше друкувати ся.

Мироян Прокопівна в Тузюліві. Се дуже гарно, що Ти вміла відповісти на всі питання дідуся Тараса в „Дідусевій казці“. Не сумуй і не зражай ся тим, що може в вас так не дбають про добро їх власних дітей. Старай ся далі заохочувати до передплати „Світа“, а чей з часом хоч кількох передплатників зєднаєш.

Ромко і Генуся Рудийки у Ляцькій Вел. Ось уже й весна, якої Ви бажали. Певно бігаєте тепер по полі та цвіти зриваєте? Але й учите ся? Що? І „Світ Дитини“, пильно читаєте? Може й справді Ваші сподівання сповняться й весна принесе для України щось красшого. „Світ“ вірить із вами.

Леся та Оля Секели в Перемисли. Віршик бабуні поміщений в 11 числі.

Трешневська Літка в Щирці. Дякуємо Тобі, що так дбаєш про „Світ Дитини“. Як іде наука? Як подобали ся останні числа „Світа“?

Оленка Шпундерівна в Підгайцях. „Світ“ дуже втішить ся, як Ти відвідаєш його. Коли бажаш „Світови“, щоб він розвивав ся, придбай йому кількох нових передплатників, а він Тобі гарненько подякує за се.

О. й Л. Багрії в Зборові. Ваш лист дуже гарненько і каліграфічно написаний. До котрої кляси ходите оба? „Світик“ рад би про Вас дещо більше знати! Як будемо дальше пильненько працювати над розвязками, нова премія не омине Вас.

Михайло Стойкевич у Зборові. Висилаємо тобі „Світ“ від 1 до 5 числа. Числа 7 вже зовсім нема. Як зверне нам його хтось із провінції, то пришлемо його Тобі. За сих 5 чисел належить ся 12 марок. Решта буде вписана наkonto передплати.

Юрій Великанович в Ільнику. Твій листок справив нам багато радости. З листа сього віє туга за дорогим батечком. Так, так, Юрцю, як підростеш, довідаєш ся і зрозумієш, за що Твій Татко стілько терпіння зносив. Може однак горе і терпіння соток і тисячів таких батеньків, як Твій, принесе їх діточкам красше жите в будучности. Не гнівай ся на свій „Світик“, що не відписував Тобі на кождий листок. Як Татко поверне домів, то розкаже Тобі, кілько то праці і трудів має „Світик“, тому годі йому на кождий листок відписувати. Ти виграв гарну премію. Напиши, як Тобі ся забава подобаєть ся?

Оля і Кольо Кунієві в Горинях: Сею дорогою пере-силає Вам поздоровлення і привіт Стахійос Козло, сей, що був на почті в Триньчи. Він здоровий і веселий, читає за-любки „Світик“, пише всякі загадочки, а Вас просить, щоби Ви до нього дещо написали.

Дарця Кливак у Базарі: Від 13 числа висилаємо га-зетку на нову адресу. До 12 числа висилали ми на адресу до Язлівця і бракуючі числа належить там зарекляму-вати. За зміну адреси належить ся 5 марок. При всяких запитах, посылках грошей, належить подавати все число, яке стоїть на долині (з правої сторони) на адресі.

Омельян Орест Кулицький в Бродях: Належитість від 1 січня до 1 мая виносить 38 м. 40 фен. До бажаня при-мінімо ся.

Ярослав Чума в Ясенові: Ми постійно висилали га-зетку від 1 числа на адресу Корсів, п. Лешнів. Ми не одер-жали ніякої звістки про зміну адреси. Просимо проте за-ургувати на почті в Лешневі. Число 11 і 12 висилаємо в друге і адресу змінємо. За кождоразову зміну адреси платить ся 5 марок на пресовий фонд. На передплату заплачено доси 50 корон, а до кінця червня належить ся ще 18 м 20 фен.

Ольо Гринів у Бучачі: Загадочки і шараду Діду-нечка ми одержали і використаємо їх у найблизшій бу-дучности.

Мирослав Гіжа у Висовій: „Світ“ подорожів „так нагло“ тому, що „нагло“ прийшли інші гроші, за які нічого не можна купити. Папір, фарба, цинк (з якого робить ся кліші на образки), все те приходить із за границі — і за се треба дуже багато „теперішних“ грошей платити! Тому Ти, Миросю, не страхай ся висотою передплати, бо вона в дійсности невеличка, а до „Світика“ пиши довші листи, бо він любить читати листи від сих, що його люблять!

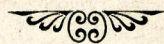
Марійка Бордуляківна в Піддайцях: А чому Марійка так пізно познайомила ся зі „Світиком“? Що?! Видиш, які Тіточка добрі, що бажать Тобі справити всі числа „Світика“. 30 марок за сі числа то за богато. — Сі числа коштують 16 марок, 2 марки пересилка. За се посилаємо Тобі книжечку „Зоряний хлопчина“ за 7 марок, а решту 5 марок вписуємо на conto дальшої передплати, що вирів-нана по кінцець червня с. р.

Нусю Думін у Ластівках: Бачиш, Нусю, що й на Твої праці прийшла черга. А Ти так нетерпелив ся все. „Світик“ дуже утішив ся вісткою, що маєш таку гарну власну бібліотечку, що складає ся зі 165 книжечок. Наді-слана фотографія дуже вдатна і тому „Світик“ помістив її на своїх сторінках.

Вн. Олекса Маланчук у Кабарівцях: Карточку з пору-ченням вислати оказові числа ми одержали, однак нема там поданих адрес, кому належало би сі числа післати. З огля-ду, що ся часопись має для нашої дівтори не аби яке зна-чінє, просимо Вас дуже поручати її в як найширших кру-гах. Нехай нікого не страшить висока на око передплата. Сеж такі часи настали, що гроші, в яких подано висоту пе-редплати, не мають жадного значіння.

Оксана Кудрик у Рогатині: За такий наглядний доказ любови, який Ти виявила у виді жертви на пресовий фонд, „Світик“ складає Тобі гарненьку подяку, а Оля і Даня сер-дечно цілує. Як здаш із добрим успіхом III клясу, то на-пиши „Світикови“, а він буде тішити ся разом з Тобою. На обіцяні дальші „докази“ любови чекає „Світик“ тер-пеливо.

Галля Захарясевиц у Дунаєві: Грошики 50 марок на-дійшли. Числа від 1—5 висилаємо і за них відраховуємо з тої квоти 8 м. т. зн., що 42 м. остають на conto перед-плати за сей рік.

Виказ жертв, що зложили читачі „Світа Дитини“ (в марках).

На „Рідну Школу“.

М. Луківна 7.

Разом доси зібрано: 131 М.

На воєнні сироти

Ю. Сітницький, 420 і кличе: Юрка Пачовського, Богдана Аліськевича та Ігора Витвицького; Дзюнко Островський 5 (на сироти по народніх учителях); О. й Л. Котовичі 10, М. Луківна 7.

Разом доси зібрано: 379 м. 20 ф.

На полонених.

М. Навроцький 10, і кличе: Асю Олесницьку, Славцю Масляківну і Славка Дригинича; Славко Петрів 20 (для інтернованих і голодуючих учителів).

Разом доси зібрано: 342 М.

На пресовий фонд „Світа Дитини“.

Сл. й В. Чорні (викликані Вл. Лазорком) 14, М. Люд-кевич 5, Миросьо Гриновець 10, Ю. Великанович 5, І. Сен-ківський 5, Ученики II кл. школи ім. Б. Грінченка 16.

Гарні приміри до наслідування.

Ученики II кляси народньої школи ім. Бориса Грін-ченка у Львові, збирають щоденно між собою по кілька сотиків, а зібрані тим способом грошики, передають кож-дого тижня своїй пані учительці, щоби їх „Світик“ „мав за що купити більше образків“. Се діло малень-ких громадян, які без нічиєї принуки старають ся піддер-жати свій діточий часопис, повинен найти в кожній школі наслідувачів, а тоді тим способом зібрані підмоги скріп-лять матеріально се видавництво.

Передплата на рік 1920 місячно:

10 марок, 2 франки, $\frac{1}{2}$ доляра, 2 ліри, 2 шілінги, 4 рублі, 100 гривен.

:: :: :: :: Поодинокє число коштує 5 марок. :: :: :: ::

Редакція і Адміністрація: Ринок, ч. 10.

Замовлення на висилку часописи та передплату прямувати на адресу: Михайло Таранько, Львів, вул. Зіморевича, ч. 3.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЧАСОПИС ДЛЯ ДІТИЙ

виходить два рази в місяці, кожного 1-ого і 15-ого.

Золотий засїв.

(У четверті роковини смерти Івана Франка.)

А як Він вже кинув Родину,
Щоб злинути в вічність від нас,
То серце його в сю годину
Стискало ся сумом ураз.

Стискало ся сумом безкраїм,
Що в хвилю бурливу, важку,
Він Рідну Країну кидає
Саму на непевнім шляху.

І з сумом тривожним Він лине
Враз духом по Ріднім Краю,
Аж бачить: Вся в квітах країна
Неначе левада в маю!

„Гей, що се за пишнії квіти
Вквітчали нараз край цілий?!“
І чує відповідь: „Се діти —
В їх серцях засїв золотий!“

Любов Ти і труду й посвяти
Засїяв в діточих серцях
Для Рідного Краю й вона то
Бренить там так пишно в квітках!“

І митю і сум і тривогу
Геть радість прогнала з душі —
Спокійний у вічну дорогу
Полинув від нас Він тоді.

Я. Вільшенко.

Друга казка дідуся Тараса.

Був гарний маєвий день. Тепло було наче в літку. Дідусь Тарас після обіду подав ся в садок і сів на лавочці під старою грушею, що росла серед саду над струмочком. Дідусь любив під сею грушею сидати, бо він сам посадив її ще маленьким хлопчиком. Оподалік грав ся весело й гамірно гурток дітей, дідусевих унучат.

Тільки найстарший Володко не мішав ся до забави, але присів ся на лавочці з дернюк і читав пильно якусь книжку. Дідусь, що зразу з усмішкою та задоволенням приглядався до забави дітей, коли помітив, що Володко не мішаєть ся до забави, спитав:

— А що ти, Володко, такого гарного читаєш, що навіть весела забава не манить тебе?

Володко підвів очи від книжки й відповів:

— „Лиса Микиту“ Івана Франка.

Котресь із дітей завважало, що дідусь розмовляє з Володком і закликало:

— Дідусь оповідає казку Володкови!

Діти кинули забаву й підбігли до дідуся.

— Дідусю, дідусечку! й ми хочемо послухати казки! — закликали діти враз.

— Я Володкови не оповідав казки, — відповів дідусь із усміхом — та коли конче хочете казки, то я оповім вам. Тільки слухайте уважно.

Діти посідали на траві кругом дідуся. А дідусь став оповідати:

За селом, на самім краю всіх піль, був чималий загін. Буйний бурян і будяче заросли його густо, а часті тучі нанесли з гір чимало камінюк. Було се сирітське поле. Сироти були ще малі й не вміли подбати про своє поле. Було й так, що сусіди при очищуванню свого поля з каміня, викидали се каміне на сирітське поле. А на хабазі випасали свій товар.

Та в деяких із дітей не вигасала любов до рідного поля. Вони за приміром сусідів пробували й своє поле очищувати з хабазя та з каміня. Але сусіди стали насміхати ся.

— З вашого поля нічого не буде, шкода праці й труду, се невжиток. От красше найміть ся до нас. І нам допоможете й вам щось із того капне.

І справді нашло ся чимало з поміж дітей, що кинули працю на батьківськiм полі й пішли

на службу до сусідів. Своє поле пустіло, облогом стояло, а сусіди ще більше каміня накидували.

Було багато між дітьми таких, що жаль їм було за батьківським полем. Вони плакали, ридали, нарікали, але іншої ради не вміли найти. Аж одного дня вийшов на поле один із старших братів сих сиріт, поглянув по ньому, оглянув землю й сказав до себе:

— Гей, як би так вичистити його з хабазя та з камінюк — земля гарна, колиб засіяти в ній гарне, здорове зерно, зародилоб поле може й красше як поле сусідів.

І старав ся він намовляти до праці на батьківськiм полі братів і сестер, та ніхто не спішив ся йти за його радою. І подумав він:

— Даремно їм говорити, словами не пересвідчиш, треба приміром показати.

І пішов на поле, став очищувати його з каміня та хабазя. Побачили се сусіди й завидно їм стало:

— Адіть, адіть, сей сирітук господарем хоче бути. Чи не сміх, обідранець у господарі пнеть ся. Господар на каміню та хабазю! Ха! ха!

Сміяли ся сусідоньки добрі, висмівали його.

А за сусідами й рідні брати та сестри стали посміхувати ся:

— Божевільний! — казали — на невжитках сіяти хоче. Що з сього, що він трохи й очистить поле, туча знов нанесе каміня. Даремна

праця. З невжитків не зробиш чорнозему. Божевільний!

Та він не зважав і далі працював. А коли очистив, засіяв. І небаром зародило поле на причуд гарно.

І позавидували сусіди й братам було не в лад, що се не вони, а він доконав сего діла. І стали говорити. Се не для нашого поля зерно! Наші батьки такого зерна не сіяли, тай не так орали поле. Нам старини держати ся, не новину вводити.

І найшли ся між братами такі, що стали кидати камінем у „божевільного“, щоб зігнати його з поля. Та не зігнали. Хоч каміне ранило, він далі працював. І побачили се діти братів його й казали:

Іван Франко.

— А ходім, поможемо йому очищувати батьківське поле.

І гуртом посипали на поле, не зважаючи на погрозу батьків.

І небаром велика, велика частина поля пішла ся ланами збіжа. Прийшли жнива й збіже дало гарний урожай.

Тоді аж брати його засоромили ся й стали хвалити його, величати. Та труд і праця змогли його й він ляг у постіль, щоби більше не встати з неї.

На смертній постели сказав своїм братам і дітям їх:

— Сорок літ я трудив ся на батьківському полі, що все пустинею було стало. Важко приходило ся міні трудити ся на ньому, пераз сил не ставало, здавало ся вже ось-ось опустять мене, та почуте обов'язку й любов до багківського поля веліли мені встояти на місці — і сьогодні се поле видає богате жниво. І хоч я вмираю перед часом, хоч я ще й не нажив ся і не все зробив, що думав зробити, — я вмираю спокійний. Я показав, як треба працювати й оставив наслідників по собі, які не кинуть праці, аж поки все поле не буде очищене з хабазя та каміня, аж поки не забезпечать його перед тучами та перед лихими сусідами. Вмираю спокійно, хоч знаю, що ще неодна невдача жде робітників на сьому полі, та знаю, що вони підуть витрівало моїми слідами, що сильна воля й обов'язок переможе все й прийде час, що як вольні брати, як домовиті господарі поглянете по своїй хаті й по своїм полі“.

Сказав він се й замкнув очі на віки. І аж тепер пізнали брати й сестри на правду, кого втратили. І жаль стиснув їх серця й докори, що за життя не вміли шанувати його. Та жаль сей не спинив їх у праці. І хоч лихі сусіди накиннули ся тепер на них іще завзятійше, деякі навіть хотіли присвоїти собі їх землю, вони не дали ся вже й дітям своїм передали чисте управне поле...

Ось вам і вся казка. Чи зрозуміли її?

— Се така казка, як „про лицаря, що словом воював“, але про кого се, я не можу вгадати — сказав Володко.

— А чию ти книжку тепер читаєш? — спитав дідусь.

— Івана Франка. Ах, се казка про Івана Франка. Тепер я вже все зрозумів.

— А хтож се був Іван Франко?

— Іван Франко се один із найбільших українських письменників і вчених, родом із Галичини. Родив ся він 1856 р. в с. Нагуєвичах у Дрогобиччині! — сказав Володко.

А що більше знаєш про нього?

— Знаю, що він ходив до гімназії в Дрогобичи, що малим хлопцем осиротів і мусів сам заробляти на житє, щоб могли дальше вчити ся. Відтак записав ся на університет у Львові й тоді зачав друкувати свої твори.

— А в котрім се було році?

— 1874 р. Франко мав тоді 18 літ — відповів Володко.

— А коли він помер?

— Помер уже в часі світової війни, 28 мая 1916 р.

— А які його твори знаєш?

— Він писав поезії, поеми, оповідання, повісті, драми й наукові твори.

— Які повісті його знаєш?

— Знаю історичну повість „Захар Беркут“, повість „Boa Constrictor“ і є ще більше, але я їх іще не читав.

— Нічого, — сказав дідусь — прочитаєш, як будеш старший.

— А я читала його повістку „Без праці“ і дуже мені сподобала ся — сказала Галя.

— А з поем то я читав „Панські жарти“, „На святоюрській горі“ й „Іван Вишенський“ — похвалив ся Славко.

— А я читав „Коваль Бассім“, се дуже смішне — сказав Володко.

— А що він написав для дітей? — спитав дідусь.

— Для дітей написав — „Коли ще звірі говорили“, „Дон Кіхота“ й „Лиса Микиту“, я тепер у друге читаю й ще читав би, таке се смішне та гарне — говорив Володко.

А Славко додав без питання:

— А драматичні твори Франка се драми „Украдене щастє“, „Сон Князя Святослава“ й комедія „Учитель“.

— Який його твір найславніший? — питав дідусь.

— Найславніший твір се „Мойсей“, — сказав Славко — але я не знаю чому. Я пробував його читати й багато його не розумів. А чого я не розумію, се мені не подобаєть ся.

Дідусь засміяв ся:

— Ну, нічого! Будеш старший, зрозумієш усе й тоді тобі подобаєть ся.

Стало холодніти, небо затягало ся хмарами.

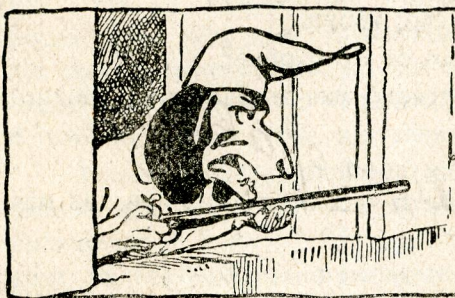
— Буде дощ! — сказав дідусь — ходім у хату.

І підвів ся з лавочки та повагом подав ся до хати, а за ним побігли й діти.

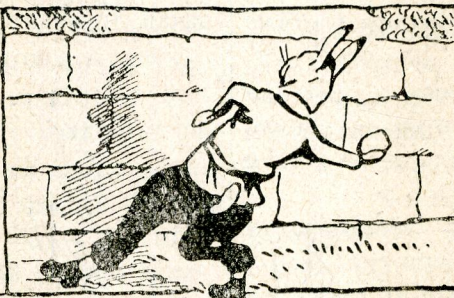
А. Тоцький.

Записки Івася Крілика.

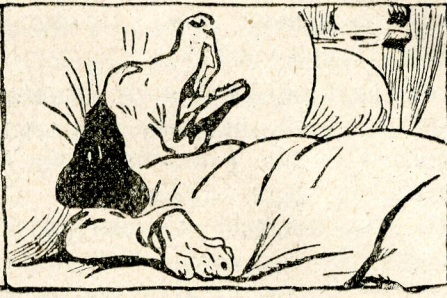
З французького переробила С. Ол.

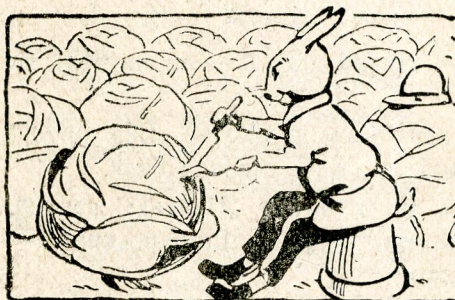
65. „Хто знає, чи не я перший зім твою капусту!“ — думаю собі. — А другої ночі знов до тебе загляну“.

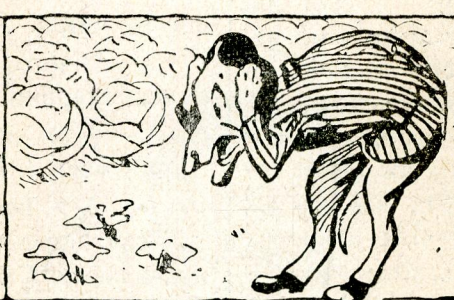
66. І справді прийшов я, та цілу ніч викрикував під муром, а відтак лягав спати.

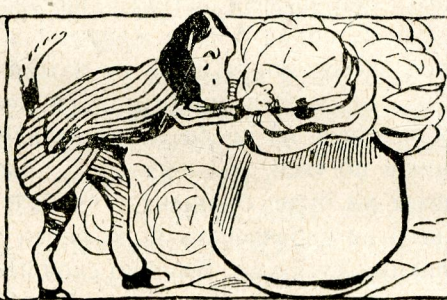
67. Цілий тиждень повторяв я те саме. Брисько не спав у ночі, бігав по городі, шукав злодія, за се у день спав, як забитий у своїй буді.

68. Я тим часом пирував коло його капусти, яка дуже мені смакувала.

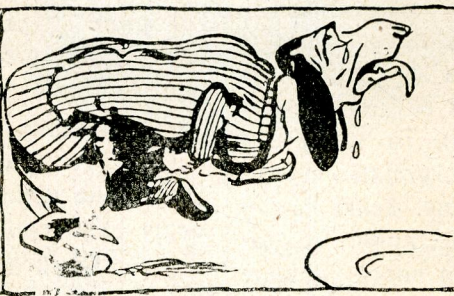
69. Брисько рвав волосе з розпуки. Цілі ночі не спав, а злодія не зловив, і капусти було що раз менше.

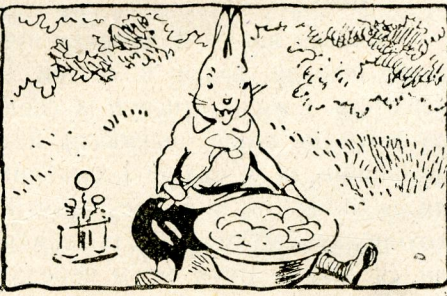
70. В кінці рішив зібрати всю капусту (на жаль без мого мяса).

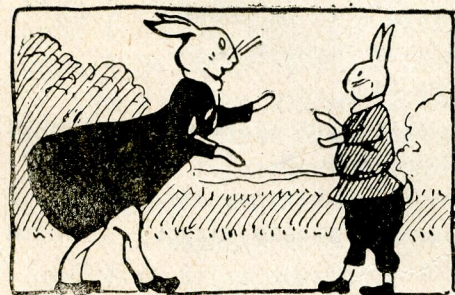
71. Зварив її, зїв, але не послужила йому ся страва.

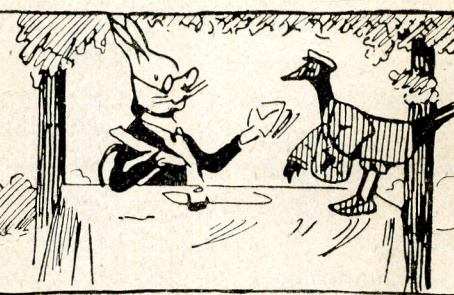
72. Дістав болі в жолудку, що аж плакав.

73. Яж тимчасом не засипляв справи та поживляв ся в спокою.

74. За той час Вуйко Заяць ви-здорівів уже зовсім та забажав справити в мою честь велике свято.

75. Післав Сороку з запрошеннями до всіх знайомих.

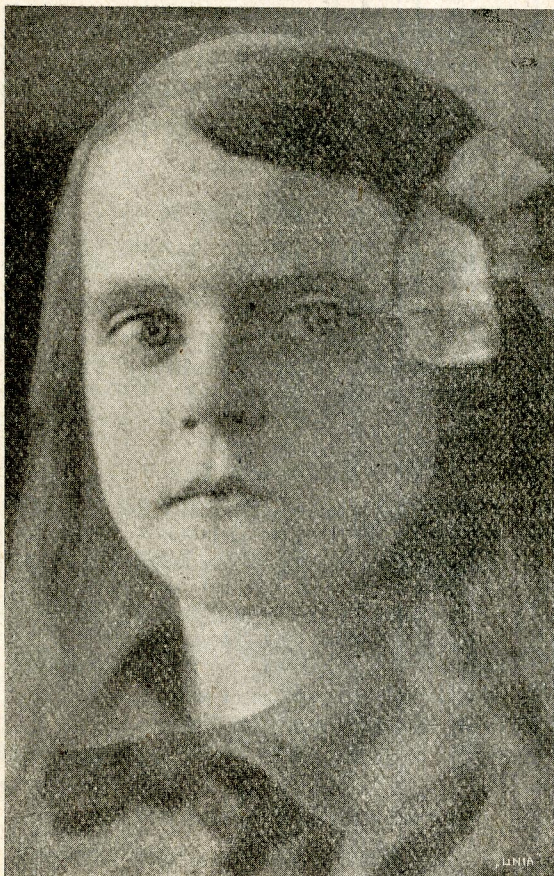

76. Опісля спровадив знаменитих кухарів.

(Докінчене буде.)

Наші читачі.

(З надісланих „Світови“ фотографій, ладимо спеціальний альбом наших читачів, а деякі гарно викінчені знімки подаємо у репродукції на сторінках газетки).

Галя Захарясевич із Дунаєва.

Богачева біда.

Йде старий, сивий жебрак
від хати до хати,
як звичайно просить він,
щоб що небудь дати.

Приходить до богача,
побожно клякає,
богач собі пиріжки
смачно заїдає.

А як молитву скінчив,
руки в гору зносить
і хліба хоч би кусок
у богача просить.

Нема хліба! — каже той,
нема, не жартую,
видиш сам, пироги ім!
бідую — бідую.

М. Левків.

Мату і доня.

(До картини Єлисавети Віжé Ле Брен).

Неня доню обнімає,
До серденька пригортає —
Й доня ненечку голубить,
Над жите їй все любить.

— „Чому, нене“ — каже доня —
Як пробуджу ся з просоня,
Бачу також над собою
Иншу неню враз з тобою?“

— Є се, доню, Україна,
Над всіх Ненечка єдина;
Тож люби її щиренько,
Їй усе віддай серденько.

Софія Веселка.

Єлисавета Люїза Віжé Ле Брен (E. L. Vigée Le Brun), славна французька малярка, що проживала в Парижі в роках 1755—1842. Її малюнки, а особливо портрети, яких намалювала поверх 200, визначають ся великою ніжністю рисунку та відчутем гармонії красок. Подана тут картина представляє власний портрет (автопортрет) малярки з її маленькою донечкою Віргінією.

Хто власного ума не має,
То з книг не вийде ум йому;
Хто є сліпий на обі оці,
То що по зеркалі йому?

Іван Франко.

Загадки і шаради.

Складова загадка.

(Уложив Ролчик Барилляк.)

*рагд, ни, цї, ра, Із, по, Ве, ви, А, ко,
кі, Не, ма, ро, Фру, чик, Ан, ли, ві, ка, бу,
кан, Ром, зя, сім, Їо, га, зе, Оль, на, ви, е,
валь, мо, гу, Бас, ці, На.*

Значіне слів:

1. Збірка поезій. 2. Заголовок його вірша.
3. Заголовок його віршованої казки. 4. Перші
слова його пісні. 5. Дієва особа в його звітнім
творі. 6. Ім'я автора сеї загадки. 7. Ім'я доньки
поета. 8. Рідне село поета. 9. Заголовок його
твору. 10. Ім'я жінки поета.

Початкові букви сих слів, читані з гори в до-
лину дадуть ім'я і назвище найбільшого поета й
приятеля діттих на галицькій Україні.

□ □ □

Шаховий коник.

гля	во	як	сво	лі	стим	єш	дом
ха	їм	і	мін	у	за	час	гни
лі	неш	по	по	йде	о	ви	ся
і	зя	тий	ним	го	на	При	ти
ви	ко	тї	впе	по	Чор	рем	ро
ха	снеш	їн	них	мо	ся	дом	тиш
лі	мо	каз	сво	ре	ко	дів	Бе
Кав	їй	тру	до	воль	ски	жеш	по

Починай складом **При** і скачи ладом ша-
хового коника, а зложиш пророчі слова Івана
Франка з його більшої поеми. Зложи слова і на-
зви поему!

□ □ □

Загадка з доповненнями.

(Уложила Оксана Стелецька.)

- 3 + о
- б + ч
- п + и
- я + а
- с + р
- о + о
- с + н
- с + о
- м + к

В середину склазів
на місці хрестиків вста-
вити такі букви, які чи-
тані з гори в низ дадуть
назву найулюбленішого
дітьми твору Ів. Франка.

□ □ □

Загадка в прямокутнику.

(Уложила Оля Бережницька.)

+			
	+		
		+	
			+
		+	
	+		
+		+	
	+		
		+	
			+

- Здрібніле жіноче ім'я.
- Рід збіжа.
- Колуче звірятко.
- Похвальна пісня.
- Часть домашньої обстанови.
- Музичний інструмент.
- Часть світа.
- Жіноче ім'я.
- Водні животини.
- Пора року.

Букви на місці хрестиків дадуть ім'я і на-
звисько найбільшого поета галицької України.

□ □ □

Шарада.

(Подає М. Охримовичівна.)

Перше з третім се птах, високо літає,
Ловить миши, часом і кури хапає.
Друге з першим се місто для Турків святе,
Що року з далека там Турок іде.
Четверте з першим — пливуча вода,
Широка, глибока, часом і мала.
Другим вівця вівцю накликає,
Цілість — твір поета, його кожний знає.

□ □ □

Аритмогриф.

(Уложили Олесь і Ліда Пашкевичі.)

Кожде число означає одну букву, з яких
зложені слова такого значіння:

1	2	3	4	5
6	2	7	4	5
8	2	9	10	1
12	11	4	11	8
13	9	14	6	13
15	11	3	16	17
18	16	17	15	16
15	16	6	15	16
13	2	19	1	16
19	20	19	1	16
9	2	22	10	19
22	16	3	10	7
10	23	1	14	21
15	20	6	16	15
21	14	17	1	16

- Комаха, що літає у вечір.
- Планета.
- Бої огня.
- Македонський король.
- Співуча птиця.
- Край у східній Азії.
- Козацьке судно.
- Те, що люблять слухати діти.
- Притока Дніпра.
- Шпилькове дерево.
- Рід загадки.
- Місто над Чорним Морем.
- Містечко в Галичині.
- Український вояк.
- Те, чого всім за багато.

□ □ □

Ломоголовка.

На оболоню пасе два пастушки вівці. Пе-
трись почислив свої вівці і вівці товариша, тай

каже: „Дай мені одну вівцю, то буду мати у двостільки овець, що ти“.

Поглянув і Микола на вівці, подумав хвилину та й каже: „Ні, ліпше буде, як ти мені даш одну вівцю, то будемо мати обидва таку саму скількість овець“.

Кілько овець мав Петрусь, а кілько Микола?

За влучні розв'язки загадок і шарад призначено до розльосовання 4 прим. книжечки „Зоряний Хлопчина“.

Розв'язки

загадок із 12 числа „Світа Дитини“

і вислід льосовання:

1) Ребус ч. 9.

Звізди гаснуть, сонце сходить, вже збудились пташки всі.

2) Загадка складова.

Мотуз, озеро, хахол, ухо, цемент, ноти, андрій, луг, зеркало, коновід, інколи, нерон.

Цілість: Золотий годинник з ланцюгом.

3) Загадка в шахівниці.

ананас, канапа, апарат, нарада, атаман, салата.

4) Загадка.

Адам і Ева.

5) Загадка фігуральна.

Ярослав Мудрий.

6) Шарада.

Парасолька.

7) Арифметична загадка.

Овець було 48, а гусий 53.

Влучні розв'язки надіслали:

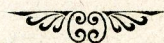
Б. Алиськевич, Р. Барияк, Я. й О. Багрії, Ст. Бессараб, М. Бордуляківна, Е. Брилинська, Р. Волощук, Л. Весоловський, Н. Дуб, Н. Думін, Я. Дригинич, Р. Дорош, Ст. Долинський, М. Дерев'яно, Ст. Дудик, Ст. Гебусівна, А. Гарасовський, Ір. Ганкевичівна, Ст. Глібовицький, О. Гринів, Н. Головацька, Дз. Голомша, С. й О. Гординські, Сл. й М. Ганкевичівні, А. Горницький, Ю. Гаврилів, Г. Замора, М. й В. Івасики, Ір. Іванчуківна, О. й Б. Капусті, О. Кузьмак, Е. Т. Кондришин, Ір. Кравецівна, Л. Королик, В. Конрад, Ір. Котис, Ст. Козло, Я. Курп'як, А. Косар, Ст. Кассараба, Р. Луцький, В. й Г. Луців, В. Литвинович, І. Мандрик, М. Миськевичівна, Я. Макарушка, Р. Минович, Я. Монцібович, В. Ничай, О. й О. Ниткевичі, М. Охримовичівна, Дз. Островський, М. Пасічинський, М. Попович, Ст. Посацький, М. Прокопівна, Е. Пеленський, Ір. й О. Потерейківні, В. Петеш, Р. Павлюк, М. Пласкач, О. й Ж. Процишини, Н. Петровський, Б. Роздольський, Б. Я. й Р. Раки, Ір. Рибачеківна, М., Д., З. й Л. Рабії, Р. й Е. Руцькі, М. й О. Содомирівні, Р. Савицький, Д. Сіяківна, У. Сітницька, Ю. й Л. Сухі, О. Савицька, Т. й О. Савки, Б. Сороківський, З. Трачівна, О. Трильовська, І. й М. Турчмановичі, О. Ти-

мичівна, Б. Чайківський, М. Черкес, Ар. Цегельський, М. Хомяк, О. й Б. Федаки, В. Шалаута, Вл. Швець, М. Шараневич, Ю. Щудлюк, Я. Яскуляк, Л. Яцкевичівна, Д. Яремівна.

Вислід льосовання премій:

Книжечку „Зоряний хлопчина“ виграли:

Стефан Посацький в Лімановій, Володимир Івасик у Львові (зголосить ся по відбір у редакції), Дарця й Оксана Яремівні в Махнові, Віруся Шалаута в Заланові. Всі премії висилаємо рівночасно поштою і просимо о зворот 1 Марки за кошти пересилки.

Переписка Редакції.

З причини постійно зростаючої дорожньої паперу, друкарських робіт та великанських коштів споряджування клішів, ми приневолені зменшити дотеперішній об'єм „Світа Дитини“ до половини. Ціна остає та сама, се є 5 марок за один примірник. Дуже малі успіхи віднесли всі наші заклики до післяплатників, щоби прислали залеглости, а до суспільности, щоби новими передплатами допомогла видавництву передержати ся серед теперішніх тяжких обставин. Тому в останнє відзиваємо ся з сього місця до наших читачів і прихильників: До числа 16 „Світа“, що вийде дня 15 червня долучимо кожному довжникови грошевий переказ, на яким буде подана квота, з якою він залагає по кінець червня с. р., а крім того довжну квоту зазначимо у марковій валюті на перепасці газетки.

Гроші сі просимо безпроводно надіслати, щоби видавництво могло покрити свої довги в друкарні і клішарні за виконане образків.

Від численного надсилання нових передплат на III квартал залежить дальша поява „Світа Дитини“.

Адміністрація.

Мілюня Данковська в Луці: Чи одержала премію? „Світик“ не бавив ся добре через Свята, бо не тішило його все те, що тепер діється, а крім сього згадував сумну річницю із попереднього Великодня. І нині, коли „Світик“ одержав Твій листок, випала з нього китичка фіялок і від їх запаху та краси він повеселів та пригадав собі, що не час тепер сумувати, ні ридати! Як Тобі піде іспит, напиши про се Твому приятелеві — „Світикови“.

Галля й Надя Топольницькі в Тернополі: Витаємо Вас як нових передплатників із буйного Поділля. Бажані числа вислали ми поштою. „Марта Борецька“ зовсім вичерпана. Може нам удасть ся роздобути десь в антикварні, то пішлемо її Вам. Тепер замість сеї книжечки посилаємо Вам „Зоряного хлопчину“. Здасть ся нам, що будете із сього вдоволені? Присланих 50 корон вистане на передплату до кінця мая. За книжочку пришліть 7 марок. До кінця року належатись буде 70 марок, о скільки ціна передплати не улягне яким змінам, бож знаєте добре, що гроші „теперішні“ нічого не варті.

Ст. Козло в Станіславові: „Малий Палюшок“ трохи нескладний і тому покищо не будемо його друкувати. Присилаючи річі до друку, треба все написати, чи се власна праця чи перерібка або переклад з якоїсь чужої мови. В таких разі треба точно подати назву сього твору в оригіналі та імя його автора.

Одарка і Любка Лезицькі в Жуківі: Ваше число в книзі передплатників є 553 і при надсиланню передплати подавайте його у долині під своїм назвиском.

Роман Пласкач у Перемишлі: Твій лист справив Адміністрації „Світа“ несподіванку. Ми письма попереднього не одержали — і тому не спрямували висилки до Перемишля. Від тепер будемо висилати „Світ“ на Твою адресу до Перемишля. Гроші, які Ти надіслав, ми вписали на conto Твого братчика Дозя, який є також передплатником „Світа“. Твоє число є: 925.

О. й О. Ниткевичівні в Бучачі: З кожним числом буде газетка ставати інтересніша. Чи пробували Ви робити представлєне з „Химерів Славка“? Спробуйте, се дуже гарна й весела комедійка. Казочки, про які згадуєте, ми знаємо, вони не пригожі для „Світа“. Обіцяну передплату посилайте, бо „Світ“ має тепер великі недостачі.

Богдан Бодак у Львові: Чому Ти призабув на свою газетку? Коли будеш постійно працювати над розв'язками, та кожду загадочку розв'яжеш без труда. Однак до сього треба вправи, а до вправи доходить ся по довгих трудах і змаганнях. Чи подобали ся Тобі образочки в книжечці „Зоряний Хлопчина“?

Роман Щуровський у Марковій: Чи одержав Ти книжечки? За сі гроші, які Ти надіслав, не можна було купити всіх тих книжечок, що про них Ти писав. Тому „Світик“ додав решту від себе. За святочні бажання дякуємо Тобі гарненько.

Славця, Геня і Оля Терлецькі в Стебнику: Чи одержали Ви 6 число „Світа“, яке вислали ми в друге? Гроші від Вас надійшли. Ви зложили на передплату разом 48 корон. До кінця червня належить ся ще: 20 марок. Чи маєте вже в своїй бібліотеці „Зоряного Хлопчину“? „Світ“ має ще на складі кілька примірників „Робінзона Крузо“ — в оправі по 25 мр.

Влодзьо Рубель у Луці: Вже від Твоїєї сусідки Мілюні знаємо, що радієш „Світиком“ дуже. Весна всюди гарна, бож вона є прообразом молодости, життя і краси. Новий лист старай ся написати вже так гарно, щоби він міг справити „Світикови“ утіху. До жертв вписали ми 1 м. 10 ф. тому, бо решту додали для доповнення передплати.

Любомир Гуменюк у Лопині: Витаємо в Тобі нового передплатника. Сі „недобрі“ люди, про яких згадуєш, мусіли видко виключно по „Світик“ до гуртівні виправляти ся? Чи маєш „Зоряного хлопчину“?

Ст. й Н. Кассараби в Лискові: А чому Ви не працюєте також, тільки приглядаєте ся праці? Прочитайте собі уважно у попередньому числі уступ про Бориса Грінченка, а побачите, що він писав про працю. Чи Ваші крілички подібні до „Івася Крілика“? Чи такі самі второпні і збиточники, як він?

Роман Козакевич у Коломий: Гроші 20 марок надійшли. Бажані числа „Світа“ ми вислали. Коли яке число не дійде, треба реклямувати „урядово“ через пошту на отвертій, неоплаченій карточці. На горі має бути напис: Реклямація. До Адміністрації Світа Дитини. Львів, ул. Зіморівича, 3. Я доси не одержав сього чи того числа „Світа Дитини“. — Ми висилаємо газетку правильно до всіх. Коли де не доходить вона, то вина почти там на місці.

бо зі Львова відходять посилки поштовими амбулянсами в як найбільшій порядку. Одержані реклямації ми передаємо Дирекції почти до „ласкавого“ перегляду. Як поштові начальники на провінції побачуть, що в їх районі реклямуєть ся часописи, то будуть звертати пильнішу увагу на своїх урядників.

Одзика Федяк у Львові: Чи умієш уже всі вершики, які доси надрукував „Світик“? У найближшій числі газетки буде дуже багато вершиків Івана Франка. Чи маєш книжечку „Зоряний хлопчина“? Як поздоровієш, напиши „Світикови“ лист знов.

Стефіля Бессараб у Перемишлі: „Світик“ знає, що на селі тепер дуже гарно і він тужить за селом. І він колись, давно вже, був також на селі. Для нього тепер цвітуть запашні цвіткі в серденьках тих, що для них став він невідступним товаришем у днях радості і смутку.

Оля й Омелянка Ниткевичі в Бучачі. Читайте пильно „Світ“, а знайдете там небаром і нариси та історичні оповідання. „Світ“ дякує сердечно за обіцянку, що будете старати ся ширити його при кожній нагоді.

Ольо Гринів у Бучачі. Дякуємо за весняне поздоровлене. Байочку й загадочки пришли. Коли „Світови“ сподобаєть ся, він видрукує їх.

Виказ жертв, що зложили читачі „Світа Дитини“ (в марках).

На „Рідну Школу“.

М. Д., З. й Л. Рабії 5.
Разом доси зібрано: 136 М.

На воєнні сироти.

Р. Щуровський 1820, Н., Ст. й Ір Бачинські 21, В. Шалаута 5, Б., С. й Л. Заячківські 20, Дз. Островський 5.
Разом доси зібрано: 448 М 40 Ф.

На полонених.

О. й М. Онищуки 7, Р. Щуровський 2030, Б. Гвоздецький 20, В. Шалаута 5, Б., С. й Л. Заячківські 20.
Разом доси зібрано: 414 М 30 Ф.

На пресовий фонд „Світа Дитини“.

Р. Щуровський 7, Д. Сіяківна 3 і кличе: Дарцю Гординську й Дарцю Михайлюківну; Кр. Товариство Урядників і Священиків 70, К. Гвоздецька 7, В. Шалаута 10, Ученики II кл. нар. школи ім. Б. Грінченка 31, Б., С. й Л. Заячківські 20, В. Сайко 5, Ю. Великанович 10, Д. Годованець 21, і кличе: Славку Дацьківну, Літку Куцерибівну й Олю Мяжку; М. Стасів 2, Маруся Штеліґа від себе 20, а від своєї Мамусі 20, Дз. Островський 5.

Передплата на рік 1920 місячно:

10 марок, 2 франки, $\frac{1}{2}$ долара, 2 ліри, 2 шілінґи, 4 рублі, 100 гривен.

:: :: :: Поодинокє число коштує 5 марок. :: :: ::

Редакція і Адміністрація: Ринок, ч. 10.

Замовленя на висилку часописи та передплату прямувати на адресу: Михайло Таранько, Львів, вул. Зіморівича, ч. 3.